

POLITSEIAMETNIKU ÕPPEKAVA MOODULITE RAKENDUSKAVA alates vastuvõtust 2020/2021	
Sihtrühm:	keskharidusega isikud
Õppevorm:	mittestatsionaarne koolipõhine õpe

I PÕHIÕPINGU MOODULID

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
1	Alusõpingud	8 EKAP (sh praktika 2,5 EKAP)	Eda Sieberk, Leho Tummeleht, Piret Teppan Silva Kirsimägi, Rein Mõnnakmäe, Marek Liiva, külalisõppejõud
Nõuded mooduli alustamiseks:		puuduvad.	
Mooduli eesmärk:		Õpetusega taotletakse, et õppija orienteerub Politsei- ja Piirivalveameti ülesehituses ja ülesannetes, tegutseb vastutustundlikult, järgib kokkulepituid reegleid ja norme, mõistab õiguse olemust ning tuleb toime õpingutega kutseõppe tasemel.	
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:		Hindamiskriteeriumid Õppija:	
1. mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel lähtudes elukestva õppimise põhimõtetest ja kasutab internetipõhiseid otsingusüsteeme;	1. koostab erinevaid IKT vahendeid kasutades eneseanalüüsi enda õppimisharjumuste, sobiva õpikeskkonna, õpiraskuste tekkimise, uue informatsiooni omandamise ja õpimotivatsiooni hoidmisvõimaluste kohta;		
2. koostab ja vormistab tööks vajalikke arvutipõhiseid dokumente ja tekste;	2. kasutab internetipõhiseid otsingusüsteeme, õppeinfosüsteeme ning e-õppekeskkonda Moodle vastavalt SKA kodulehel olevatele juhenditele;		
3. kirjeldab Politsei- ja Piirivalveameti ülesehitust ning ülesandeid vastavalt Politsei- ja Piirivalveameti põhimäärusele ja oskab planeerida oma karjäärivõimalusi;	3. koostab erinevaid IKT vahendeid kasutades ülevaate Politsei- ja Piirivalveameti sümboolikast, ülesannetest ja struktuuriüksuste põhiülesannetest, teenuste juhtimisest, lähtudes Politsei- ja Piirivalveameti põhimäärusest, prefektuuride põhimäärustest ja Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis olevast informatsioonist;		
4. selgitab avaliku teenistuse ja politseiteenistuse korraldust vastavalt	4. koostab eneseanalüüsi oma karjäärivõimalustest Politsei- ja Piirivalveametis ning oma väärtuste sobivusest ameti väärustega;		
	5. selgitab politseiametniku teenistuskohustusi ja õigusi vastavalt avaliku teenistuse ning politsei ja piirivalve seadusele;		
	6. koostab korrektselt ametitekste, järgides kirjakeele normi aluseid, PPA dokumendihalduskorra nõudeid;		
	7. kirjeldab hea ametniku olulisi väärtusi, lähtudes ametniku eetikakoodeksist ning seostab neid isiklike väärtustega;		
	8. selgitab korrupsiooni ja ebaeetilise käitumise olemust, võttes aluseks korrupsiooni mõiste;		

<p>avaliku teenistuse ning politsei ja piirivalve seadusele;</p> <p>5. mõistab oma õigusi ja kohustusi töökeskkonnas toimimisel ning hindab enda tööalast toimetulekut;</p> <p>6. järgib treeningplaani ja täidab õppeasutuses kehtestatud kehalise ettevalmistuse normatiivide nõuded;</p> <p>7. käitub õiguslikult reguleeritud ja reguleerimata olukordades eetiliselt, arvestades ametniku eetikakoodeksist ja kutsesobivusnõuetest tulenevaid väärtusi ning oskab nendest lähtudes hinnata ja reguleerida oma käitumist;</p> <p>8. mõistab õiguse süsteemi ning haldusmenetluse ja haldussunni põhimõtteid;</p> <p>9. mõistab põhiõiguste olemust ja politseiametnike kohustust kaitsta isikute põhiõigusi;</p> <p>10. selgitab rahvusvahelise kaitse olemust, kaitse taotleja õigusi- ja kohustusi ning menetluse põhimõtteid vastavalt kehtivale regulatsioonile.</p>	<p>9. analüüsib politseitööga seonduvat juhtumit, kasutades eetilise kaalutluse mudelit ning hindab ja reguleerib oma käitumist vastavalt ameti eetikale, väärtustele;</p> <p>10. loetleb ja selgitab tööandja ja töötajate peamisi õigusi ja kohustusi ohutu töökeskkonna tagamisel;</p> <p>11. sooritab jõukatsed ja vastupidavuskatsed vastavalt õppeasutuses kehtestatud normatiividele, kasutades korrektseid tehnikaid;</p> <p>12. kirjeldab õiguse olemust, funktsioone ja õigusaktide hierarhiat ning nimetab õiguse valdkondi ja õigusharusid;</p> <p>13. liigitab elulisi juhtumeid õiguse valdkondade ning politseitöösse puutuvate õigusharude vahel;</p> <p>14. loetleb haldusmenetluse läbiviimise põhimõtteid vastavalt haldusmenetluse seadusele;</p> <p>15. eristab haldustoimingut haldusaktist vastavalt haldusmenetluse seadusele;</p> <p>16. kirjeldab haldusakti andmise ja toimingu sooritamise aluseid ning vaidemenetluse põhimõtteid vastavalt haldusmenetluse seadusele;</p> <p>17. selgitab näidete varal üldiseid haldussunni vahendeid ja nende rakendamise menetluskorda vastavalt asendustäitmise ja sunniraha seadusele;</p> <p>18. kirjeldab põhiõigusi mis on seotud politseitööga, lähtudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest;</p> <p>19. loetleb konkreetseid lastele mõeldud õigusi, lähtudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest ning kirjeldab nende tagamist politsei igapäevatoos;</p> <p>20. tuvastab isikute põhiõiguste võimalikke rikkumisi lähtudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest ning nimetab meetmed, mida saab rakendada rikkumiste vältimiseks;</p> <p>21. selgitab rahvusvahelise kaitse ja <i>non-refoulement</i> printsiipe ning nende seost asüüli taotlemise ja haldusmenetlusega vastavalt EL ja siseriiklikule õigusele;</p> <p>22. kirjeldab rahvusvahelise kaitse taotlemise protseduure vastavalt EL ja siseriiklikule õigusele;</p> <p>23. eristab inimkaubandust smuugeldamisest ning selgitab nende olemust vastavalt rahvusvahelisele ja siseriiklikule õigusele;</p> <p>24. kirjeldab inimeste võimalikke ekspluateerimisvorme, inimkaubanduse ja smuugeldamise ennetamist, selle vastu võitlemist tuginedes parimale praktikale ning kirjeldab inimkaubanduse ohvrite sensitiivset kohtlemist vastavalt regulatsioonidele.</p>
<p>Hindamismeetodid ja hindamisülesanded</p>	<p>Hindamiskriteeriumid</p>
<p>HM 1. Kirjaliku eneseanalüüsi koostamine</p>	<p>1. koostab erinevaid IKT vahendeid kasutades eneseanalüüsi enda õppimisharjumuste, sobiva õpikeskkonna, õpiraskuste tekkimise, uue informatsiooni omandamise ja õpimotivatsiooni hoidmisvõimaluste kohta;</p> <p>2. kasutab internetipõhiseid otsingusüsteeme, õppeinfosüsteeme ning e-õppekeskkonda Moodle vastavalt SKA kodulehel olevatele juhenditele;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <p>- eneseanalüüsis on välja toodud õppija õppimisharjumused, milline õpikeskkond on kõige sobivam ja kuidas saab sobivat õpikeskkonda endale luua, mis tekitab õppimisel raskusi ja kuidas on neid kõige parem ületada, kuidas uus informatsioon kõige paremini meelde jääb, millised on õpimotivatsiooni hoidmise võimalused;</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - on analüüsitud alusmooduli õpiväljundite saavutamise edukust, arvestades oma võimeid (on võrreldud olemasolevaid teadmisi ja oskusi õpiväljunditega, on välja toodud milliste õpiväljundite saavutamine eeldatavasti valmistab raskusi, on pakutud lahendusi, kuidas õppija kavatseb saavutada võimalikult häid õpitulemusi); - eneseanalüüs on kirjutatud mina-vormis, keeleliselt korrektselt ja argumenteeritult; - eneseanalüüsile on lisatud internetis avaldatud näitlikustavaid materjale, on kriitiliselt hinnatud saadaoleva teabe usaldusväärsust; - eneseanalüüs on vormistatud vastavalt SKA üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhendile ja esitatud Moodles.
HM 2. Kirjalik ülesanne Politsei- ja Piirivalveameti ülesannete ja struktuuri kohta	<p>3. koostab erinevaid IKT vahendeid kasutades ülevaate Politsei- ja Piirivalveameti sümboolikast, ülesannetest ja struktuuriüksuste põhiülesannetest, teenuste juhtimisest, lähtudes Politsei- ja Piirivalveameti põhimäärusest, prefektuuride põhimäärustest ja Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis olevast informatsioonist;</p>
<p>HM 3. Tutvumispraktika aruande koostamine ja esitluse tegemine</p> <p>Õppijad koostavad rühmatööna tutvumispraktika aruande ning esitluse tutvumispraktika kohta ja laevad selle üles e-õppekeskkonda Moodle. Õppija vastab küsimustele Politsei- ja Piirivalveameti ülesannete ja struktuuriüksuste põhiülesannete kohta.</p>	<p>4. koostab eneseanalüüsi oma karjäärivõimalustest Politsei- ja Piirivalveameti ning oma väärtuste sobivusest ameti väärtustega;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid (Tutvumispraktika aruanne):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - aruanne sisaldab kirjeldust, milliste tööülesannete täitmist said õppijad töövarjuna jälgida ja mida töövarjuna vaatlusest õppisid; - eneseanalüüsi karjäärivõimalustest ja -soovidest Politsei- ja Piirivalveameti ning väärtuste sobivusest ameti väärtustega; - ettepanekuid ja arvamusi praktika kohta; - praktikaaruanne on vormistatud vastavalt üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhendile. Praktikaaruandes võib esineda mõningaid vormistus- ja struktuurivigu, mis ei häiri praktikaaruande sisulist mõistmist. <p><u>Lävendikriteeriumid (Esitus):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - esitus on koostatud korrektselt; - esitus sisaldab ülevaadet tutvumispraktikal õpitust; - on võrreldud erinevaid politsei töid; - kirjeldatakse erinevad juhtumeid, millega töövarjuks olles kokku puututi; - tuuakse välja tutvumispraktika kasulikkus. <p><u>Lävendikriteeriumid (Test):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - õppija leiab, kasutades PPA siseveebi ja teisi allikaid, kõikidele küsimustele õiged vastused.
<p>HM 4. Kaasuste lahendamine ja küsimustele vastamine avaliku teenistuse ning politseiteenistuse põhimõtete kohta.</p>	<p>5. selgitab politseiametniku teenistuskohustusi ja õigusi vastavalt avaliku teenistuse ning politsei ja piirivalve seadusele;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kaasuse lahenduses õppija selgitab politseiametniku teenistuskohustusi ja teenistualaseid õigusi ning seob neid hea halduse põhimõttega; - õppija vastab enam kui pooltele testis esitatud küsimustele õigesti.
<p>HM 5. Ettekande ja vastuskirja koostamine.</p>	<p>6. koostab korrektselt ametitekste, järgides kirjakeele normi aluseid, PPA dokumendihalduskorra nõudeid;</p>

	<p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - dokumendid on koostatud kirjakeele normi aluseid ja ametikeele eripära järgival; - dokumentide rekvisiidid on täpsed ja tekst on korrektne; - dokumentide vormistamisel on järgitud PPA dokumendihalduskorra nõudeid.
<p>HM 6. Õpipäeviku/blogi koostamine ametniku eetikakoodeksi, politseivande ja politseiametniku kutsesobivusnõuetes kirjeldatud isikuomaduste kohta.</p>	<p>7. kirjeldab hea ametniku olulisi väärtusi lähtudes ametniku eetikakoodeksist ning seostab neid isiklike väärtustega;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - õpipäevikus kirjeldatud perioodi pikkus on vähemalt kümme tööpäeva; - õpipäevikus on kirjeldatud kadettide ja politsei ja- piirivalvekolledži politseiametnikest töötajate käitumise vastavust ametniku eetikakoodeksile, politseivandele ja politseiametniku kutsesobivusnõuetes kirjeldatud isikuomadustele; - õpipäevikus on võrreldud isiklike väärtusi ja hoiakuid kaaskadettide ja töötajate väärtustega; - õpipäevikus on analüüsitud sotsiaalmeedias ilmnenu eksimusi; - õpipäevik on koostatud keeleliselt korrektselt; - õpipäevik on vormistatud vastavalt SKA üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhendile ja esitatud Moodles.
<p>HM 7. Juhtumianalüüs - eetiliste juhtumite lahendamine.</p>	<p>8. selgitab korruptsiooni ja ebaetilise käitumise olemust, võttes aluseks korruptsiooni mõiste;</p> <p>9. analüüsib politseitöoga seonduvat juhtumit, kasutades eetilise kaalutluse mudelit ning hindab ja reguleerib oma käitumist vastavalt ameti eetikale, väärtustele;</p> <p><u>Hindekriteeriumid:</u></p> <p>Hinne „5“ (väga hea) – silmapaistev ja eriti laiapõhjaline õpiväljundite saavutamise tase, mida iseloomustab head taset ületav teadmiste ja oskuste vaba ning loov kasutamine.</p> <p>Õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - loetleb kaasuse kõik probleemid, selgitab probleemide omavahelist seost ja süstematiseerib probleemid; - nimetab kõik juhtumisse kaasatud isikud, selgitab isikute kaasatuse põhjusi; - loetleb isikud, kellel on suurim huvi probleem lahendada ja selgitab huvide põhjusi; - nimetab vähemalt viis väärtust, mida tuleb kaasuse lahendamisel arvesse võtta. Selgitab kaitstavate väärtuste ja kaasuse vahelisi seoseid; - demonstreerib lahendis laialdasi professionaalseid teadmisi ja võtab arvesse inimlikku mõõdet. Põhjustab ja analüüsib lahendit professionaalsest ja inimlikust aspektist; - kasutab lahendi analüüsimisel kolme intuiitivset testi ja põhjustab iga testi eraldi, lähtudes ameti eetikast ja väärtustest. <p>Hinne "4" ("hea") – õpilane on saavutanud õpiväljundid lävendit ületaval tasemel, mida iseloomustab väljundite eesmärgipärane kasutamine.</p> <p>Õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - loetleb kaasuse kõik probleemid, selgitab probleemide omavahelist seost ja süstematiseerib probleemid; - nimetab kõik juhtumisse kaasatud isikud, selgitab isikute kaasatuse põhjusi; - loetleb isikud, kellel on suurim huvi probleem lahendada ja selgitab huvide põhjusi;

	<ul style="list-style-type: none"> - nimetab neli väärtust, mida tuleb kaasuse lahendamisel arvesse võtta. Selgitab kaitstavate väärtuste ja kaasuse vahelisi seoseid; - demonstreerib lahendis laialdasi professionaalseid teadmisi ja võtab arvesse inimlikku mõõdet. Põhjustab ja analüüsib lahendit professionaalsest aspektist; - kasutab lahendi analüüsimisel kolme intuiivset testi ja põhjustab teste, lähtudes ameti eetikast ja väärtustest. <p>Hinne "3" („rahuldav“) – õpilane on saavutanud kõik õpiväljundid lävendi tasemel.</p> <p>Õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - loetleb kaasuse peamised probleemid, selgitab üldsõnaliselt probleemide omavahelist seost ja probleemide süstematiseerimisel esineb ebatäpsusi; - nimetab peamised juhtumisse kaasatud isikud, selgitab isikute kaasatuse põhjusti. - loetleb mõned isikud, kellel on suurim huvi probleem lahendada ja selgitab üldsõnaliselt huvide põhjusti; - nimetab kolm väärtust, mida tuleb kaasuse lahendamisel arvesse võtta. Selgitab üldsõnaliselt kaitstavate väärtuste ja kaasuse vahelisi seoseid; - demonstreerib lahendis professionaalseid teadmisi ja kaasab lahendis inimlikku mõõdet. Analüüs ja põhjendus on pealiskaudsed; - kasutab lahendi analüüsimisel kolme intuiivset testi. Testide põhjendus on üldsõnaline ja ameti eetika ning väärtustega seostamata. <p>Hinne "2" („puudulik“) – õpilane ei ole saavutanud kõiki õpiväljundeid lävendi tasemel.</p> <p>Õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kirjeldab kaasuse üht probleemi, probleemid on süstematiseerimata ja seosed esitamata; - nimetab kaks juhtumisse kaasatud isikut, selgitab üldsõnaliselt isikute kaasatuse põhjusti; - loetleb kaks isikut, kellel on suurim huvi probleem lahendada ja huvide põhjused on selgitamata; - nimetab ühe väärtuse, mida tuleb kaasuse lahendamisel arvesse võtta. Väärtuste ja kaasuse vaheline seos esitamata; - demonstreerib lahendis minimaalseid professionaalseid teadmisi. Lahend on analüüsimata; - kasutab lahendi analüüsimisel üht intuiivset testi. Test on analüüsimata ja ameti eetika ning väärtustega seostamata.
<p>HM 8. Essee tööandja ja töötaja õigustest ja kohustustest ohutu töökeskkonna tagamisel.</p>	<p>10. loetleb ja selgitab tööandja ja töötajate peamisi õigusi ja kohustusi ohutu töökeskkonna tagamisel;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kirjeldab, kuidas on korraldatud töötervishoid ja tööohutus k.a. politseiorganisatsioonis; - annab ülevaate töökeskkonnaspetsialisti ja töökeskkonnavoliniku tööst ning töökeskkonnanõukogu olemusest; - kirjeldab tööandja ja töötaja kohustusi ning õigusi ohutu töökeskkonna tagamiseks; - kirjeldab, millistel juhtudel on tegu tööõnnetusega; - kirjeldab, kuidas käituda tööõnnetuse korral ning millised on hüvitised seoses tervisekahjudega tööõnnetuse tagajärjel; - selgitab, miks on vaja tervisekontrolli ning vaktsineerimist;

	<ul style="list-style-type: none"> - kirjutab essee lähtuvalt SKA üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhendist, keeleliselt korrektselt ja argumenteeritult. 																																																		
<p>HM 9. Treeningharjutuste tehnikate demonstreerimine, jõukatsete ja vastupidavuskatsete ning politseiametnikele kehtiva kehaliste katsete sooritamine</p>	<p>11. sooritab jõukatsed ja vastupidavuskatsed vastavalt õppeasutuses kehtestatud normatiividele, kasutades korrektseid tehnikaid</p> <p><u>Lävendkriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - sooritab kehalisi katseid õige tehnikaga; - demonstreerib 3 soojendus-, 3 venitus- ja 2 jooksumharjutust; - demonstreerib PPA kehaliste katsete ja enda treeningplaani harjutustest valikuliselt 3-5 harjutust korrektse tehnikaga, mis annab harjutusele arendava mõju ning ei põhjusta ülekoormusvigastusi; - sooritab jõukatsed ja vastupidavuskatsed vastavalt õppeasutuses kehtestatud normatiividele. <p>Hinne kujuneb vastavalt kehalistel katsetel saavutatud tulemustele. Teiste väljundite osas arvestatakse lävendite saavutamist.</p> <p>Kehaliste katsete lävendiks – hinne „3“ on politseiametnikele kehtivad kehaliste katsete nõuded.</p> <p>Tabel 1. Vastavalt siseministri 12.04.2013 a määrusele nr 15 kehtestatud lävendnõuded (Politseiametniku ning Politsei- ja Piirivalveameti struktuuriüksuse juhi ametikohal teenistuses oleva ametniku kutsesobivusnõuded, nende kontrollimise tingimused ja kord, RT I, 29.08.2019, 7).</p> <table border="1" data-bbox="768 759 1839 1342"> <thead> <tr> <th colspan="5">Nõuded naisõppuritele:</th> </tr> <tr> <th>Kehalise katse nimetus</th> <th>Kuni 29-aastased</th> <th>30–39-aastased</th> <th>40–49-aastased</th> <th>Üle 50-aastased</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>3000 meetri jooks</td> <td>22 minutit</td> <td>23 minutit 10 sekundit</td> <td>24 minutit 40 sekundit</td> <td>26 minutit 30 sekundit</td> </tr> <tr> <td>Toenglamangus kätekõverdamine</td> <td>8</td> <td>6</td> <td>4</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Istesse tõus</td> <td>25</td> <td>20</td> <td>16</td> <td>12</td> </tr> <tr> <th colspan="5">Nõuded meesõppuritele:</th> </tr> <tr> <th>Kehalise katse nimetus</th> <th>Kuni 29-aastased</th> <th>30–39-aastased</th> <th>40–49-aastased</th> <th>Üle 50-aastased</th> </tr> <tr> <td>3000 meetri jooks</td> <td>17 minutit 10 sekundit</td> <td>19 minutit 50 sekundit</td> <td>22 minutit 10 sekundit</td> <td>24 minutit 30 sekundit</td> </tr> <tr> <td>Toenglamangus kätekõverdamine</td> <td>20</td> <td>16</td> <td>12</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>Istesse tõus</td> <td>30</td> <td>24</td> <td>20</td> <td>16</td> </tr> </tbody> </table>	Nõuded naisõppuritele:					Kehalise katse nimetus	Kuni 29-aastased	30–39-aastased	40–49-aastased	Üle 50-aastased	3000 meetri jooks	22 minutit	23 minutit 10 sekundit	24 minutit 40 sekundit	26 minutit 30 sekundit	Toenglamangus kätekõverdamine	8	6	4	2	Istesse tõus	25	20	16	12	Nõuded meesõppuritele:					Kehalise katse nimetus	Kuni 29-aastased	30–39-aastased	40–49-aastased	Üle 50-aastased	3000 meetri jooks	17 minutit 10 sekundit	19 minutit 50 sekundit	22 minutit 10 sekundit	24 minutit 30 sekundit	Toenglamangus kätekõverdamine	20	16	12	8	Istesse tõus	30	24	20	16
Nõuded naisõppuritele:																																																			
Kehalise katse nimetus	Kuni 29-aastased	30–39-aastased	40–49-aastased	Üle 50-aastased																																															
3000 meetri jooks	22 minutit	23 minutit 10 sekundit	24 minutit 40 sekundit	26 minutit 30 sekundit																																															
Toenglamangus kätekõverdamine	8	6	4	2																																															
Istesse tõus	25	20	16	12																																															
Nõuded meesõppuritele:																																																			
Kehalise katse nimetus	Kuni 29-aastased	30–39-aastased	40–49-aastased	Üle 50-aastased																																															
3000 meetri jooks	17 minutit 10 sekundit	19 minutit 50 sekundit	22 minutit 10 sekundit	24 minutit 30 sekundit																																															
Toenglamangus kätekõverdamine	20	16	12	8																																															
Istesse tõus	30	24	20	16																																															

Vajaduse korral (nt õppuri tervislik seisund, mille puhul ei ole võimalik või soovituslik jooksmine) võib õppejõud eksamil vastu võtta ka määruses kirjeldatud alternatiivse vastupidavusala katse jooksu asemel.

Tabel 2. Katsete üldine punktiskaala.

P	PLOKI TÕMBED		ISTESSE TÕUS 2 MINUTI JOOKSUL		KANGI SURUMINE RINNALT		JOOKS 3000 M		JALAPRESS	
	M	N	M	N	M	N	M	N	M	N
10	25	20	100	90	25	20	11:00	13:00	25	20
9	24	19	95	85	24	19	11:15	13:30	24	19
8	22	18	90	80	23	18	11:30	14:00	23	18
7	20	17	85	75	22	17	11:45	14:30	22	17
6	18	15	80	70	20	15	12:00	15:00	20	16
5	16	13	75	65	18	13	12:30	16:00	18	14
4	13	10	70	60	16	11	13:00	17:00	16	11
3	10	7	60	50	14	8	14:00	18:00	14	8
2	7	4	50	40	10	5	16:00	20:00	10	5
	KORDADE ARV 75% KK		KORDADE ARV		KORDADE ARV 50 % KK		MIN:SEK		KKx2,0	
1	Politseiametniku lävendnõuete järgi sooritatud 3 ala vastavalt siseministri määrusele (Tabel 1) annavad igaüks 1 punkti.									

HINNE/ VANUSEGRUPP	Kuni 29 a (k.a)	30-39 a	40 a ja vanemad
" 5 "	35 ja rohkem punkti	30 ja rohkem punkti	25 ja rohkem punkti
" 4 "	25-34 punkti	20-29 punkti	15-24 punkti
" 3 "	3-24 punkti	3-19 punkti	3-14 punkti
" 2 "	2 punkti	2 punkti	2 punkti
" 1 "	1 punkt	1 punkt	1 punkt

Katsete sooritamise kirjeldused

Kätekõverdamine toenglamangus

Lähteasend: eestoenglamang sirgetel kätel, peopesad paralleelselt ees, keha õlgadest kandadeni moodustab ühe sirge.

Sooritus: käte kõverdamisel nurk küünarvarre ja õlavarre vahel 90 kraadi; kätekõverdamine toimub ilma puhkepausita; käte kõverdamisel ja sirutamisel peab keha moodustama ühe sirge.

Vead: käte mittetäielik sirutamine; käte kõverdamisel nurk küünarvarre ja õlavarre vahel suurem kui 90 kraadi; käte kõverdamisel ei moodusta keha sirget.

Kerelihaste jõuharjutus – istesse tõus

Lähteasend: selililamang, käed kukla taga sõrmseongus, küünarnukid ette suunatud, põlved kõverdatud 90° nurga all, jalalabad fikseeritud (nt jalgu hoiab kinni testis osalev kaaslane).

Sooritus: tõus istesse, puudutades küünarnukkidega põlvi; käed on kogu harjutuse sooritamise ajal kukla taga sõrmseongus; seliliasendisse laskudes peab turi puudutama maad.

Vead: käsi ei hoita kukla taga sõrmseongus; sooritusel antakse küünarnukkidega lisahoogu; istesse tõustes ei puuduta küünarnukid põlvi; selili laskumisel ei puuduta turi maad, lähteasendisse jäädakse liiga pikalt (üle 2s) puhkama.

Kontrollkatse sooritakse maksimaalse istesse tõusude arvu peale 2 minuti jooksul.

Jooks 3000 m

Sooritaja läbib nimetatud distantsi staadionirajal või tasasel rajal maastikul ettenähtud aja piires ilma kõrvalise abita.

Sõudeergomeetriga sõudmine 6000 m.

Sõudmine toimub sõudeergomeetril sise- või välistingimustes.

Sooritus: pärast stardikäsklust läbitakse ettenähtud distants.

Vead: sooritaja ei läbi kogu distantsi.

Ploki tõmbed (ülatõmme)

Lähteasend: istumine trenažööri pingil, keha sirgelt, käed ülal, haare trenažööri kangist puusade laiuselt või laiemalt.

Soorituse kirjeldus: algasendist kõverdatakse käed nii, et kang liigub näo eest allapoole lõua tasapinda, keha peab jääma kogu harjutuse sooritamise vältel sirgeks. Järgmise korduse sooritamiseks lastakse käed uuesti kangiga üles sirgeks.

Trenažöörile pannakse raskus ca 75% sooritaja kehakaalust.

Kangi surumine rinnalt (lamades)

Lähteasend: selili pingil, pea, õlad ja tuharad peavad puudutama pingi horisontaalpinda, jalad peavad toetuma täistallaga põrandale. Sellist asendit peab hoidma kogu harjutuse sooritamise vältel. Harjutust sooritatakse laiast haardest.

	<p>Soorituse kirjeldus: kangi tuleb lasta rinnale ja suruda sirgetele kätele. Keelatud põrgatada kangi vastu rinnakorvi. Kangile pannakse raskus ca 50% sooritaja kehakaalust.</p> <p>Jalapress (isteesendis) Algasend: istes jalapressi trenažööril, jalad asetatud platvormile p laiuselt. Soorituse kirjeldus: platvorm lastakse alla ja kõverdatakse põlved ca 90°ni. Seejärel surutakse platvorm üles kuni jalgade sirgenemiseni. Trenažöörile pannakse raskus ca 2x100% sooritaja kehakaalust.</p>
<p>HM 10. Kontrolltöö - õiguse olemuse, funktsioonide ja õigusaktide hierarhia kohta ning eluliste juhtumite liigitamine õiguse valdkondade ning õigusharude vahel.</p>	<p>12. kirjeldab õiguse olemust, funktsioone ja õigusaktide hierarhiat ning nimetab õiguse valdkondi ja õigusharusid; 13. liigitab elulisi juhtumeid õiguse valdkondade ning politseitöösse puutuvate õigusharude vahel; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - õppija kirjeldab õiguse olemust ja funktsioone, õiguse valdkondi, õigusharusid ning õigusaktide hierarhiat; - liigitab elulisi juhtumeid õiguse valdkondade ning politseitöösse puutuvate õigusharude vahel; - õppija vastab kontrolltöös õigesti enam kui pooltele küsimustele.</p>
<p>HM 11. Juhtumianalüüs ja test haldusmenetluse ning haldussunni põhimõtete kohta (kirjalik valik- ja/või vabavastustega test).</p>	<p>14. loetleb haldusmenetluse läbiviimise põhimõtteid vastavalt haldusmenetluse seadusele; 15. eristab haldustoimingut haldusaktist vastavalt haldusmenetluse seadusele; 16. kirjeldab haldusakti andmise ja toimingu sooritamise aluseid ning vaidemenetluse põhimõtteid vastavalt haldusmenetluse seadusele; 17. selgitab näidete varal üldiseid haldussunni vahendeid ja nende rakendamise menetluskorda vastavalt asendustäitmise ja sunniraha seadusele. <u>Lävendikriteeriumid:</u> - õppija eristab vale väite õigest; - koostatud juhtumianalüüsis on õiguslik alus korrektne ja lahendus on koostatud analüüsivas stiilis, välja on toodud kaalutlused ja põhjendused; - õppija vastab enam kui pooltele juhtumi kohta esitatud küsimustele õigesti ning põhjendab oma seisukohti.</p>
<p>HM 12. Situatsioonide analüüsimine – isikute põhiõiguste ja laste õiguste kaitse kohta.</p>	<p>18. kirjeldab põhiõigusi mis on seotud politseitööga, lähtudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest; 19. loetleb konkreetseid lastele mõeldud õigusi, lähtudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest ning kirjeldab nende tagamist politsei igapäevatoos; 20. tuvastab isikute põhiõiguste võimalikke rikkumisi lähtudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest ning nimetab meetmed, mida saab rakendada rikkumiste vältimiseks. <u>Lävendikriteeriumid:</u> - õppija analüüsib kaasuse põhjal, kas tegemist on põhiõiguse rikkumisega, tuues välja õige seadusliku aluse; - õppija selgitab, millal tuleb arvestada konkreetset lastele mõeldud õigusi ja kirjeldab nende õiguste tagamist;</p>
<p>HM 13. Rühmatöö – tuvastada kaasuse põhjal, kas isik vajab rahvusvahelist kaitset ning määrata taotluse menetlemise eest vastutav riik.</p>	<p>21. selgitab rahvusvahelise kaitse ja <i>non-refoulement</i> printsiipe ning nende seost asüüli taotlemise ja haldusmenetlusega vastavalt EL ja siseriiklikule õigusele; 22. kirjeldab rahvusvahelise kaitse taotlemise protseduure vastavalt EL ja siseriiklikule õigusele; <u>Lävendikriteeriumid:</u></p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Õppija toob välja asjaolud, mis on olulised rahvusvahelise kaitse vajaduse hindamisel; - tuvastab õigusaktide alusel, kas kaasuses toodud asjaolud piisavad rahvusvahelise kaitse saamiseks; - tuvastab õigusaktide alusel rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutava riigi.
HM 14. Rühmatöö – kaasuse lahendamine oletatava inimkaubitsemise või smuugeldamise kohta.	<p>23. eristab inimkaubandust smuugeldamisest ning selgitab nende olemust vastavalt rahvusvahelisele ja siseriiklikule õigusele;</p> <p>24. kirjeldab inimeste võimalikke ekspuuteerimisvorme, inimkaubanduse ja smuugeldamise ennetamist, selle vastu võitlemist tuginedes parimale praktikale ning kirjeldab inimkaubanduse ohvrite sensitiivset kohtlemist vastavalt regulatsioonidele.</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - selgitab, mida mõistetakse inimkaubanduse ja smuugeldamise all; - kirjeldab erinevaid ekspuuteerimisvõimalusi lähtuvalt kaasusest; - toob vastavalt kaasusele välja asjaolud, mis viitavad oletatavale inimkaubandusele, inimeste smuugeldamisele (<i>Modus operandi</i>); - nimetab ametniku tegevused oletatava inimkaubanduse ja -smuugeldamise juhtumi korral; - lähtuvalt kaasusest, kirjeldab, kuidas ametnik peab suhtlema oletatava ohvriga; - selgitab, kuidas on võimalik inimkaubitsemist või -smuugeldamist ennetada ning selle vastu võidelda.
Mooduli hinde kujunemine	<p>Moodulit hinnatakse eristavalt. Hindamise eelduseks on aruteludel ja rühmatöodes osalemine ning praktiliste tööde sooritamise.</p> <p>Mooduli hinne kujuneb HM 1. kirjaliku eneseanalüüsi (1-2), HM 2. kirjaliku ülesande Politsei- ja Piirivalveameti ülesannete ja struktuuri kohta (3), HM 3. tutvumispraktika aruande koostamine ja esitluse tegemine (4), HM 4. kaasuste lahendamise ja küsimustele vastamise (avaliku teenistuse ning politseiteenistuse põhimõtete kohta) (5), HM 5. ettekande koostamise (6), HM 6. õpipäeviku/blogi koostamise (ametniku eetikakoodeksi, politseivande ja politseiametniku kutsesobivusnõuetes kirjeldatud isikuomaduste kohta) (7), HM 7. juhtumianalüüsi (eetiliste juhtumite lahendamine) (8-9), HM 8. essee (tööandja ja töötaja õigustest ja kohustustest ohutu töökeskkonna tagamisel) (10), HM 9. Treeningharjutuste tehnikate demonstreerimine, jõukatsete ja vastupidavuskatsete ning politseiametnikele kehtiva kehaliste katsete sooritamise (11), HM 10. kontrolltöö (õiguse olemuse, funktsioonide ja õigusaktide hierarhia kohta ning eluliste juhtumite liigitamine õiguse valdkondade ning õigusharude vahel) (12-13), HM 11. juhtumianalüüsi ja testi (haldusmenetluse ning haldussunni põhimõtete kohta (kirjalik valik- ja/või vabavastustega test)) (14-17), HM 12. situatsioonide analüüsimise (isikute põhiõiguste ja laste õiguste kaitse kohta) (18-20), HM 13. rühmatöö (tuvastada kaasuse põhjal, kas isik vajab rahvusvahelist kaitset ning määrata taotluse menetlemise eest vastutav riik) (21-22) ning HM 14. rühmatöö (kaasuse lahendamine oletatava inimkaubitsemise või smuugeldamise kohta) (23-24) alusel.</p>
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L – 2 S – 2 P – 0 I - 4	Teema 1. Sissejuhatus õpingutesse 1.1 Õppeinfosüsteemid 1.2 Õppeinfosüsteem Moodle 1.3 SKA-s loodud veebipõhised õppematerjalid

	<p>1.4 SKA üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhend 1.5 Internetipõhiseid otsingusüsteemid, PPA siseveeb 1.6 Õppimine ja kuidas õppimine toimub 1.7 Ennastjuhtiv õppija 1.8 Õpimotivatsioon ning seda mõjutavad tegurid 1.9 Unustamine ja seda mõjutavad tegurid. 1.10 Õpikeskkond (füüsiline, psühholoogiline ja sotsiaalne õpikeskkond) 1.11 Elukestev õpe</p> <p>Õppemeetodid Loeng - õppimise ja õpimotivatsiooni, elukestva õppe kohta. Arutelu - õpimotivatsiooni hoidmise, mis mõjutab õpimotivatsiooni ning õpikeskkonna üle. Infootsing - Sisekaitseakadeemia e- õppevahendite ning internetist leitavate e- õppematerjalide kohta. Iseseisev töö – Õppeinfosüsteemis Moodle läbitakse e- kursus „Sissejuhatus õpingutesse“, Eneseanalüüsi vormistamine vastavalt SKA üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhendile.</p>
<p>L - 2 S - 0 P - 0 I - 3</p>	<p>Teema 2. Ohutu töökeskkonna toimise tundmine</p> <p>2.1 Töetervishoiu ja tööohutuse korraldus üldiselt ja politseiorganisatsioonis 2.2 Tööandja ja töötaja kohustused ja õigused ohutu töökeskkonna tagamiseks 2.3 Tööõnnetus. Käitumine tööõnnetuse korral, hüvitised seoses tervisekahjudega tööõnnetuse tagajärjel 2.4 Tervisekontroll, vaksineerimine</p> <p>Õppemeetodid Loeng – töetervishoidu ja töökeskkonda reguleerivatest õigusaktidest, töökeskkonnaspetsialisti, töökeskkonnavoliniku, töökeskkonnanõukogu tegevusest, tervisekontrollist ning vaksineerimisest. Arutelu - tööandja ja töötaja kohustustest ja õigustest, ohutust töökeskkonnast politseiorganisatsioonis (k.a. õppekeskus), tööõnnetusest, käitumisest tööõnnetuse korral ning hüvitamisest tööõnnetusjuhtumi korral.</p>
<p>L - 0 S - 0 P - 0 I - 8</p>	<p>Teema 3. Politseiteenistuse regulatsiooni ning organisatsiooni kultuuri ja struktuuri tundmine</p> <p>3.1 Politsei roll ühiskonnas 3.2 PPA struktuur, ülesanded, teenustepõhine juhtimine 3.3 Prefektuuride põhitegevused 3.4 PPA sümbolika: vapp, lipp, teenetemärgid 3.5 Valdkondlikud traditsioonilipud ja nende kasutamise põhimõtted 3.6 PPA missioon, visioon 3.7 Avaliku teenistuse seadus 3.8 Hea halduse tava</p> <p>Õppemeetodid Iseseisev töö – Õppeinfosüsteemis Moodle läbitakse e- kursus „Politseiteenistuse regulatsiooni ning organisatsiooni kultuuri ja struktuuri tundmine“, töötab läbi kohustusliku õppematerjali ning lahendab kaasis ametniku teenistuskohustuste ja hea halduse tava tundmise kohta</p>

L - 4 S - 4 P - 0 I - 10	<p>Teema 4. Ametikeele kasutamine ning dokumendihalduse ja töökeskkonna toimise tundmine</p> <p>4.1 Kirjakeele norm, keelenormi tundmise vajalikkus, kantseliidi vältimine</p> <p>4.2 Ametiteksti tunnused ja tavalisimad eksimused</p> <p>4.3 Asjaajamiskultuur organisatsioonikultuuri osana. Asjaajamise tähendus ja eesmärk</p> <p>4.4 Dokumendi mõiste ja omadused</p> <p>4.5 Politsei- ja Piirivalveameti dokumendihalduskord</p> <p>4.6 Dokumentide (ettekannete, vastuskirja ja elektronkirja) vormistamise nõuded. DHS Delta</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng - kirjakeele normi ja ametiteksti seostest, asjaajamise põhimõistetest.</p> <p>Seminar - PPA dokumendihalduskorras esitatud nõuetest, mõistetest, dokumendiplankide kasutamisest ja DHS Deltast.</p> <p>Paaristöö - ettekannete ja vastuskirja koostamine käsikirjaliselt ja arvutis ning elektronkirja koostamine.</p>
L - 0 S - 18 P - 0 I - 21	<p>Teema 5. Kehaliste võimete arendamine</p> <p>5.1 Treeningplaani koostamine</p> <p>5.2 Soojendusharjutused</p> <p>5.3 Jõuharjutused</p> <p>5.4 Vastupidavuse-, kiiruse ja koordineerimise harjutused, jooks, harjutused ergomeetritel</p> <p>5.5 Paindumise arendamine ja lihaskoostis, vigastuste preventatsioon ja nendest taastumine</p> <p>5.6 Kehaliste võimete kontrollkatsed</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Demonstratsioon – soojendus-, jõu-, vastupidavuse-, kiiruse-, koordineerimisharjutuste tehnika õppimiseks.</p> <p>Treeningmeetodite kasutamine - kordus-, ühtlus- ja vaheldusmeetodi tutvustamine kehaliste võimete arendamiseks.</p> <p>Praktiliste harjutuste sooritamise tulemuste peale – kehaliste võimete taseme selgitamiseks.</p>
L - 4 S - 6 P - 0 I - 11	<p>Teema 6. Eetiliste otsuste tegemine</p> <p>6.1 Eetika olemus ja koht kultuuris</p> <p>6.2 Ühiskonna regulatsioonisüsteem</p> <p>6.3 Riiklikud ja rahvusvahelised kutse-eetika eeskirjad (Euroopa politsei eetikakoodeks, Frontexi eetika koodeksi ja Euroopa inimõiguste, põhivabaduste kaitse konventsioon)</p> <p>6.4 Politsei- ja Piirivalveameti töökorrast tulenevad eetilise käitumise juhised, sh reeglid sotsiaalmeedias käitumiseks</p> <p>6.5 Huvide konflikti ja korruptsiooni mõiste, nende tähendus politseitöös</p> <p>6.6 Ebaeetilise käitumise olemus ja mitteametlike reeglite tähendus</p> <p>6.7 Eetika ja otsustamine</p> <p>6.8 Ametniku eetikakoodeks, väärtuste tähendus</p> <p>6.9 Eetiline toimetulek reglementeerimata olukordades (politsei väärtused, sunni kasutamine, kuidas politsei otsused mõjutavad usaldust politsei vastu, põhimõtted, millest ei saa tagasi astuda, inimlik aspekt)</p> <p>Õppemeetodid</p>

	<p>Loeng - eetika olemusest ja kohast kultuuris, ühiskonna regulatsioonisüsteemist ja korrupsiooni mõistest ja tähendusest politseitoos, sotsiaalmeedias käitumise reeglitest.</p> <p>Seminar - ebaeetilise käitumise võimalikest avaldumisvormidest, eetilise otsustamisest ja vastutusest, Politsei- ja Piirivalveameti töökorrast tulenevatest juhistest, ametniku eetikakoodeksist tulenevatest väärtustest.</p> <p>Paaristöö - õiguslikult reguleeritud ja reguleerimata eetiliste juhtumite lahendamine.</p> <p>Individuaalne töö - Moodle´is rahvusvahelisi kutse-eetika eeskirju käsitlevate testide lahendamine ja õpiblogi koostamine</p> <p>Juhtumite lahendamine - õiguslikult reguleeritud ja reguleerimata eetiliste juhtumite lahendamine, kasutades eetilise kaalutluse mudelit.</p>
<p>L - 6 S - 2 P - 0 I - 10</p>	<p>Teema 7. Õiguse süsteemi tundmine</p> <p>7.1. Õiguse mõiste ja tunnused: õigus objektiivses ja subjektiivses tähenduses</p> <p>7.2. Õigusvõime ja teovõime tähendus</p> <p>7.3. Põhiseaduslike õiguste riive</p> <p>7.4. Õigusharu ja õigusinstituudi tähendus</p> <p>7.5. Õiguse jagunemine: avalik õigus ja eraõigus</p> <p>7.6. Õiguse allikad: kohustuslikud ja soovituslikud õigusallikad</p> <p>7.7. Õigusnormid: regulatiivsed ja konstitutiivsed õigusnormid sealhulgas menetlusnormid, karistus- ja pädevusnormid ning täieliku õigusnormi struktuur ja selle osad</p> <p>7.8. Õigussuhe: tekkimine, õigussuhte subjektid ja objekt ning juriidilise fakti tähendus</p> <p>7.9. Haldusmenetluse põhimõtted, menetluse algus, menetlustoimingud, menetlusosaliste õigused ja kohustused, kasutatavad tõendid ja menetluse lõpp</p> <p>7.10. Haldusakti tunnused ja selle eristamine toimingust</p> <p>7.11. Toimingu tunnused ja selle eristamine haldusaktist ning menetlustoimingust</p> <p>7.12. Haldusakti õiguspärasuse eeldused ja haldusakti vorm</p> <p>7.13. Toimingu õiguslik siduvus ja toimingu põhjendamine</p> <p>7.14. Haldussunni tähendus, rakendamise põhimõtted ja menetluskord</p> <p>7.15. Vaidemenetluse algatamise õigus ja vaidemenetluse ese</p> <p>7.16. Vaide läbivaatamine ja haldusorgani volitused vaide läbivaatamisel</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng - õigusaktide otsingud, õiguse alused ja haldusmenetluse läbiviimine, haldussunni kohaldamine ning vaide läbivaatamine.</p> <p>Rühmatöö ja praktiline ülesanne: õigussuhte eristamise ja haldusmenetluse ning haldussunni kohaldamise kohta.</p> <p>Paaristöö: toimingu ja haldusakti analüüsimine ning selle õiguspärasuse hindamine.</p>
<p>L - 8 S - 4 P - 0 I - 14</p>	<p>Teema 8. Põhiõiguste ning rahvusvahelise kaitse põhimõtete tundmine</p> <p>8.1. Põhiõigused ja nende kaitsevajadus</p> <p>8.2. Lapsed ja haavatavad isikud ning nende õiguste tagamine</p> <p>8.3. <i>Non-refoulement</i> printsiibid ning nende järgimine asüüli taotlemisel ja haldusmenetluses vastavalt EL ja siseriiklikule õigusele. Mõisted: tagasisaatmine, väljaandmine, tagasivõtmine, vastuvõtmine (Dublin)</p>

	<p>8.4. Rahvusvahelised ja siseriiklikud põhiõiguste kaitse organisatsioonid ning nende seos politseitööga (UNHCR, IOM, FRA, CPT, Inimõiguste teabekeskus, Euroopa Inimõiguste Kohus, EIHR)</p> <p>8.5. Inimkaubandusega seotud mõisted (inimkaubanduse ja smuugeldamise erinevus)</p> <p>8.6. Modus operandi, inimkaubanduse trendid</p> <p>8.7. Inimkaubanduse ohvrite tuvastamine (käitumuslikud, välimusel põhinevad tundemärgid) ning sensitiivne kohtlemine</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng – põhiõiguste allikate ning põhiõiguste, vabaduste ja põhimõtete kohta k.a. lapsed, haavatavad isikud, Non -refoulement printsiibid, tagasisaatmise, väljaandmise, tagasivõtmise, vastuvõtmise protseduurid, põhiõiguste kaitse organisatsioonid, inimkaubandus, smuugeldamine. Situatsioonide analüüsimine - põhiõiguste rikkumise ning diskrimineerimise tuvastamine ja laste õiguste kaitse kohta.</p> <p>Rühmatööd – kaasuste lahendamine rahvusvahelise kaitse, oletatava inimkaubitsemise või -smuugeldamise kohta.</p>
<p>L - 0</p> <p>S - 0</p> <p>P - 8</p> <p>I - 57</p>	<p>Teema 9. Tutvumispraktika</p> <p>9.1. Kordoni põhiülesannete tutvustus, teenistuseks kasutatava tehnika tutvustus.</p> <p>9.2. Piiripunkti põhiülesannete tutvustus, teenistuses kasutatava tehnika tutvustus.</p> <p>9.3. Politseijaoskonna põhiülesannete tutvustus, teenistuseks kasutatava tehnika tutvustus.</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Osalemine kordonis ja piiripunktis piirivalvuri ning politseijaoskonnas patrullpolitseiniku töös töövarjuna.</p>
<p>Iseseisev töö:</p> <p>138</p> <p>Õppija:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - loeb mõttega läbi õppeinfosüsteemis Moodle e- kursuse „Sissejuhatus õpingutesse“ ning teeb läbi kursusel olevad ülesanded; - loeb mõttega läbi õpiobjekti „Kaasaja õpiteooriate lähtepunktid“ ning teeb iseseisvalt läbi õpiobjektis olevad harjutused. Kättesaadav Digiriulis - koostab eneseanalüüsi; - vastab küsimustele, mis hõlmavad töötervishoidu ja töökeskkonda reguleerivaid õigusakte, töökeskkonnaspetsialisti, töökeskkonnavoliniku, töökeskkonnanõukogu tegevust, tervisekontrolli ning vaksineerimist; - essee kirjutamine „Tööandja ja töötaja õigustest ja kohustustest ohutu töökeskkonna tagamisel“; - läbib õppeinfosüsteemis Moodle e- kursuse „Politseiteenistuse regulatsiooni ning organisatsiooni kultuuri ja struktuuri tundmine“; - töötab läbi kohustusliku õppematerjali ning lahendab kaasusi ametniku teenistuskohustuste ja hea halduse tava tundmise kohta; - kordab õigekirja põhiküsimusi (kaasahäälikuühend, algustäht, arvsõnad). Allikas: Eesti Keele Instituudi koduleht; - lahendab Moodle'is ametikeele (õigekirja põhimõtted, isikunimede kirjutamine dokumentides) ja asjaajamise (asjaajamise põhimõisted, asjaajamise korraldamise õiguslik regulatsioon) põhiküsimusi käsitlevad testid; - avalduse põhjal vastuskirja koostamine ja Moodle'is ametikeele ja asjaajamise põhiküsimusi käsitlevate testide lahendamine; - otsib PPA siseveebist ja kohustuslikest allikatest infot riiklike ja rahvusvaheliste kutse-eeetika eeskirjade kohta; - valmistub diskussiooniks - tutvub eetika- ja õigusnormide tähendusega politseitöös ning riiklike ja rahvusvaheliste politseieetika standarditega (E. Sieberk "Politseieetika: teooria ja praktika" lk 50-52 ja 69-75); - valmistub diskussiooniks - tutvub C. de Roveri käsiraamatu "Teenida ja kaitsta" lk-dega 138-141, 149-158; - tutvub politseitöös esinevate ebaeetiliste juhtumitega ja eetilise kaalutluse mudeliga (E. Sieberk "Politseieetika: teooria ja praktika" lk 35-43; E. Sieberk „Politseieetika kaasused“ lk 26-31); - koostab juhtumi analüüsi, kasutades eetilise kaalutluse mudelit;

- lahendab Moodle`is rahvusvahelisi kutse-eesitika eeskirju (Euroopa politsei eetikakoodeks, Frontexi eetikakoodeksi ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon) käsitlevad testid;
- koostab ettekande riiklikest kutse-eesitika eeskirjadest;
- koostab õpiblogi ametniku eetikakoodeksi, politseivande ja politseiametniku kutsesobivusnõuetes kirjeldatud isikuomaduste kohta;
- koostab treeningplaani kehaliste võimete arendamiseks, trennib selle järgi iseseisvalt ja koostab plaani järgimise kohta aruande;
- loeb mõttega läbi õppeinfosüsteemis toodud õiguse süsteemi tundmise õppematerjalid;
- koostab kirjaliku juhtumianalüüsi, milles vastab kõikidele juhtumi kohta esitatud küsimustele õigesti, toob välja haldusaktis või toimingus põhjenduses õigusliku aluse, faktilised eeldused ning põhjendused;
- koostab iseseisvalt õigusliku kaasuse, rakendades HMS ja ATSS põhimõtteid. Valmistub diskussiooniks , tutvudes eelnevalt õiguslase kirjanduse ja haldusmenetluse läbiviimise halduskohtu praktikaga;
- kirjeldab, mis on põhiõigused, inimõigused;
- lahendab kaasuseid, mis põhinevad: Põhiseaduse, ÜRO Inimõiguste ülddeklaratsiooni, Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, ÜRO pagulasseisundi konventsioon (Genfi 1951) ja 1967 aasta pagulasseisundi protokoll, EL põhiõiguste harta, Majanduslike, sotsiaalsete ja kultuurialaste õiguste rahvusvaheline pakti, Piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni, Lapse õiguste konventsiooni, Lastekaitseaduse, Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiivi 2011/36/EL (2011) ET, Välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse rakendamisel;
- lahendab kaasuste rahvusvahelise kaitse, oletatava inimkaubitsemise või smuugeldamise kohta.

Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	<ul style="list-style-type: none"> - SKA Üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhend. Kättesaadav Digiriiulis. - Teppan, P. Kaasaja õpiteooriate lähtepunktid. Kättesaadav Digiriiulis. - Ametniku eetikakoodeks. Kättesaadav kodulehelt: Avaliku teenistus. - Erelt, M., Erelt, T, & Ross, K. Eesti keele käsiraamat. - Erelt, T., Leemets, T., Mäearu, S. & Raadik, M. Eesti õigekeelsussõnaraamat. - Euroopa politsei eetikakoodeks (The European Code of Police Ethics). 2001. Council of Europe. - Ethics of Border Security - Frontex - Europa EU. - Cees de Rover. Inimõigused ja humanitaarõigus politsei ja julgeolekujõududele. - Sieberk, E., Politseieetika kaasused. Kättesaadav Digiriiulis. - Sieberk, E., Politseieetika: teooria ja praktika. Kättesaadav Digiriiulis. - Põllumäe, S. Sissejuhatus õigusesse: näiteid ja harjutusi õppeaine "Sissejuhatus õigusesse" HLSC5001 loengukursuse juurde. - Kiris, A. <i>et al.</i> Õigusõpetus. - Weinec, J., Jalak, R. Kehalised võimed ja organism. <p><u>Soovituslikud allikad</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Aavik, T., Keerus, K., Lõuk, K., Nõmper, A., Pevkur, A., Eetikakoodeksite käsiraamat. - Genotsiidi vältimise ja karistamise konventsioon. - Laanemäe, A. Eetika alused. - Raadik, M. Väikesed tarbetekstid. - Euroopa politseideklaratsioon (Declaration on Police - DP). 1979. Council of Europe. - Pojman, L. P. Eetika: õiget ja väärast avastamas. - Narits, R. Õiguse entsüklopeedia. - Ajakavas, loengus ja e- õppekeskkonnas viidatud õigusaktid. 		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
2	Vahetu sunni ja turvataktika rakendamine	9 EKAP	Raimo Kiveste, Andres Kutser, Ants Kalev, Oliver Purik, Heldur Lomp, Jaak Kiviste, Leho Tummeleht, külalisõppejõud
Nõuded mooduli alustamiseks:	puuduvad.		
Mooduli eesmärk:	õpetusega taotletakse, et õppija käsitleb õiguspäraselt, turvaliselt ja tulemuslikult politsei teenistusrelvi ja erivahendeid ning kohaldab enesekaitse- ja kinnipidamise võtteid.		
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:	Hindamiskriteeriumid Õppija:		
1. käsitleb ja kasutab politsei tulirelvi õiguspäraselt, turvaliselt ja tulemuslikult;	1. kirjeldab teenistusrelvade kandmist ja hoidmist vastavalt õigusaktidele ja relva ohutu käitlemise põhimõtetele ning selgitab tulirelva kasutamise õiguslikke aluseid lähtudes õigusaktidest ja PA juhenditest; 2. kirjeldab politsei teenistusväsimise ja tugirelva tööpõhimõtet, osasid ja nende otstarvet;		

<p>2. käsitseb ja kasutab iseseisvalt ning meeskonnaliikmena politsei külmrelvi, gaasirelvi, ja erivahendeid ning rakendab enesekaitse ja kinnipidamise võtteid õiguspäraselt, turvaliselt, tulemuslikult;</p> <p>3. annab vältimatut esmaabi.</p>	<p>3. võtab ohutusreegleid järgides püstoli mittetäielikult lahti, puhastab ja paneb kokku vastavalt juhendile;</p> <p>4. sooritab laskeharjutused erinevates laskeasendites, kaugustel, kiirusel, liikudes, varjet kasutades, tõrget eemaldades, hämaras, kilpi ja kiivrit kasutades, iseseisvalt ja meeskonnaliikmena ning järgides ohutust;</p> <p>5. sooritab Politsei- ja Piirivalveameti lasketesti;</p> <p>6. järgib üksi ja koos meeskonnakaaslasega isikuga suhtlemisel ja kinnipidamisel turvataktika reegleid;</p> <p>7. ründe korral eemaldub ründejoonelt, kukub turvaliselt;</p> <p>8. vabaneb erinevatest haaretest, kasutades valutundlike punkte;</p> <p>9. füüsilise ründe tõrjumisel kasutab blokeerimist, erinevaid käe- ja jalalööke;</p> <p>10. rakendab üksi või meeskonna liikmena ohutult ning situatsioonile sobivat isiku kinnipidamise- ja edasitoimetamise võtteid ning oskab ära hoida tervisekahjustamist ja lämbumisohtu kinnipidamisel;</p> <p>11. kasutab ründe tõrjumisel vastavalt situatsioonile politsei erivahendeid, külm- või gaasirelva ning annab esmaabi peale gaasirelva või külmrelva kasutamist;</p> <p>12. kaitseb teenistusrelva äravõtmise eest ja relvitustab tulirelvaga ründaja;</p> <p>13. kasutab üksi või meeskonna liikmena sunni rakendamisel käeraudu ja sidumisvahendeid, viib läbi turvakontrolli, ohtliku või keelatud eseme leidmisel teeb isikule ja tema asjade läbivaatuse ning võtab eseme hoiule, järgides politsei turvataktika põhimõtteid;</p> <p>14. sundpeatab sõiduki sundpeatamise vahendiga, teetõkke, mitme politseisõidukiga või tulirelva kasutades, järgides turvataktika põhimõtteid;</p> <p>15. kasutab isiku sõidukist väljavõtmisel ja kinnipidamisel olukorrale vastavat füüsilist jõudu ja paigutab isiku politseisõidukisse, järgides turvataktika põhimõtteid;</p> <p>16. tunneb ära teadvushäirete, hingamishäirete ja vereringehäirete nähud;</p> <p>17. rakendab simulatsiooni käigus taaselustamise ABC-d ja kirjeldab äkksurma tunnused;</p> <p>18. kirjeldab traumade tekkemehhanismi ning lähtub abi andmisel traumade tekkemehhanismist ja elupäästmise printsiibist;</p> <p>19. tagab abi andmisel vabad hingamisteed, ei tekita lisavigastusi, sulgeb verejooksud.</p>
<p>Hindamismeetodid ja hindamisülesanded</p>	<p>Hindamiskriteeriumid</p>
<p>HM 1. Kontrolltöö teenistusrelvade kandmise ja hoidmise ning relva ohutu käitlemise põhimõtete kohta.</p>	<p>1. kirjeldab teenistusrelvade kandmist ja hoidmist vastavalt õigusaktidele ja relva ohutu käitlemise põhimõtetetele ning selgitab tulirelva kasutamise õiguslikke aluseid lähtudes õigusaktidest ja PA juhenditest;</p> <p>2. kirjeldab politsei teenistuspüstoli ja tugirelva tööpõhimõtet, osasid ja nende otstarvet;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - valikvastustega ja vabatekstiga testis on antud 75% õigeid vastuseid.
<p>HM 2. Demonstratsioon - püstoli mittetäielik lahti võtmine ja puhastamine.</p>	<p>3. võtab ohutusreegleid järgides püstoli mittetäielikult lahti, puhastab ja paneb kokku vastavalt juhendile;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - õppija võtab õigesti ja ohutult püstoli osaliselt lahti ja paneb kokku; - püstoli hooldamisel on lähtunud püstoli hooldamise juhendist, visuaalsel vaatlusel ei ole vintrauas ega teistel relva osadel tahma jälgi.

<p>HM 3. Laskeharjutuste sooritamine – relva kasutamine erinevates olukordades.</p>	<p>4. sooritab laskeharjutused erinevates laskeasendites, kaugustel, kiirusel, liikudes, varjet kasutades, tõrget eemaldades, hämaras, kilpi ja kiivrit kasutades, iseseisvalt ja meeskonnaliikmena ning järgides ohutust;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - õppija demonstreerib relva ohutut käsitlemist ja sooritab harjutused tabamustega etteantud piirkonda, mahtudes etteantud ajalistesse piirangutesse (kui harjutus on ajalise piiranguga).
<p>HM 4. Lasketest</p> <p>Teenistuspüstolist laskmise testi sooritab õppija teenistuspüstolist vastavalt Politsei- ja Piirivalveameti käskkirjale. Testi sooritamiseks on kaks katset.</p>	<p>5. sooritab Politsei- ja Piirivalveameti lasketesti;</p> <p><u>Hindekriteeriumid:</u></p> <p>Lasketulemuse hindamine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 16-18 silma: hinne „3“; - 22-24 silma: hinne „4“; - 28-30 silma: hinne „5“. <p>Sektorid: A sektor - 5 punkti, B ja C sektor - 3 punkti, D sektor - 1 punkt.</p>
<p>HM 5. Demonstratsioon – enesekaitse võtted ja esmaabi andmine peale gaasirelva või külmrelva kasutamist.</p> <p>Õppija demonstreerib iga loetletud tehnika raames vähemalt kahte võtet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - isikute kontrollimise tehnikad; - ründejoone vabastamine; - kukkumise tehnikad; - käelukud; - kaitse ja kinnipidamisviisid; - külm-, ja gaasirelva kasutamine; - löögi ja tõrjetehnikad; - teenistusrelva kaitse ja tulirelva ähvarduse tõrjumine; - külmrelva ründe tõrjumine; - erivahendite kasutamine. <p>Esmaabi. Õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - loetleb enamlevinud liigese vigastuse tekkepõhjused ja kirjeldab sümptomeid; - kirjeldab, kuidas ära hoida vigastusi; 	<p>6. järgib üksi ja koos meeskonnakaaslasega isikuga suhtlemisel ja kinnipidamisel turvataktika reegleid;</p> <p>7. ründe korral eemaldub ründejoonelt, kukub turvaliselt;</p> <p>8. vabaneb erinevatest haaretest, kasutades valutundlike punkte;</p> <p>9. füüsilise ründe tõrjumisel kasutab blokeerimist, erinevaid käe- ja jalalööke;</p> <p>10. rakendab üksi või meeskonna liikmena ohutult ning situatsioonile sobivat isiku kinnipidamise- ja edasitoimetamise võtteid ning oskab ära hoida tervisekahjustamist ja lämbumisohtu kinnipidamisel;</p> <p>11. kasutab ründe tõrjumisel vastavalt situatsioonile politsei erivahendeid, külm- või gaasirelva ning annab esmaabi peale gaasirelva, või külmrelva kasutamist, selgitab vahetu sunni kasutamise õiguslikke aluseid;</p> <p>12. kaitseb teenistusrelva äravõtmise eest ja relvitustab tulirelvaga ründaja;</p> <p>13. kasutab üksi või meeskonna liikmena sunni rakendamisel käeraudu ja sidumisvahendeid, viib läbi turvakontrolli, ohtliku või keelatud eseme leidmisel teeb isikule ja tema asjade läbivaatuse ning võtab eseme hoiule, järgides politsei turvataktika põhimõtteid;</p> <p><u>Hindekriteeriumid:</u></p> <p>Hinne „5“</p> <p>Jõu kasutamise tehnikad või enesekaitsevõtted on sooritatud kiirelt ja sujuvalt, tehniliselt õigesti. Käsklused on antud õiges järjekorras, tugeva hääletooniga, selgelt ja üheselt mõistatavalt. Külm- ja gaasirelva ning erivahendi või enesekaitse võtete sooritamisel rakendatakse vahetut sunni sellisel määral, mis on vajalik eesmärgi saavutamiseks ja proportsionaalne kaitse või ründe iseloomule. Peale sunni rakendamist osutatakse vajadusel esmaabi.</p> <p>Hinne „4“</p> <p>Enesekaitsevõtted on sooritatud tervikuna tehniliselt õigesti, kiiresti ja sujuvalt, kuid soorituse käigus tuleb ette vigu, mis ei mõjuta otseselt võtte sooritamise lõpptulemust. Käsklused on antud õiges järjekorras selgelt ja üheselt mõistatavalt kuid vaikse häälega. Erivahendite, külmrelva ja gaasirelva kasutamise oskuste demonstreerimisel esineb väheolulisi vigu. Külm- ja gaasirelva ning erivahendi või enesekaitse võtete sooritamisel rakendatakse vahetut sunni sellisel määral, mis on</p>

<ul style="list-style-type: none"> - selgitab esmaabi andmise võtteid peale gaasirelva või külmrelva kasutamist; - annab asjakohast esmaabi peale gaasirelva või külmrelva kasutamist. 	<p>vajalik eesmärgi saavutamiseks ja proportsionaalne kaitse või ründe iseloomule. Peale sunni rakendamist osutatakse vajadusel esmaabi.</p> <p>Hinne „3“</p> <p>Sooritus on tehtud üldjoontes õigesti, kuid jõu kasutamise tehnikate või enesekaitsevõtete sooritamisel tehakse vigu, mis võivad mõjutada otseselt võtte tehnikat või lõpptulemust. Liigutused ei ole koordineeritud ja tehnikate sooritamisel esineb palju põhjendamatuid pause. Käsklused on antud vaikse häälega. Käskluste järjekorras esineb ebatäpsusi; käsklused on antud sellise kiirusega, mis ei võimalda kontrollitaval käsklusi täita. Erivahendite, külmrelva ja gaasirelva kasutamise oskuste demonstreerimisel esineb tehnilisi vigu. Kül- ja gaasirelva ning erivahendi või enesekaitse võtete sooritamisel rakendatakse vahetut sundi sellisel määral, mis on vajalik eesmärgi saavutamiseks ja proportsionaalne kaitse või ründe iseloomule. Peale sunni rakendamist osutatakse vajadusel esmaabi.</p>
<p>HM 6. Demonstratsioon - sõiduki peatamine ja isikute sõidukist sundväljavõtmine.</p> <p>Hinnatavad tegevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sõiduki sundpeatamine sundpeatamise vahendiga; - kahe sõidukiga sõiduki sundpeatamine; sõidukile lähenemine; julgestamine; - isiku sõidukist sundväljavõtmine ja kinnipidamine. 	<p>14. sundpeatab sõiduki sundpeatamise vahendiga, teetõkke, mitme politseisõidukiga või tulirelva kasutades, järgides turvataktika põhimõtteid;</p> <p>15. kasutab isiku sõidukist väljavõtmisel ja kinnipidamisel olukorrale vastavat füüsilist jõudu ja paigutab isiku politseisõidukisse, järgides turvataktika põhimõtteid;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - sõiduk on peatatud sundpeatamise vahendiga järgides turvataktika põhimõtteid; - sõiduk on „karpi“ võetud, sõidukile on turvaliselt lähenetud ja julgestus on 360 kraadi tagatud; - isik on sõidukist välja võetud olukorrale vastavat jõudu kasutades ja turvataktika reegleid järgides.
<p>HM 8. Esmaabi test - põhifunktsioonide häirete tundmine.</p>	<p>16. tunneb ära teadvushäirete, hingamishäirete ja vereringehäirete nähud;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - õppija demonstreerib teadmisi põhifunktsioonide häirete, st teadvus-, hingamis- ja vereringehäirete äratundmiseks ja esmaabi andmiseks ning eristab traumasid tekkemehhanismide järgi;
<p>HM 9. Taaselustamise simulatsioon</p> <p>Situatsioonülesande lahendamisel tunneb õppija ära äkksurma, lähtub elustamisel algoritmist (äkksurm üle südameseiskuse tunnistajate juuresolekul, äkksurm üle hingamisseiskuse, imikute ja laste äkksurm). Tagab elustamise käigus piisava vereringe ja adekvaatse hingamise, lähtub enda ohutusest.</p>	<p>17. rakendab simulatsiooni käigus taaselustamise ABC-d ja kirjeldab äkksurma tunnused;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - õppija rakendab taaselustamise ABC-d simulatsiooni käigus adekvaatselt ja kirjeldab äkksurma tunnused.

<p>HM 10. Demonstratsioon - traumade situatsioonülesannete lahendamine.</p>	<p>18. kirjeldab traumade tekkemehhanismi ning lähtub abi andmisel traumade tekkemehhanismist ja elupäästmise printsiibist;</p> <p>19. tagab abi andmisel vabad hingamisteed, ei tekita lisavigastusi, sulgeb verejooksud.</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - õppija lähtub traumade tekkemehhanismist ja elupäästmise printsiibist - tagab vabad hingamisteed, ei tekita lisavigastusi, sulgeb verejooksud. Kahe abiandja olemasolul paigaldab kaelakrae, hoiab kaela või on vastavalt kannatanu külili keeraja rollis - demonstreerib koostöö oskust. Õpetab, kuidas keerata kannatanut külili, hoides ise kaela.
<p>Mooduli hinde kujunemine</p>	<p>Moodulit hinnatakse eristavalt.</p> <p>Õppija peab sooritama lävendtasemel kontrolltöö teenistusrelvade kandmise ja hoidmise ning relva ohutu käitlemise põhimõtete kohta (1, 2); demonstreerima püstoli mittetäielikku lahti võtmist ja puhastamist (3), sooritama laskeharjutused erinevates olukordades (4); demonstreerima sõidukite peatamist ja isikute sõidukist väljavõtmist (14, 15); sooritama esmaabi testi (16), taaselustamise simulatsiooni (17) ja traumade situatsioonülesande (18, 19).</p> <p>Mooduli hinne kujuneb lasketesti (5) ja enesekaitse võtete demonstratsiooni (6-13) alusel. Hinnatel on võrdne osakaal.</p>
<p>Õppemaht (tundides)</p>	<p>Mooduli teemad ja õppemeetodid</p>
<p>L - 4 S - 32 P - 0 I - 42</p>	<p>Teema 1. Politsei tulirelvade kasutamine</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Politsei erivahendid ja relvastus 1.2. Õiguslik regulatsioon 1.3. Ohutu käitlemise eeskiri 1.4. Politsei teenistuspüstoli tehnilised andmed, osad- mehhanismid: nende otstarve, tööpõhimõte 1.5. Teenistuspüstoli laskemoon 1.6. Teenistuspüstoli hooldamine 1.7. Võõrihm, kabuur ja salvetasku 1.8. Relva laadimine, tühjaks laadimine ja kontrollimine 1.9. Laskeasend, relvahaare, sihtimissilma valik, sihtimisjoon, hingamine, sihtimine ja päästmine 1.10. Põhivead laskmisel, vigade analüüs ning märklehe analüüs 1.11. Laskeharjutused teenistuspüstolist erinevatelt distantsidelt ja laskeasenditest 1.12. Salvevahetus 1.13. Tõrked 1.14. Kiirlaskmine 1.15. Laskmine ja relva käsitsemine ühe käega 1.16. Laskeharjutused otsustamiseks, kas tulistada või mitte, käskluste andmine 1.17. Varjete kasutamine, sõiduki kasutamine varjena 1.18. Relvaga liikumine, positsiooni vahetus, liikudes laskmine 1.19. Laskmine pimedas ja piiratud nähtavuses, taskulambi kasutamine

	<p>1.20. Laskmine liikuvast sõidukist</p> <p>1.21. Ründe tõrjumine, relva vahetus, sihtmärgi valik, mitme märgi tabamine, korraldused</p> <p>1.22. Laskmine meeskonnas (patrullpaaris), laskeharjutused kilbi ja kiivriga</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Loengud teemadel: politsei erivahendid ja relvastus, õiguslik regulatsioon, ohutu käitlemise eeskiri, politsei teenistuspüstoli tehnilised andmed, osad- mehhanismid, teenistuspüstoli laskemoon, teenistuspüstoli hooldamine, relva laadimine, tühjaks laadimine ja kontrollimine.</p> <p>Praktilised harjutused/ demonstratsioonid teemadel: laskeasend, relvahaare, sihtimissilma valik, sihtimisjoon, hingamine, sihtimine ja päästmine; põhivead laskmisel, vigade analüüs ning märklehe analüüs, laskeharjutused teenistuspüstolist erinevatelt distantsidelt ja laskeasenditest, salvevahetus, tõrked, kiirlaskmine, laskmine ja relva käsitsemine ühe käega, laskeharjutused otsustamiseks kas tulistada või mitte, käskluste andmine, varjete kasutamine, sõiduki kasutamine varjena; relvaga liikumine, positsiooni vahetus, liikudes laskmine; laskmine pimedas ja piiratud nähtavuses, taskulambi kasutamine; laskmine liikuvast sõidukist; ründe tõrjumine, relva vahetus, sihtmärgi valik, mitme märgi tabamine, korraldused; laskmine meeskonnas (patrullpaaris), laskeharjutused kilbi ja kiivriga.</p>
<p>L - 0</p> <p>S - 58</p> <p>P - 0</p> <p>I - 67</p>	<p>Teema 2. Enesekaitse ja kinnipidamistehnikate rakendamine</p> <p>2.1. Isikute kontrollimine, kolmnurgareegel</p> <p>2.2. Ründejoone vabastamine. Põikleemised, liikumised ette, taha, kõrvale</p> <p>2.3. Kukkumised</p> <p>2.4. Erinevad saatmisviisi, meeskonna liikmena isiku kinnipidamine, saatmine</p> <p>2.5. Maha viimised</p> <p>2.6. Haaretest vabanemised</p> <p>2.7. Löögitehnikad ja tõrjetehnikad</p> <p>2.8. Noa ründe tõrjed</p> <p>2.9. Teenistusrelva kaitse. Relva ähvardus</p> <p>2.10. Politsei külmrelva kasutamine sunni rakendamisel. Hoiatused, käsklused, keelatud ja lubatud löögipiirkonnad</p> <p>2.11. Politsei gaasirelva kasutamine sunni rakendamisel. Esmaabi peale gaasi kasutamist</p> <p>2.12. Käeraudade või sidumisvahendite kasutamine sunni rakendamisel</p> <p>2.13. Turvakontrolli, isikule ja tema asjade läbivaatus</p> <p>2.14. Ründe tõrjumine, sobiva vahendi valik, vajadusel vahendit muutmine</p> <p>2.15. Turvataktika põhimõtete eiramisel aset leidnud juhtumid</p> <p>2.16. Turvataktika põhireeglid (distsants, 360, +1, kommunikatsioon, koostöö, info, eraldamine), käitumine erinevate isikutega (joores, grupp, agressiivne isik)</p> <p>2.17. Isikute transport politseisõidukis</p> <p>2.18. Isikute kinnipidamine sõidukist sh isiku sõidukist sundväljavõtmine</p> <p>2.19. Sõiduki peatamine sundpeatamise vahendiga, teetõkke, mitme politseisõidukiga või tulirelva kasutades</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Praktilised harjutused: enesekaitse ja kinnipidamise võtted, külmrelva, gaasirelva ja käeraudade kasutamine.</p> <p>Arutelu: turvataktika intsidendid, turvataktika põhireeglid, transport sõidukis ja sõiduki sundpeatamine.</p>

<p>L - 4 S - 10 P – 0 I - 17</p>	<p>Praktilised harjutused: joobes isiku, isiku grupist ja argessiivse isiku kinnipidamine, sõidukist väljavõtmine ja transport ning sõiduki sundpeatamine.</p> <p>Teema 3. Esmaabi andmine</p> <p>3.1 Vigastused politseitöös: liiklusõnnetus, ärritav aine, löögivigastus, lasuvigastus, liigesetrauma, luumurd, lämbumine, alajahtumine, uppumine</p> <p>3.2 Esmaabi andja ohutuse tagamine, kannatanule abi osutamise ja edasitoimetamise viisid (k.a. kannatanu erinevad pakkimise võimalused) ja tehnikad erinevates olukordades</p> <p>3.3 Teadvushäired: epilepsia, insult, diabeet, mürgistused</p> <p>3.4 Hingamishäirete hindamine ja esmaabi hingamishäirete korral</p> <p>3.5 Vereringehäired ja selle põhjused, esmaabi: minestus, valud rinnus, äkksurm üle südame seiskumise. Äkksurm üle hingamisseiskuse: lämbumine, uppumine, alajahtumine, poomine. Laste äkksurma põhjused</p> <p>3.6 Traumade tekkemehhanismid, peajutraumad, silmatraumad, rindkereorganite vigastused, kõhuõõneorganite vigastused. Laste traumade eripära</p> <p>3.7 Pehme kudede kinnised vigastused, luumurrud, lülisamba vigastused</p> <p>3.8 Haavad ja välised verejooksud. põletused, plahvatusvigastused</p> <p>3.9 Laskevigastused, plahvatusvigastused, amputeerimisvigastused</p> <p>3.10 Elektritrauma</p> <p>3.11 Enamlevinud nakkushaigused ja nendesse nakatumise vältimise võimalused</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng politseitöös ette tulevate vigastuste, enamlevinud nakkushaiguste, esmaabiandja ohutuse kohta.</p> <p>Praktilised harjutused: elustamine mannekeenidel, traumadega kannatanute praktilised käsitlused sh. lülisambavigastused, kaelakrae paigaldamine, verejooksude peatamine – sh arterižguti kasutamine.</p>
<p>Iseseisev töö: 126</p> <p>Õppija:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - lahendab õppejõu poolt antud kaasuse, milles analüüsib relva kasutamise õiguspärasust ja turvataktika reeglite järgimist; - harjutab iseseisvalt relva lahtivõtmist ja kokkupanekut; - harjutab laskmise aluseid (õige laskeasend, relvahaare, päästiku käsitsemine, sihtimine ja suunamine) ja treenib laskesimulaatoril; - harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused distantsi säilitamiseks. Harjutab kukkumistehnikaid; - harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused isikute saatmiseks üksi või paaris. Harjutab käelukke; - harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused isikute mahaviimiseks. Harjutab paaristegevusi isikute mahaviimiseks; - harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused erinevatest haaretest vabanemiseks. Harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused tõrjumaks noalööke alt, ülalt, otse, küljelt; - harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused kaitsmaks teenistusrelva. Harjutab tulirelva tõrjeid; - harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused sooritamaks erinevaid lööke nii käte kui jalgadega; - harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused käsitlemaks külmrelva. Politseinuia avamised, erinevad löögi- ja tõrjetehnikad; - harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused käsitlemaks gaasirelva; - harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused käeraudade kasutamiseks, kui isik on püsti, kõhuli, toe najal, käed ees; - loeb mõttega läbi esmaabi loengumaterjali ja erakorralise meditsiinitehniku käsiraamatu; - tutvub ÖIS'is esitatud esmaabi õppekirjandusega ja loengukonspektiga, kinnistamaks tunnis omandatud teadmisi;

	<ul style="list-style-type: none"> - loeb mõtestatult läbi PPA turvataktika analüüsid ja turvataktika soovitusid ning seostab õpitud tegevustega; - loeb mõtestatult läbi korrakaitse seaduse vahetu sunni regulatsiooni ja seostab õpitud tegevustega. 		
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	<ul style="list-style-type: none"> - Kutser, A. Relvastuse konspekt. - Vanaisak. Ü jt. Politsei käsiraamat. Kättesaadav digiriivis. - Kutser, A. Sõiduki kasutamine relvastatud ründe korral. Kättesaadav: Digiriivis. - Kalev, A. Politseinik tulejoonel. - Kalev, A. Politsei enesekaitseõpik. - Laaring, M. Pars, S. Kranich, H, Nuka, E. Kiviste, J. Mikiver, M. Roosve, T. Vanaisak, Ü. Korrakaitse seadus. Kommenteeritud väljaanne. Kättesaadav: Digiriivis. - Politsei turvataktika analüüsid ja soovitusid. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Teenistusrelva liigid ning teenistusrelvade, nende laskemoona ja tulirelva osade käitlemise ja üleandmise kord. Kättesaadav: Riigiteatajast - Politsei- ja Piirivalveameti vahetu sunni, eriettevalmistuse, erivahendite ja teenistusrelvade alased käskkirjad, juhised, ringkirjad. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Luhtmaa, H. Esmabiõpetuse loengumaterjal. - Erakorralise meditsiini tehnika käsiraamat. Võrgumaterjal, kättesaadav: (www.innove.ee/et/kutseharidus/uudised/49/oppematerjal). 		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
3	Avaliku korra kaitsmine	25 EKAP	Ülle Vanaisak, Jaak Kiviste, Germa Kuk, Sirvi Pezonen, Rene Murumaa, Piret Teppan, Marek Liiva, Leho Tummeleht, Kai Veispak-Rawlings, Oliver Purik, Ants Kalev, Heldur Lomp, Rauni Rohuniit, Jelena Kapura, Aida Hatšaturjan, Riho Rei, Peeter Aan, Raimo Kimmel, Steve Kümnik, Silva Kirsimägi külalisõppejõud.
Nõuded mooduli alustamiseks:		Õppijal peab olema läbitud vahetu sunni ja turvataktika rakendamise moodul.	
Mooduli eesmärk:		Õpetusega taotletakse, et õppija tunneb elulises juhtumises ära politsei sekkumist vajava olukorra, kasutab probleemi lahendamisel sobivaid korrakaitsemeetmeid, tegutseb turvaliselt ja kasutab sobivat sekkumise taktikat.	
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:		Hindamiskriteeriumid Õppija:	
1. tunneb elulises juhtumises ära politsei sekkumist vajava olukorra (ohukahtluse, ohu või korrariikkumise), kogub iseseisvalt infot ja tõlgendab seda kriitiliselt lähtudes korrakaitse seadusest, eriseadustest ja asjakohases EL õiguses sätestatust;		1. hindab kaasuses toodud olukorda, kogub täiendavat infot ja otsustab kas on tegemist ohukahtluse, ohu või korrariikkumisega, lähtudes korrakaitse seadusest ja eriseadustest sätestatust; 2. valib kaasuse lahendamiseks sobiliku politseitöö mudeli ja põhjendab valikut; 3. rakendab sobilikke meetmeid simuleeritud korrakaitse sündmuse lahendamisel, järgides inimväärkuse põhimõtet (piinamise keeld, õiglase kohtlemise nõue, diskrimineerimise lubamatus, õigus vabadusele), politsei põhväärtusi ja eetikat ning andmekaitse nõudeid;	

<p>2. rakendab koos patrullpaarilise korra- ja eriseadustes sätestatud ja sisestab andmeid politsei infosüsteemidesse, lähtudes õigusaktidest ja juhenditest ning vältides andmeleket;</p> <p>3. viib läbi liiklusjärelvalvet järgides seadusi ja turvataktikat põhimõtteid;</p> <p>4. valdab tööks vajalikke suhtlemisoskusi riigikeeles, on võimeline selgitama ja lahendama probleeme iseseisvalt ja meeskonnaliikmena;</p> <p>5. tuleb toime esmaste toimingutega ühes vöörkeeles, saab hakkama igapäevastes töö olukordades teatud teemade piires;</p> <p>6. vormistab keeleliselt korrektseid dokumente ja kasutab politsei infosüsteemi lähtudes õigusaktidest ja juhenditest;</p> <p>7. suhtlemisel kasutab peamiseid professionaalse suhtlemise tehnikaid.</p>	<p>4. dokumenteerib keeleliselt korrektselt meetmete rakendamist, järgides korra- ja eriseadustes sätestatud ja sisestab andmeid politsei infosüsteemidesse, lähtudes õigusaktidest ja juhenditest ning vältides andmeleket;</p> <p>5. valib koostöös patrullpaarilise sobiva tegevuse ohtude tõrjumiseks, sh süütegude ennetamiseks, lähtudes piirkonna analüüsist, patrulli ülesandest ja kasutades ratsionaalse valiku põhimõtteid;</p> <p>6. kasutab simuleeritud korra- ja eriseadustes sätestatud ja sisestab andmeid politsei infosüsteemidesse, lähtudes õigusaktidest ja juhenditest ning vältides andmeleket;</p> <p>7. edastab simuleeritud sündmuse lahendamisel sobiva ennetussõnumi, suheldes riigikeeles ja ühes vöörkeeles;</p> <p>8. kontrollib reisijate ning sõidukite dokumente ja selgitab kontrollimise põhimõtteid;</p> <p>9. kontrollib sõidukeid ning selgitab sõidukite manipuleerimise võimalusi ning tunnuseid;</p> <p>10. kontrollib riigis viibimise seaduslikke aluseid lähtudes EL ja siseriiklikest õigusaktidest;</p> <p>11. hindab kaasuse põhjal rahvusvahelise politseikoostöö põhimõtete rakendamise vajadust lähtudes siseriiklikest ja rahvusvahelistest õigusaktidest ja selgitab nende rakendamist;</p> <p>12. profileerib isikuid ja sõidukeid lähtudes ohuproгноosist, ohuhinnangutest ja koostatud profiilidest;</p> <p>13. kontrollib liiklejate ja sõitjate liiklusnõuetest kinnipidamist ning sõidukite ja veoste vastavust liiklusnõuetele, kasutades tehnilisi vahendeid, politsei infosüsteemi, juhendites õigusaktidest, PPA kordadest ning turvataktika põhimõtetest;</p> <p>14. mõõdab sõiduki liikumiskiiruse, kontrollib ja mõõdab etanooli sisalduse isiku väljahingatavas õhus, järgides mõõtemetoodikaid, seadmete kasutusjuhendeid ja mõõteseadusest tulenevaid nõudeid ning dokumenteerib kasutamist;</p> <p>15. kontrollib indikaatorvahendiga narkootilise või psühhotroopse aine tarvitamist ja dokumenteerib indikaatorvahendi kasutamist;</p> <p>16. tagab avalikku korda maismaapiiril, rakendades korra- ja eriseadustes sätestatud ja sisestab andmeid politsei infosüsteemidesse, lähtudes õigusaktidest ja juhenditest ning vältides andmeleket;</p> <p>17. kasutab suhtlemise rollimängus peamiseid professionaalse suhtlemise tehnikaid ja analüüsib suhtlemise tehnikate kasutamist salvestatud videodelt.</p>
<p>Hindamismeetodid ja hindamisülesanded</p>	<p>Hindamiskriteeriumid</p>
<p>HM 1. Kirjalik kaasuse lahendamine avaliku korra kaitsealasse jääva juhtumi lahendamiseks.</p> <p>Õppija lahendab kaasuse iseseisvalt, etteantud mudeli alusel.</p> <p>HM 2. Praktilise ülesande lahendamine simuleeritud keskkonnas (rühmatöös õppija</p>	<p>1. hindab kaasuses toodud olukorda, kogub täiendavat infot ja otsustab, kas on tegemist ohukahtluse, ohu või korrariikkumisega, lähtudes korra- ja eriseadustes sätestatud ja sisestab andmeid politsei infosüsteemidesse, lähtudes õigusaktidest ja juhenditest ning vältides andmeleket;</p> <p>2. valib kaasuse lahendamiseks sobiliku politseitöö mudeli ja põhjendab valikut;</p> <p>3. rakendab sobilikke meetmeid simuleeritud korra- ja eriseadustes sätestatud ja sisestab andmeid politsei infosüsteemidesse, lähtudes õigusaktidest ja juhenditest ning vältides andmeleket;</p> <p>4. dokumenteerib keeleliselt korrektselt meetmete rakendamist, järgides korra- ja eriseadustes sätestatud ja sisestab andmeid politsei infosüsteemidesse, lähtudes õigusaktidest ja juhenditest ning vältides andmeleket;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid (kaasuse lahendamine):</u></p> <p>- kaasuse lahendus vastab etteantud kaasuse lahendamise mudelile;</p>

<p>lahendab praktilise harjutuse/ ülesande lähtuvalt saadud rollist).</p> <p>Simuleeritud korrakaitse ülesande lahendamisel õppija demonstreerib sidevahendite, video jäädvustamise ja andmebaaside kasutamise oskust, sekkub õiguslikel alustel ja tuvastab korrarikkuja isikusamasuse.</p> <p>HM 3. Õpimapp</p> <p>Õpimapp sisaldab (auditoorse, praktilise ja iseseisva töö käigus) õpilase koostatud ettekirjutust, ametiabi taotlust, lähisuhtevägivalla infolehte, riskihindamise ankeeti (Lisa 1 lähisuhtevägivalla infolehele), DASH riskihindamise ankeeti, patrull-lehte ja riikliku järelevalve erimeetmete protokolle.</p> <p>HM 4. Kaasuse lavastamine, salvestamine ja lahendi tutvustamine (rühmatöö, õppija lahendab praktilise kaasuse lähtuvalt saadud rollist).</p> <p>Näitlikustatakse avaliku korra kaitsealasse jäävat juhtumit ja töötatakse välja lahend politsei õiguspäraseks sekkumiseks.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Õppija selgitab, miks juhtum jääb avaliku korra kaitsealasse, kes on avaliku korra eest vastutav isik, kust tuleb sekkumise pädevus ja volitused meetmete kohaldamiseks. - Õppija analüüsib, millised meetmed on eesmärgi saavutamiseks kohased ja vajalikud ning võrdleb põhiseaduslike õiguste riiveid kaitstavate hüvedega ja põhjendab riivete vajalikkust. - Õppija annab ülevaate meetmete kohaldamise protsessist ja selgitab dokumenteerimise aluseid. <p><u>Lävendikriteeriumid (praktilise ülesande lahendamine):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Õppija kasutab simuleeritud korrakaitse ülesande lahendamisel oskuslikult salvestus-, sidevahendeid ja andmebaase; - käsitseb raadioterminali ja edastab info vastavalt raadioside korrale, kasutab kuuldekoode ja markereid, järgib isikuandmete kaitse ja infoturbe nõudeid; - Õppija, pöördudes avaliku korra eest vastutava isiku poole, täidab selgitamiskohustust, viib läbi tema küsitlemise ja dokumentide nõudmise ning isikusamasuse tuvastamise; - rühm koostab sooritusest eneseanalüüsi, hinnates iga rühmeliikme panust sündmuse lahendamisse; - eneseanalüüs on esitletud korrektselt (sisaldab sissejuhatust, sisuarendust ja kokkuvõtet). <p><u>Lävendikriteeriumid (õpimapp):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Õpimapp sisaldab õppija poolt tunnis rühmatööna või individuaalse tööna koostatud järgmisi (näidis)dokumente: ettekirjutus, ametiabi taotlus, lähisuhtevägivalla infoleht, riskihindamise ankeet (Lisa 1 lähisuhtevägivalla infolehele), DASH riskihindamise ankeet, patrullileht ja riikliku järelevalve erimeetmete protokollid (küsitlemine ja dokumendi nõudmine, isikusamasuse tuvastamine, kutse ja sundtoomine, kainenema toimetamine, turvakontroll, viibimiskeeld, joobe kontrollimine ja tuvastamine, valdaja tahte vastaselt valdusesse sisenemine, valduse läbivaatus, vallasasja läbivaatus, vallasasja hoiulevõtmise, isiku läbivaatus, sõiduki peatamine, juhtimiselt kõrvaldamine, sõiduki teisaldamine). <p><u>Lävendikriteeriumid (kaasus):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kaasus lavastatakse ja salvestatakse rühmatööna politseilist sekkumist vajava sündmuse lahendamiseks. Lavastusest nähtub politsei ametnike õige või vale käitumine. - Õppijad lahendavad kaasuse juhitudes kaasuse lahendamise mudelist. Selgitavad, miks juhtum jääb avaliku korra kaitsealasse, kes on avaliku korra eest vastutav isik, kust tuleb sekkumise pädevus ja volitused meetmete kohaldamiseks. - Õppijad analüüsivad, millised meetmed on eesmärgi saavutamiseks kohased ja vajalikud. Võrdlevad põhiseaduslike õiguste riiveid kaitstavate hüvedega ja põhjendavad riivete vajalikkust. - Õppijad annavad ülevaate meetmete kohaldamise protsessist ja selgitavad dokumenteerimise aluseid.
<p>HM 5. Valik- ja essevastustega kirjalik test ja praktiline ülesanne sõidukiiruse mõõtmise ja isiku väljahingatavas õhus etanoolisisalduse kontrollimise, mõõtmise kohta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> 14. mõõdab sõiduki liikumiskiiruse, kontrollib ja mõõdab etanooli sisalduse isiku väljahingatavas õhus, järgides mõõtetoodikaid, seadmete kasutusjuhendeid ja mõõteseadusest tulenevaid nõudeid ning dokumenteerib kasutamise; 15. kontrollib indikaatorvahendiga narkootilise või psühhotroopse aine tarvitamist ja dokumenteerib indikaatorvahendi kasutamise;

<p>Kirjalikus testis näitab õpilane teadmisi mõõtemetoodikate, seadmete kasutusjuhendite ja mõõteseadusest tulenevate nõuete kohta.</p>	<p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - õppija vastab õigesti vähemalt 75 protsendile testi küsimustest; - mõõdab ja vormistab nõuetekohaselt mootorsõiduki liikumiskiiruse; - kontrollib, mõõdab ja vormistab nõuetekohaselt isiku väljahingatavas õhus etanoolisisalduse.
<p>HM 6. Kirjalik test</p> <p>Õppija vastab testi küsimustele, millega näitab liiklusreeglite tundmist.</p>	<p>13. kontrollib liiklejate ja sõitjate liiklusnõuetest kinnipidamist ning sõidukite ja veoste vastavust liiklusnõuetele, kasutades tehnilisi vahendeid, politsei infosüsteeme, juhindudes õigusaktidest, PPA kordadest ning turvataktika põhimõtetest;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - liiklusreeglite test sisaldab 60 küsimust, millest vähemalt 92 protsenti (55) peab olema vastatud õigesti; - õppija kirjeldab sõiduki peatamise aluseid;
<p>HM 7. Simuleeritud sündmuste lahendamine jalgsi- ja autopatrullis (rühmatöös õppija lahendab simuleeritud sündmuse lähtuvalt saadud rollist ja täidab meetmete kohaldamise protokollid). Õppija vastab suuliselt küsimustele taktika ja meetodite kohta.</p> <p>Lahendatakse järgmised sündmused (simulatsioon):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) alaealise poolt tubatoote ja tubakatootega seonduva toote tarbimise keeldude rikkumine; 2) alaealise poolt alkohoolse joogi tarbimise piirangute rikkumine; 3) avalikus kohas käitumise üldnõuete rikkumine; 4) mujal, kui avalikus kohas teisi oluliselt häiriva müra või valgusefektide tekitamine; 5) kehaline väärkohtlemine (lähisuhtevägivalda juhtum); 6) salakaubavedu; 7) narkootilise või psühhotroopse aine ebaseaduslik käitlemine; 8) väheväärtusliku asja vargus; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. hindab kaasuses toodud olukorda, kogub täiendavat infot ja otsustab kas on tegemist ohukahtluse, ohu või korrariikkumisega, lähtudes korrakaitseesadusest ja eriseadustes sätestatust; 2. valib kaasuse lahendamiseks sobiliku politseitöö mudeli ja põhjendab valikut; 3. rakendab sobilikke meetmeid simuleeritud korrakaitse sündmuse lahendamisel, järgides inimväärkuse põhimõtet (piinamise keeld, õiglase kohtlemise nõue, diskrimineerimise lubamatus, õigus vabadusele), politsei põhiväärtusi ja eetikat; 4. dokumenteerib keeleliselt korrektselt meetmete rakendamist, järgides korrakaitseesaduses ja eriseadustes sätestatut ja sisestab andmeid politsei infosüsteemidesse, lähtudes õigusaktidest ja juhenditest; 5. valib koostöös patrullpaarilisega sobiva tegevuse ohtude tõrjumiseks, sh süütegude ennetamiseks, lähtudes piirkonna analüüsist, patrulli ülesandest ja kasutades ratsionaalse valiku põhimõtteid; 6. kasutab simuleeritud korrakaitse sündmuse lahendamisel turvataktikat ja valib sobiva suhtlemisviisi; 7. edastab simuleeritud sündmuse lahendamisel sobiva ennetussõnumi, suheldes riigikeeles ja ühes võõrkeeles; 8. kontrollib reisijate ning sõidukite dokumente ja selgitab kontrollimise põhimõtteid; 9. kontrollib sõidukeid ning selgitab sõidukite manipuleerimise võimalusi ning tunnuseid; 10. kontrollib riigis viibimise seaduslikke aluseid lähtudes EL ja siseriiklikest õigusaktidest; 12. profileerib isikuid ja sõidukeid lähtudes ohuprognosisist, ohuhinnangutest ja koostatud profiilidest; 13. kontrollib liiklejate ja sõitjate liiklusnõuetest kinnipidamist ning sõidukite ja veoste vastavust liiklusnõuetele, kasutades tehnilisi vahendeid, politsei infosüsteeme, juhindudes õigusaktidest, PPA kordadest ning turvataktika põhimõtetest; 14. mõõdab sõiduki liikumiskiiruse, kontrollib ja mõõdab etanooli sisalduse isiku väljahingatavas õhus, järgides mõõtemetoodikaid, seadmete kasutusjuhendeid ja mõõteseadusest tulenevaid nõudeid ning dokumenteerib kasutamise; 15. kontrollib indikaatorvahendiga narkootilise või psühhotroopse aine tarvitamist ja dokumenteerib indikaatorvahendi kasutamise;

- 9) EV riigipiiri või ajutise kontrolljoone ebaseaduslik ületamine;
- 10) välismaalase seadusliku aluseta Eestis viibimine;
- 11) keelatud relv;
- 12) keelatud avalik koosolek;
- 13) vägivald võimuesindaja vastu;
- 14) turvavöö on nõuetekohaselt kinnitamata;
- 15) suurima lubatud sõidukiiruse ületamine;
- 16) juhtimisõiguseta isiku poolt sõiduki juhtimine;
- 17) sõiduki juhtimine joobeseisundis;
- 18) liiklusjärelvalve (reid „Kõik puhuvad“).

16. tagab avalikku korda maismaapiiril, rakendades korraükselisi meetmeid ohu ennetamiseks, väljaselgitamiseks, tõrjumiseks ja korrariikkumise kõrvaldamiseks, valides sobiva politseitöö mudeli ja kasutades politseitaktikat.

Lävendikriteeriumid:

Õppija:

- simuleeritud sündmuse lahendamisel järgib selgitamiskohustuse täitmise nõuet;
- selgitab avaliku korra eest vastutavale isikule meetme(te) kohaldamise eesmärgi, tema õigusi ja kohustusi (vajadusel vene keeles), rakendab vajadusel vahetat sundi;
- edastab olukorras ja isikule sobiva ennetussõnumi;
- valib ohu ennetamiseks, ohu tõrjumiseks või korrariikkumise kõrvaldamiseks sobiva(d) meetme(d) (näit riigipiiri või ajutise kontrolljoone ebaseadusliku ületamise puhul peatab sõiduki, küsitleb ja nõuab dokumente, tuvastab isikusamasuse, arvestab ohuhinnanguid ja koostatud profiile, kohaldab vallasasja läbivaatust; mujal kui avalikus kohas teisi oluliselt häiriva müra tekitamise puhul kaasab ametiabi korras Päästeameti, siseneb valdaja tahte vastaselt tema eluruumi jmt);
- kohaldab riikliku järelvalve meetmeid kaalutletult, eesmärgi suhtes proportsionaalselt, riivates isikute põhiseaduslikke õigusi seejuures vähimal vajalikul määral;
- koostab sündmusest lähtuvalt meetmete kohaldamise dokumentatsiooni ja täidab patrullilehe;
- riikliku järelvalve erimeetme kohaldamise protokollil on kõik kohustuslikud andmed: haldusorgani nimetus, ametniku nimi, koostamise aeg, koostamise koht, meetmele allutatud isiku andmed, õiguste tutvustamise kinnitus, sisu, allutatud isiku selgitused ja märkused) ja järgitud on kõiki seadustest tulenevaid kohustuslikke nõudeid (allkirjad, vaidlustamine);
- järgib turvataktika ja politseitaktika põhimõtteid ning enda ohutust (enda tervise kaitse, hügieen ja tööohutus);
- selgitab patrulli ülesannet ja hangib lisainfot, kasutab andmebaase, sidet;
- liigub patrullis järgides turvataktika põhieegleid;
- suhtleb olukorda ja suhtluspartnerit arvestavalt (vajadusel lahendab tööalase situatsiooni vene keeles) ning järgides eetika ja ennetuse põhimõtteid;
- märkab ohte ja reageerib ohule;
- teeb paarilisega eelnevalt kokkulepitud koostööd ja julgestab teda;
- peab õigusrikkuja(d) kinni ja teeb turvakontrolli, kasutab vahetat sundi õiguspäraselt (piinamise keeld, õiglase kohtlemise nõue, diskrimineerimise lubamatus, õigus vabadusele);
- põhjendab oma tegevust ja vastuvõetud otsuseid.

Lävendikriteeriumid: (lisanduvad liiklusalase sündmuse lahendamisel)

- valib simuleeritud ülesandes sõidukile sobiva peatamiskoha ja annab nõuetekohase peatumismärguande käega või politsei alarmsõiduki heli- ja valgusseadmetega (vilkur, märgutuli, helisignaali);
- läheneb sõidukile taktikaliselt õigesti ja kontrollib seda nõuetekohaselt patrullipaarilisega;
- viib läbi nõuetekohaselt sõiduki-, juhi- , sõitjate- ja sõidudokumentide kontrolli;

	<ul style="list-style-type: none"> - kasutab kehtestatud korras raadiosidet ja politsei andmebaase info vastuvõtmisel ja edastamisel ning isikute ja dokumentide kontrollimisel; - küsib ja leiab täpsustavat ja asjassepuutuvat informatsiooni sõiduki- , juhi-, sõitjate ja sõidudokumentide kontrollimisel; - tuvastab rikkumise(d); - mõõdab sõiduki liikumiskiiruse, kontrollib ja mõõdab etanooli sisalduse isiku väljahingatavas õhus, järgides mõõtemetoodikaid, seadmete kasutusjuhendeid ja mõõteseadusest tulenevaid nõudeid ning dokumenteerib seadme kasutamise; - kontrollib visuaalse vaatlusega ja kirjeldab isikul narkootilise ja psühhotroopse või muu uimastava aine tarbimisele viitavaid tunnuseid; - võtab vastu õiguspärase otsuse selle lahendamiseks; - reguleerib liiklust; - annab ülevaate simuleeritud ülesande täitmise järgselt politseiametniku ja sõidukijuhi õigustest ja kohustustest sõiduki peatamisel ja kontrollimisel.
<p>HM 8. Kompleksülesanne väljakutsete lahendamise ja piiri valvamise kohta.</p> <p>Lähisuhtevägivalla juhtum Õppija lahendab koos toimekonnaliikmega simuleeritud väljakutse ja selgitab oma tegevust ja põhjendab otsuseid. Õppija vormistab vajalikud dokumendid (lähisuhtevägivalla infolehe, riskihindamise ankeedi (Lisa 1 lähisuhtevägivalla infolehele), DASH riskihindamise ankeedi, riikliku järelevalve meetme protokollid ja patrulli lehe).</p> <p>Grupiviisiline õigusrikkumine Õppija lahendab koos toimekonnaliikmega simuleeritud väljakutse, vajadusel kaasab ja kasutab abi. Selgitab oma tegevust ja põhjendab otsuseid. Vormistab dokumendid.</p> <p>Relvastatud kurjategija kinnipidamine</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. hindab kaasuses toodud olukorda, kogub täiendavat infot ja otsustab kas on tegemist ohukahtluse, ohu või korrariikkumisega, lähtudes korra- ja seadusest ja eriseadustes sätestatust; 2. valib kaasuse lahendamiseks sobiliku politseitöö mudeli ja põhjendab valikut; 3. rakendab sobilikke meetmeid simuleeritud korra- ja seaduse rikkumise lahendamisel, järgides inimväärkuse põhimõtet, politsei põhiväärtusi ja eetikat; 4. dokumenteerib keeleliselt korrektselt meetmete rakendamist, järgides korra- ja seaduses ja eriseadustes sätestatut ja sisestab andmeid politsei infosüsteemidesse, lähtudes õigusaktidest ja juhenditest; 5. valib koostöös patrullpaarilisega sobiva tegevuse ohtude tõrjumiseks, sh süütegude ennetamiseks, lähtudes piirkonna analüüsist, patrulli ülesandest ja kasutades ratsionaalse valiku põhimõtteid; 6. kasutab simuleeritud korra- ja seaduse rikkumise lahendamisel turvataktikat ja valib sobiva suhtlemisviisi; 7. edastab simuleeritud sündmuse lahendamisel sobiva ennetussõnumi, suheldes riigikeeles ja ühes võõrkeeles; 8. kontrollib reisijate ning sõidukite dokumente ja selgitab kontrollimise põhimõtteid; 9. kontrollib sõidukeid ning selgitab sõidukite manipuleerimise võimalusi ning tunnuseid; 10. kontrollib riigis viibimise seaduslikke aluseid lähtudes EL ja siseriiklikest õigusaktidest; 11. hindab kaasuse põhjal rahvusvahelise politseikoostöö põhimõtete rakendamise vajadust lähtudes siseriiklikest ja rahvusvahelistest õigusaktidest ja selgitab nende rakendamist; 12. profileerib isikuid ja sõidukeid lähtudes ohuproгноosist, ohuhinnangutest ja koostatud profiilidest; 13. kontrollib liiklejate ja sõitjate liiklusnõuetest kinnipidamist ning sõidukite ja veoste vastavust liiklusnõuetele, kasutades tehnilisi vahendeid, politsei infosüsteeme, juhindudes õigusaktidest, PPA kordadest ning turvataktika põhimõtetest;

Õppija lahendab koos toimkonnaliikmega simuleeritud väljakutse. Vajadusel kaasab abijõude ja kasutab erivahendeid, kaitsevarustust ja relvi. Selgitab oma tegevust ja põhjendab otsuseid. Vormistab dokumendid.

Patrull- ja vaatlustegevus piiril

Õppija vastab küsimustele toimkonna liikmete taktika ja meetodite kohta maismaa- ja õhupiiri valvamiselt ning patrullib õppepiiril eesmärgiga valvata maismaapiiri, koguda informatsiooni ning tõkestada riigipiiri ebaseaduslikku ületamist.

14. mõõdab sõiduki liikumiskiiruse, kontrollib ja mõõdab etanooli sisalduse isiku väljahingatavas õhus, järgides mõõtemetoodikaid, seadmete kasutusjuhendeid ja mõõteseadusest tulenevaid nõudeid ning dokumenteerib kasutamise;
15. kontrollib indikaatorvahendiga narkootilise või psühhotropse aine tarvitamist ja dokumenteerib indikaatorvahendi kasutamise;
16. tagab avalikku korda maismaapiiril, rakendades korrakaitselisi meetmeid ohu ennetamiseks, väljaselgitamiseks, tõrjumiseks ja korrariikumise kõrvaldamiseks, valides sobiva politseitöö mudeli ja kasutades politseitaktikat.

Lävendikriteeriumid (väljakutse lahendamine):

- õppija lahendab koos toimkonnaliikmega simuleeritud väljakutse, selgitab otsuste ja tegevuse vastavust seadusele ja otsustusmudelile ning hangib lisainfot;
- liigub sündmust lahendama ja ruumides ohutult, kasutab turvataktika põhireegleid;
- siseneb valdusesse lähtudes õiguslikest alustest, eraldab tülitsevad osapooled, võimalusel paigutab nad eraldi ruumidesse, hoiab õigusrikkujatega ohutut distantsi;
- järgib inimväärikuse põhimõtteid (piinamise keeld, õiglase kohtlemise nõue, diskrimineerimise lubamatus, õigusvabadusele), politsei põhiväärtusi ja eetikat;
- sündmuskohal teeb paarilisega eelnevalt kokkulepitud koostööd ja julgustab teda;
- selgitab välja sündmuse asjaolud, kuulab ära mõlemad osapooled ja võtab vastu õiguspärase otsuse olukorra lahendamiseks;
- peab õigusrikkuja(d) kinni ja teeb turvakontrolli, kasutab vahetut sundi õiguspäraselt;
- toimetab õigusrikkuja ohutult politseiasutusse ja vormistab nõuetekohased dokumendid;
- põhjendab oma tegevust ja vastuvõetud otsuseid;
- edastab asjakohase ennetussõnumi, vajadusel vene keeles;
- kontrollib isikute dokumente, leiab keelatud esemed ja võtab need hoiule;
- vormistab dokumendid keeleliselt korrektselt ja kooskõlas õigusaktidega.

Lävendikriteeriumid (patrull- ja vaatlustegevus piiril):

- õppija kirjeldab toimkonna liikmete taktikat ja meetodid ning kirjeldab õhupiiri valvamise meetodikat ja taktikat; kirjeldused peavad olema argumenteeritud ja tuginema õigusaktidele;
- kirjeldab teenistuskoores kasutamise võimalusi kordoni teenistuses ning toob välja vead, mis võivad tekkida töötades koos teenistuskoores patrulliga;
- tegutseb toimkonna liikmena vastavalt antud rollile;
- kasutab maismaapiiri valvamisele omast taktikat ja meetodeid;
- avastab ebaseadusliku riigipiiri ületuse ja fikseerib selle vastavalt nõuetele;
- ennetab ja tõkestab riigipiiri ületuse;
- vastavalt simuleeritud olukorrale kasutab tuli-, külm-, gaasirelva, erivahendeid või enesekaitsevõtteid proportsionaalselt kaitse või ründe iseloomule ning osutab esmaabi vastavalt tekitatud vigastustele;
- arvestab erinevatest kultuuridest, religioosse taustaga ning erinevate väärtushinnangutega inimestega.

<p>HM 9. Kaasuste lahendamine dokumentide kontrollimise kohta.</p> <p>Õppija tuvastab (näidiste või kaasustele pinnalt) dokumendi omaniku staatuse, dokumendi blanketi trükkimistehnika (trükitehnika), dokumendi sissekannete teostamise (tükitehnika), toob välja enamlevinumad turvaelemendid. Õppija tuvastab võimalikud dokumendi võltsingud.</p>	<p>8. kontrollib reisijate ning sõidukite dokumente ja selgitab kontrollimise põhimõtteid; <u>Lävendikriteeriumid:</u> Õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nimetab, millise riigi/organisatsiooni poolt on dokument väljastatud ning dokumendi liigi; - nimetab ning põhjendab, vastavalt esitatud näidistele, millise trükiga on dokumenti isikustatud. Esineda võivad üksikud vead, mis ei mõjuta õiget lõpptulemust; - kirjeldab enamlevinumaid turvaelemente ning mis põhimõttega need dokumenti kaitsevad. Esineda võivad üksikud vead, mis ei mõjuta õiget lõpptulemust; - tuvastab, vastavalt näidistele, kas tegemist on originaal või võltsitud dokumendiga. Esineda võivad üksikud vead, mis ei mõjuta õiget lõpptulemust.
<p>HM 10. Teoriaküsimustele vastamine ja kaasuste lahendamine Schengeni liikmesriigis viibimise aluste kohta.</p> <p>Õppija vastab küsimustele, mis hõlmab Schengeni viisakleebist ning kleebisele kantud andmeid, piirikontrolltempli ning sellele kantavate andmeid. Kontrollib Schengeni liikmesriigis viibimist vastavalt kaasustele.</p>	<p>10. kontrollib riigis viibimise seaduslikke aluseid lähtudes EL ja siseriiklikest õigusaktidest; <u>Lävendikriteeriumid:</u> Õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vastab teoriaküsimustele, üle poole vastustest on õiged ja argumenteeritud; - tekst on kirjutatud keeleliselt korrektselt ja arusaadavalt; - kontrollib Schengeni viisat ja selle õigsust vigadeta; - kontrollib isiku riigis viibimise aluseid vigadeta.
<p>HM 11. Teoriaküsimustele vastamine ja praktiline ülesanne sõiduki kontrollimise kohta.</p> <p>Õppija vastab sõiduki omandisuhte, sõiduki ja registreerimismärgi kontrollimisvõimaluste ja manipuleerimistunnuste, sõiduki varastamise tunnuste ning VIN koodi ülesehituse küsimuste kohta. Viib läbi sõiduki läbivaatuse ja otsib peidetud keelatud esemeid.</p>	<p>9. kontrollib sõidukeid ning selgitab sõidukite manipuleerimise võimalusi ning tunnuseid; <u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - õppija vastused küsimusele on argumenteeritud; - esineda võivad üksikud vead, mis ei mõjuta vastuse lõpptulemust; - tekst on keeleliselt korrektne; - leiab üles kõik sõidukisse peidetud keelatud esemed. Harjutus loetakse sooritatuks ka juhul, kui 2 peidetud keelatud eset jäävad leidmata; - leiab üles identifitseerimiskleebised ja VIN koodi. Harjutus loetakse sooritatuks ka juhul, kui õppija leiab neist ühe.
<p>HM 12. Kirjalik töö integreeritud piirihalduse mudeli ning kompensatsiooni meetmete kohta.</p>	<p>11. hindab kaasuse põhjal rahvusvahelise politseikoostöö põhimõtete rakendamise vajadust lähtudes siseriiklikest ja rahvusvahelistest õigusaktidest ja selgitab nende rakendamist; <u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - tekst on kirjutatud keeleliselt korrektselt ja arusaadavalt; - vastused küsimustele on argumenteeritud;

<p>Õppija vastab kirjalikult teooriaküsimustele integreeritud piirihalduse mudeli, vaba liikumise põhimõtete ning kompensatsiooni meetmete olemuse ja rakendamisvõimaluste kohta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - üle poolte küsimustest on õigesti vastatud.
<p>HM 13. Kaasuse lahendamine ja esitlemine riskianalüüsipõhise profileerimise kohta.</p>	<p>12. profileerib isikuid ja sõidukeid lähtudes ohuproгноosist, ohuhinnangutest ja koostatud profiilidest; <u>Lävendikriteeriumid:</u> Rühmatöö esitlus sisaldab:</p> <ul style="list-style-type: none"> - profileerimise põhimõtete, meetodikate kirjeldust; - selgitust, miks on profileerimine patrullimisel vajalik; - selgitust, kuidas riskianalüüsil põhinev profileerimine võimaldab tõkestada ebaseaduslikku rännet ja kuritegevust sh terrorismi (indikaatorid, mis osutavad võimalikele terroristidele/välisvõistlejatele); - isikute ja sõidukite profileerimise kaasuse lahendust; - kirjeldust iga rühmaliikme panusest rühmatöösse.
<p>HM 14. Kaasuse lahendamine profileerimise kohta ja esitluse tegemine.</p> <p>Õppija profileerib (rühmatööna) isikuid ja nende kuulumist erinevatesse rühmitustesse, tuginedes isiku kultuurilisele taustale, sümbolitele ning väärtushinnangutele.</p>	<p>12. profileerib isikuid ja sõidukeid lähtudes ohuproгноosist, ohuhinnangutest ja koostatud profiilidest; <u>Lävendikriteeriumid:</u> Esitlus sisaldab:</p> <ul style="list-style-type: none"> - erinevate rühmituste kultuurilist tausta; - rühmitust iseloomustavat sümbolikat, tunnuseid, väärtushinnanguid; - selgitust, miks on antud teadmisi vaja politseitöös; - võimalikke konfliktiallikaid nendega suhtlemisel; - kirjeldust iga rühmaliikme panusest rühmatöösse.
<p>HM 15. Kirjalik töö - usundite ning radikaliseerumisilmingute kohta..</p>	<p>12. profileerib isikuid ja sõidukeid lähtudes ohuproгноosist, ohuhinnangutest ja koostatud profiilidest; <u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - õppija vastused küsimusele on argumenteeritud ja analüüsivad; - on toodud näiteid või kirjeldatud enda kogemust; - tekst on keeleliselt korrektne.
<p>HM 16. Simulatsioon ja analüüs – erinevate suhtlemissituatsioonide simulatsioon ja videoanalüüs</p>	<p>13. kasutab suhtlemise rollimängus peamiseid professionaalse suhtlemise tehnikaid ja analüüsib suhtlemise tehnikate kasutamist salvestatud videodelt. <u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rollimängus kasutatakse ametnikutöös vajaminevad suhtlemisoskused ning nendele vastavad suhtlemistehnikad; - salvestatud video analüüsis kasutatakse teoreetilisi ja praktilisi soovitusi. Analüüs sisaldab argumente ja põhjendusi, õppijad orienteeruvad põhilistes teooriates ning loovad lihtsamaid seoseid erialatöoga.
<p>Mooduli hinde kujunemine</p>	<p>Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Mooduli hinne kujuneb järgmiste tööde alusel: 1. kirjalik kaasuse lahendamine (individuaalne töö) avaliku korra kaitsealasse jääva juhtumi lahendamiseks (1-4);</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 2. praktilise ülesande lahendamine simuleeritud keskkonnas sidevahendite, video jäädvustamise ja andmebaaside kasutamine, sekkumine õiguslikel alustel ja korrariikkuja isikusamasuse tuvastamine (1-4); 3. õpimapp õpilase koostatud ettekirjutus, ametiabi taotlus, lähisuhtevägivalla infoleht, riskihindamise ankeet (Lisa 1 lähisuhtevägivalla infolehele), DASH riskihindamise ankeet, patrullileht ja riikliku järelevalve erimeetmete protokollid (1-4); 4. kaasuse lavastamine, salvestamine ja lahendi tutvustamine töötatakse välja lahend politsei õiguspäraseks sekkumiseks (1-4); 5. valik- ja essevastustega kirjalik test ja praktiline ülesanne sõidukiiruse mõõtmise ja isiku väljahingatavas õhus etanoolisisalduse kontrollimise, mõõtmise kohta (14 – 15); 6. kirjalik test liiklusreeglite tundmise kohta (13); 7. simuleeritud sündmuste lahendamine sekkumine korra kaitsmise eesmärgil erinevate sündmuste korral (1-16); 8. kompleksülesanne väljakutsete lahendamise ja piiri valvamise kohta (1-16); 9. kaasuste lahendamine dokumentide kontrollimise kohta (8); 10. teoriaküsimustele vastamine ja kaasuste lahendamine Schengeni liikmesriigis viibimise aluste kohta (10); 11. teoriaküsimustele vastamine ja praktiline ülesanne sõiduki kontrollimise kohta (9); 12. kirjalik töö integreeritud piirihalduse mudeli ning kompensatsiooni meetmete kohta (11); 13. kaasuse lahendamine ja esitlemine -riskialalüüsi põhise profiileerimise kohta (12); 14. kaasuse lahendamine profiileerimise kohta ja esitluse tegemine (12); 15. kirjalik töö - usundite ning radikaliseerumisiilmingute kohta (12); 16. simulatsioon ja analüüs (13). <p>Tööde 1- 16 (hindamiskriteeriumid 1-13) sooritamise positiivsele tulemusele on avaliku korra kaitsmise praktikale pääsemise eelduseks. Moodul on arvestatud, kui kõik hindamisülesanded on sooritatud lävendi tasemele vastaval või seda ületaval tasemel.</p>
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L - 8 S - 14 P - 0 I - 25	Teema 1. Politseitöö mudelite ja korra kaitsmise põhimõtete tundmine <ol style="list-style-type: none"> 1.1 Korra kaitseseadus, selle põhimõtted ja -mõisted avaliku korra kaitsmisel ning sidusus teiste õigusaktidega (s.h. eriseadusest tulenev inspeksiooniline järelevalve) ja riikliku järelevalve (edaspidi RJV) menetluse ja süüteomenetluse piiritlemine 1.2 Avaliku korra eest vastutava isiku ja muu, kui avaliku korra eest vastutava isiku, kaasamine korra kaitsesse 1.3 Politseitöö põhimõtted ja mudelid riiklikus järelevalves 1.4 Politsei, kui korra kaitsese organi, pädevuse ja volituste määramine korra kaitseseaduse ja eriseaduste alusel 1.5 Riikliku järelevalve üld- ja erimeetmete kohaldamise põhimõtted 1.6 Politseitöö korraldus (sh instruktiaž, ülesande eesmärgi püstitus, patrullileht, avaliku korra tagamise ülesanne piirkonnas, turvataktika põhimõtted ning politseiametnike koostöö ja juhtimine) 1.7 Teabeturvet ja isikuandmete kaitset (siseriiklikud ja rahvusvahelised regulatsioonid) ja nõuete rikkumise tagajärjed 1.8 Küberhügieen, andmekaitse ja andmelekked ohud 1.9 Raadioterminali käsitlemine, politsei raadioside kord, kutsungid ja kõnerühmad, eetrisuhtlus, kuuldekoodid, markerid 1.10 Teadmiskajad ja politsei infosüsteemide kasutamist reguleerivad õigusaktid

	<p>1.11 Eesti e-riigi turvalisuse põhialused (ID-kaart, X-tee, e-teenused, 2-astmeline autentimine). Infosüsteemide andmestik- lihtsamad päringud ja ristpäringud, metamärgid</p> <p>1.12 Politsei infosüsteemid, alaminfosüsteemid, andmebaasid ja riistvara (E-politsei, APOLLO, POLIS, MIS, KAIRI, PIKO, KILP, SIS, VIS, Enter-Exit System)</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng, arutelu: korrakaitseõiguse põhimõtted, riikliku järelevalve menetluse ja korrakaitse toimetamine, politseitöö mudelid, liiklusjärelevalve riikliku järelevalve osana, üld- ja erimeetmed, nende dokumenteerimine.</p> <p>Loeng: teabeturbe reeglid, küberhügieen ja Eesti e-riigi turvalisuse põhialused, raadioside kord, eetrisuhtlus, sidekorraldus.</p> <p>Seminar: politseitöö põhimõtted ja mudelid politseitöös, politseitöö korraldus.</p> <p>Praktiline harjutus: raadioterminalide kasutamine, kõnerühmad, otseside, sõnumid jne, politsei infosüsteemide kasutamine.</p>
<p>L - 0 S – 6 P - 0 I - 8</p>	<p>Teema 2. Riikliku järelevalve üldmeetmete kohaldamine politsei töölinidel (nt liiklusjärelevalves, piiri valvamisel, väljakutsete teenindamisel)</p> <p>2.1 Teavitamine ja selle kohaldamine (õiguslikud alused ja rakendamine)</p> <p>2.2 Riiklik järelevalve ohukahtluse korral</p> <p>2.3 Ettekirjutus ja haldussunnivahendi kohaldamine (õiguslikud alused, rakendamine ja dokumenteerimine)</p> <p>2.4 Ohu tõrjumine või korrarikkumise kõrvaldamine</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Seminar: teavitamine, ohukahtlus, ohu tõrjumine ja kõrvaldamine, ettekirjutus.</p> <p>Praktiline harjutus: ettekirjutuse koostamine ja haldussunnivahendi kasutamine.</p>
<p>L – 26 S - 18 P - 0 I – 52</p>	<p>Teema 3. Isikute ja dokumentide kontrollimine</p> <p>3.1. Küsitlemine ja dokumentide nõudmine</p> <p>3.2. Isikusamasuse tuvastamine, isikusamasuse tuvastamine eriliste tuvastusmeetmetega</p> <p>3.3. Isikuandmete töötlemine jälgimisseadmestiku kasutamisel</p> <p>3.4. Dokumentide kontrollimisvõimalused avalikest andmebaasidest PRADO, Edison TD ning erinevate äppide kasutamisevõimalused (originaalsus, kehtivus, reisidokumendi tunnustamine)</p> <p>3.5. Dokumentide astmeline kontroll</p> <p>3.6. Dokumentide jaotus, piiriületus- ja sõidukite dokumendid ning kellele neid väljastatakse</p> <p>3.7. Dokumentidesse kantavad andmed</p> <p>3.8. Dokumendi materjal</p> <p>3.9. Erinevad trükkimise tehnikad ning nende tuvastamine</p> <p>3.10. Dokumentides kasutatavad värvid/tindid</p> <p>3.11. Dokumentide turvaelemendid ning nende võltsingud (k.a viisa võltsingud)</p> <p>3.12. Biomeetriline dokument</p> <p>3.13. Identiteedi- ja dokumendipettuse jaotus (+ dokumendi foto ja isiku tuvastamine, morphing)</p> <p>3.14. Dokumendi äravõtmine</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng, arutelu küsitlemise ja dokumentide nõudmise, isikusamasuse tuvastamiseks. Kaasuste lahendamine, videokaasuste vaatamine ja arutelu.</p>

	<p>Loeng, demonstratsioon - reisidokumentide tunnustamine, dokumenti kantavad andmed, dokumentide astmeline kontroll, biomeetrilised dokumendid, identiteedi- ja dokumendipettuse jaotus, dokumendi materjal, trükitehnika tuvastamine, dokumentides kasutatavad värvid/tindid, turvaelemendid, võltsingu tuvastamine.</p> <p>Praktilised harjutused - trükitehnika tuvastamine, turvaelementide kontrollimine, võltsingute tuvastamine dokumentide kontrollimine avalikest andmebaasidest.</p> <p>LAK-õpe. Praktilised harjutused vene keele integreerimiseks (dokumentide kontrollimisega seotud mõisted, suhtlemine dokumendi omanikuga (reiseesmärk, planeeritud tegevused jne).</p>
<p>L – 10 S - 6 P - 0 I – 20</p>	<p>Teema 4. Riikliku järelevalve erimeetmete kohaldamine joobeseisundi kahtlusega isiku suhtes</p> <p>4.1 Mõõtetegevuse õiguslik regulatsioon ja kvaliteedinõuded. Mõõtetegevuse kvaliteedijuhtimissüsteemi käsiraamat</p> <p>4.2 Joobeseisund. Piirmäära ületamine</p> <p>4.3 Isiku joobeseisundi tuvastamine ja kontrollimine (kohapeal, ametiruumis, tervishoiuteenuse osutaja juures)</p> <p>4.4 Tõendusliku alkomeetri ja indikaatorvahendi kasutamise dokumenteerimine</p> <p>4.5 Nõuded isiku väljahingatavas õhus etanoolisisalduse mõõteprotseduurile ja mõõtetulemuste töötlemisele</p> <p>4.6 Narkootilised- ja psühhotroopsed ained. Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete tarvitamisele viitavad tunnused</p> <p>4.7 Indikaatorvahendite kasutamine ja dokumenteerimine</p> <p>4.8 Joobes isiku kainenema toimetamine</p> <p>4.9 Bioloogilise vedeliku proovi võtmine, säilitamine ja edastamine</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng: joobeseisund, selle tuvastamine ja kontrollimine. Kaasuste lahendamine, videokaasuste vaatamine ja arutelu.</p> <p>Praktiline töö: kontrolli- ja mõõtevahendite kasutamine ja dokumenteerimine (joobe kontrollimine ja tuvastamine, kainenema toimetamine).</p>
<p>L - 4 S – 6 P - 0 I - 11</p>	<p>Teema 5. Isikuga seotud muude järelevalve erimeetmete kohaldamine</p> <p>5.1 Viibimiskeelu kohaldamine</p> <p>5.2 Isiku kinnipidamise kohaldamine</p> <p>5.3 Turvakontroll ja isiku läbivaatuse kohaldamine</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng: viibimiskeeld, kinnipidamine ja turvakontroll. Kaasuste lahendamine, videokaasuste vaatamine ja arutelu.</p> <p>Praktiline tegevus: järelevalve toimingute läbiviimine ja protokollimine.</p>
<p>L - 6 S - 2 P - 0 I - 10</p>	<p>Teema 6. Asjadega seotud muude järelevalve erimeetmete kohaldamine</p> <p>6.1. Vallasasja läbivaatus</p> <p>6.2. Vallasasja hoiulevõtmine</p> <p>6.3. Valdusesse sisenemine</p> <p>6.4. Valduse läbivaatus</p> <p>6.5. Keelatud esemed (relvad, lõhkeaine, narkootilised ja psühhotroopsed ained, antiradar jne)</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng: vallasasja läbivaatus, hoiulevõtmine, valduse läbivaatus, valdusesse sisenemine. Kaasuste lahendamine, videokaasuste vaatamine ja arutelu.</p>

	Praktiline tegevus: järelevalve toimingu läbiviimine ja protokollimine.
L - 14 S - 20 P - 0 I - 41	<p>Teema 7. Liiklusjärelevalve ja sõidukitega seotud muude järelevalve erimeetmete kohaldamine</p> <p>7.1. Sõiduki peatamise õiguslikud alused. Sõiduki peatamine. Sõiduki, juhi ja sõitjate kontrollimine</p> <p>7.2. Liiklusseaduse reguleerimisala ja struktuur. Enamlevinud liiklusrikkumised</p> <p>7.3. Liiklusjärelevalve läbiviimine (Liiklusjärelevalve plaan. Liiklusjärelevalve taktika. Kombineeritud liiklusjärelevalve. Tehnikavahendite kasutamine liiklusjärelevalves)</p> <p>7.4. Liikluse reguleerimine. Liikluse reguleerijale esitatavad nõuded. Liiklusreguleerija märguanded</p> <p>7.5. Mootorsõidukijuhilt nõutavad dokumendid. Sõidukiomaniku ja vastutava kasutaja kohustused</p> <p>7.6. Nõuded mootorsõidukijuhi töö-, sõidu- ja puhkeajale</p> <p>7.7. Sõiduki juhtimise keeld. Mootorsõiduki juhtimise keeld. Sõiduki juhtimiselt kõrvaldamine. Mootorsõiduki juhtimisõiguse peatamine, äravõtmine, kehtetuks tunnistamine ja taastamine. Sõiduki teisaldamine</p> <p>7.8. Maastikusõidukite liiklemise korraldus ja maastikusõiduki juhtimine</p> <p>7.9. Mootorsõiduki ja selle haagise registreerimise tingimused ja kord. Registreerimisele kuuluvate sõidukite riiklikud registreerimismärgid, neile esitatavad nõuded</p> <p>7.10. Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele. Loomveokile esitatavad nõuded</p> <p>7.11. Sõiduki tehnoseisundi ja varustuse nõuetele vastavuse kontrollimine</p> <p>7.12. Politseiametniku poolt liiklusjärelevalve käigus sõiduki tehnonõuetele vastavuse kontrollimise ulatus ja kord</p> <p>7.13. Sõidukite liikluskindlustus. Liikluskindlustuse seadus</p> <p>7.14. Nõuded kiirusmõõturiga ja kiirusmõõtesüsteemi mõõteprotseduurile ning mõõtetulemuste töötlemisele</p> <p>7.15. Sõidukite liikumiskiiruse mõõtmine radar- ja lasermõõturiga. Mõõtetulemuse dokumenteerimine (sh videosalvestised)</p> <p>7.16. Sõidukite salakaubandus ning salakaubanduse põhjused, enamlevinunud vargused</p> <p>7.17. Sõiduki ning juhi hindamise põhimõte</p> <p>7.18. Sõiduki väline seisund ning sellest saadav informatsioon</p> <p>7.19. Sõidukist leitud ning (varguse) kahtlust äratavad esemed</p> <p>7.20. Sõiduki identifitseerimine (sh VIN koodide asukohad, identifitseerimiskleebiste asukohad, sõiduki klaasimärgistus, plastikdetailide, turvavööde, elektrisüsteemi komponentide ja muude detailide markeerimine, sõiduki registreerimismärk, selle olemus ning manipuleerimistunnused; sõidukite valmistusaja määramine)</p> <p>7.21. Sõiduki kontrollimise taktika (erinevad sõiduautod, mootorratas)</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng, diskussioon, demonstratsioon - sõidukite salakaubandus, enamlevinud sõidukite vargused, sõiduki ning juhi hindamise põhimõtted, sõiduki väline seisund, kahtlust (vargust) äratavad esemed, sõiduki identifitseerimine, VIN koodid ja identifitseerimiskleebised ning märgistuste asukohad, registreerimismärk ning selle manipuleerimistunnused, valmistusaja määramine.</p> <p>Praktiline tegevus – sõiduki kontrollimine, esemete otsimine, RJV meetmete protokollimine.</p>
L - 8 S - 8 P - 0	<p>Teema 8. Integreeritud piirihaldus ning Schengeni liikmesriigis viibimisalused ja nende kontrollimine</p> <p>8.1. Schengeni ühtse viisaruumi kujunemine ning kompensatsioonimeetmete rakendamine. Schengeni hindamine ja selle põhimõtted välispiiri hindamisel</p>

I – 20	<p>8.2. EL kodaniku seadus</p> <p>8.3. Vaba liikumise põhimõtteid</p> <p>8.4. Schengeni piirieskirjad</p> <p>8.5. Välismaalaste seadus (sh vedaja vastutus)</p> <p>8.6. Schengeni liikmesriigis viibimise alused</p> <p>8.7. Schengeni viisakleebis ning kleebisele kantud andmed</p> <p>8.8. Piirikontrolltempel ning ametniku poolt piirikontrolltemplile kantavad andmed (Viisavaba reisija, viisaga reisija, isik reisib koos lapsega, relvajõudude kontroll, meremeeste piiriületus, viisa aegunud reisidokumendis)</p> <p>8.9. Schengeni liikmesriigis viibimise aluste kontrollimine</p> <p>8.10. Väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seadus (illegaali ja ebasoovitava isiku lahkumise korraldamine)</p> <p>8.11. Koostöö meetodid ja koostöölepingud (sh rahvusvaheliseks liiklemiseks avatud sadama, piiripunkti, kordoni ja teiste Eesti ametkondade vahel)</p> <p>8.12. Piiriesindaja ning tema ülesanded (piiriesindajate abi, tegevused kordoni ja piiripunkti tasandil)</p> <p>8.13. Siseriiklik ning rahvusvaheline politseikoostöö piiriülese kuritegevuse ennetamiseks, avastamiseks ja tõkestamiseks. Europol, Interpol, Eurodac, SIENA, EIS, EUROSUR, Enter-Exit System, ETIAS, SIS ja SIRENE (piiriülene jälitamine, piiriülesest jälitamisest teavitamise kord, piiriülese jälitamise toimetamine)</p> <p>8.14. Frontex'i ülesanded, tegevused, planeerimine, operatsioonid, koostöö teiste institutsioonidega, organisatsioonidega ning liikmesriikidega.</p> <p>8.15. Liikmesriikide panus Frontex'i tegevusse</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng, diskussioon – Schengeni ühtse viisaruumi ja vaba liikumise, kompensatsioonimeetmete rakendamise ja politseiliste tegevuste kohta integreeritud piirihalduses, Schengeni liikmesriigis viibimise aluste, Schengeni viisakleebise ja sellele kantavate andmete, piirikontrolltempli ning sellele kantavate andmete, Schengeni viisakleebise võltsingute, väljasõidu kohustuse, sissesõidu keelu, Schengeni hindamise põhimõtete, Frontex'i, koostöö ja piiriesindaja kohta.</p> <p>Praktiline harjutus - Schengeni liikmesriigis viibimise aluste kontrollimine etteantud kaasuste põhjal, RJM meetmete dokumenteerimine.</p>
L - 12 S - 6 P - 0 I - 21	<p>Teema 9. Profileerimine</p> <p>9.1. Riskianalüüside tähtsus ja põhimõtted, ohuproгноosid, ohuhinnangud</p> <p>9.2. Profiil, profiilidee loomise vajalikkus ning profiili kujundamine</p> <p>9.3. Riskigrupid, - indikaatorid (riskigrupid k.a. inimkaubitsejad ja smuugeldajad, reisiteekond, piletid, piiriületuse hetk, käitumine, keel, pagas, riietus), - riigid</p> <p>9.4. Profileerimine tööpiirkonnas ning piiriäärsete elanikega suhtlemise erisused</p> <p>9.5. Kultuuri mõiste avamine, etnotsentrism, kultuuride jagunemine</p> <p>9.6. Kultuuri komponendid, mida ametnikud peavad enda teenistuses arvestama</p> <p>9.7. Kultuuride vahelise suhtlemise peamised konfliktiallikad, millega ametnikud võivad oma teenistuses kokku puutuda</p> <p>9.8. Usundite roll inimese ja rahvuse/riigi identiteedi kujunemisel, siseriiklikus ja rahvusvahelises julgeolekus</p> <p>9.9. Terrorism, radikalism, radikalismi kujunemine, radikalismi ilmingute tuvastamine ja nendega toimetulek</p> <p>9.10. Suurimad usundid ning usundite levik</p>

	<p>Õppemeetodid Loeng ja diskussioon - riskianalüüs, ohuhinnangud, profileerimine, riskigrupid ja -riigid, profileerimisvõimalused tööpiirkonnas ning suhtlemine piiräärsete elanikega, kultuuri ja kultuuri jagunemise, kultuuride vahelise suhtlemise ja võimalike konfliktiallikate, usundite ja radikaliseerumise kohta. Rühmatöö - riskianalüüsipõhine profileerimine kokkulepitud kaasuse põhjal ning erinevatest rühmitustest, nende kultuurilisest taustast, sümbolitest ja väärtushinnangutest.</p>
<p>L - 4 S – 14 P - 0 I – 21</p>	<p>Teema 10. Suhtlemise alused 10.1. Suhtlemise tähendus, suuline eneseväljendus (retoorika), suhtluskontakti loomine, info kogumine, probleemi sõnastamine, arutelu, vestluse lõpetamine. 10.2. Suhtlustökked (iroonia, süüdistamine, taktitunne, empaatia), varjatud sõnum, selge sõnum, mina sõnum, vastuolu suhtlemisel. 10.3. Kuulamisoskused, aktiivne kuulamine, ümbersõnastamine, tagasisidestamine, mõistmine (taju vead ja erisused, mälu vead, väljendus- ja tõlgendusvead). 10.4. Emotsioonide juhtimine, mõte- tunne - tegu, ratsionaalsete ja ebaratsionaalsete mõtete analüüs, enese reguleerimine, positiivne sisekõne, tunnete peegeldamine, käitumise kirjeldamine, tunnete jahutamise tehnika. 10.5. Enesekehtestamine, suhtlemise tasandid, suhtlusstiilid. 10.6. Kriitika ja sellele vastamine, konflikt, konflikti juhtimine, lahendamine. 10.7. Kehakeele tähendus suhtlemisaktis, mitteverbaalne keel. 10.8. Motivatsioon, väärtused, eetika, ametieetika suhtlemise, rollikäitumine ja rolliootused suhtlemisel. Õppemeetodid Loeng, seminar, rühmatöö, rollimäng, videotreening, videoanalüüs – professionaalse suhtlemise peamiste tehnikate kohta.</p>
<p>L - 4 S - 10 P - 0 I - 15</p>	<p>Teema 11. Tööalane suhtlemine 11.1. Vahendamine ja läbirääkimine politseitöös 11.2. Ennetussõnum politseisündmusel või ennetusüritusel 11.3. Politseisündmuse lahendamine suhtlemise alusoskusi kasutades (küsitlemine ja info kogumine, abi vajav isik, ohver, haavatava grupi esindaja, haigusseisund, raske sõnumi edastamine, suhtlemine lähisuhte vägivalda sündmusel, isiku allutamine toimingule, politseile vastu hakkamine, provotseerimine, politsei eksimus, vabandamine) 11.4. Meediaga suhtlemine politseisündmusel 11.5. Suhtlemine kolleegi ja juhiga (suuline, kirjalik, mitteverbaalne, väärtuste ja eetika) probleemide ennetamine ja lahendamine (konflikt, intiimsuhted, ahistamine, kiusamine) 11.6. Politseinikult varjatult info kogumine, politseiniku mõjutamine 11.7. Kriisisündmuse mõju politseinikule ja läbielamise äratundmine, ennetamine ja reageerimine Õppemeetodid Loeng, seminar, diskussioon: Suuline suhtlus ja kehakeel. Emotsioonid. Empaatiavõime. Enesekontroll. Enesekehtestamine. Suhtlemistökked ja konfliktid. Häirunud käitumisega isikud. Suhtlemise erisused. Meediaga suhtlemine, ennetusalane sõnum. Kriisisündmused. Juhtumi analüüs: keeruliste suhtlemisolukordade analüüsimine, osapoolte tegevuse hindamine ja omapoolsete lahenduste pakkumine (rühmatöö).</p>

	Rollimäng, videotreening: 1) suhtlemine tavaolukorras, vestlus politseisse pöördunud isikuga (sh haige või erivajadusega isikuga), probleemi selgitamine (rühmatööd); 2) suhtlemine keerulises, konflikti- või kriisiolukorras (rühmatööd); 3) ennetussõnumi konstrueerimine ja edastamine meediakanali vahendusel (individuaalne).
L - 0 S - 0 P - 20 I - 24	<p>Teema 12. Erialase vene keele kasutamine</p> <p>12.1. Личные данные. Фамилия, имя, год и место рождения. Семейное положение. Образование, профессия, сфера деятельности. Контактные данные</p> <p>12.2. Типы личных документов и их проверка. Проверка личных данных</p> <p>12.3. Транспортные средства. Осмотр транспортного средства</p> <p>12.4. Пограничный контроль. Пограничные и таможенные формальности</p> <p>12.5. Случаи нарушения правил дорожного движения</p> <p>12.6. Случаи нарушения правопорядка (семейные ссоры, насилие, и др.)</p> <p>12.7. Случаи нарушения визового режима</p> <p>12.8. Запрещенные и ограниченные к ввозу и вывозу товары</p> <p>12.9. Лица, ходатайствующие о предоставлении убежища</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Vestlus, dialogide koostamine ja esitamine kõigi teemapunktide kohta.</p> <p>Praktilised harjutused: dokumentide kirjeldamine – reisidokumendid, erinevad patrullteenistuse käigus kasutatavad dokumendid.</p>
L - 2 S - 6 P - 0 I - 10	<p>Teema 13. Avalikus kohas käitumise üldnõuete järelevalve</p> <p>13.1 Avaliku koha mõiste</p> <p>13.2 Avalikus kohas käitumise nõuded ja häirivus</p> <p>13.3 Avalikus kohas käitumise nõude rikkumine</p> <p>13.4 Väljaspool avalikku kohta toimuv rikkumine ja selle mõju avalikule rahule</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng, arutelu: politseiametnike pädevus ja volitused sekkumiseks avalikus kohas käitumise üldnõuete täitmise üle ja mujal kui avalikus kohas teisi oluliselt häiriva müra tekitamise lõpetamiseks. Kaasuste, sh videokaasuste lahendamine rühmatööna.</p> <p>Praktiline harjutus: politseiniku tegevus avalikus kohas käitumise nõude rikkumise avastamisel ja reageerimisel.</p>
L - 6 S - 0 P - 0 I - 7	<p>Teema 14. Lähisuhtevägivalla sündmuse lahendamine ja taastava õiguse põhimõtete rakendamine</p> <p>14.1 Politsei roll ja ülesanded lähisuhtevägivalla juhtumi lahendamisel (sh lähisuhtevägivalla infolehe täitmine)</p> <p>14.2 Riskide hindamine ja edasiste tegevuste planeerimine (DASH-i riskihindamine)</p> <p>14.3 Lähisuhtevägivalla järelkontrolli teostamine ja koostöö kavandamine abiandvate asutustega</p> <p>14.4 Lähisuhtevägivalla juhtumi kohta informatsiooni talletamine andmebaasides</p> <p>14.5 Taastav õigus</p> <p>14.6 Alaealiste erikohtlemise põhimõtted</p> <p>14.7 Mittekarakteristlike mõjutusmeetodite rakendamine</p> <p>Õppemeetodid</p>

	<p>Loeng, arutelu: lähisuhtevägivalla väljakutsele reageerimine, lähisuhtevägivalla juhtumite lahendamist reguleerivad õigusaktid, riskihindamine lähisuhtevägivalla infolehe põhjal, DASH riskihindamise küsimustik, lähisuhtevägivalla järelkontroll, koostöö abiandvate asutustega, informatsiooni talletamine andmebaasides. Kaasuste, sh videokaasuste lahendamine rühmatööna. Taastav õigus, taastava õiguse praktikate rakendamise aluseks olevad hoiakud, alaealiste erikohtlemine, mittekarakteristlikud mõjutusmeetodid, konfliktivahendus.</p> <p>Praktiline harjutus: lähisuhtevägivalla infolehe ja riskihindamise küsimustike täitmine; konfliktivahenduse läbiviimine.</p>
<p>L - 2 S – 12 P - 0 I - 12</p>	<p>Teema 15. Politsei väljakutsetele reageerimine</p> <p>15.1 Meeskonnatöö ja planeerimine (OHJA mudeli kasutamine, kaasuse näitel) (Info kogumine (luure), ülesande, olukorra hinnang; eesmärk ja sekkumise võimalused; taktika ja ressursi valik; otsus ja rakendamine)</p> <p>15.2 Patrullpaari(de) koostöö, sidepidamine sekkumisel</p> <p>15.3 Hoonetele lähenemine, hoones liikumine, valdusesse sisenemine ja läbivaatus, ballistilise kaitsevarustuse kasutamine</p> <p>15.4 Lähisuhtevägivalla väljakutse</p> <p>15.5 Ohtliku isiku kinnipidamine</p> <p>15.6 Vägivald isikute grupis</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng, arutelu - politseipatrulli tegevus väljakutse saamisel ja tegevuse planeerimisel. Kaasuse lahendamine ja ettekandmine ning tagasisidestamine.</p> <p>Praktiline harjutus: sidepidamine ja info edastamine, arutelu ja tagasiside.</p> <p>Seminar ja praktiline harjutus: hoonetele lähenemine, treppidel, koridorides liikumine, valdusesse sisenemine ja läbivaatus.</p> <p>Praktiline harjutus: simuleeritud olukorras LSV väljakutse (sh LAK-õpe), ohtliku isiku kinnipidamine, vägivaldsest grupist isiku kinnipidamine.</p>
<p>L- 16 S - 30 P - 0 I - 53</p>	<p>Teema 16. Avaliku korra kaitsmine piiril</p> <p>16.1 Riigipiiri seadus, piirirežiimi eeskiri, piirikontrolli juhendid ja juhised</p> <p>16.2 Tegevused piirivalvelise struktuuriüksuses teenistusse astudes (kordon, teenistukoht, piiripunkt)</p> <p>16.3 Riigipiir, selle tähistamine ja erinevad piirimärgid (maismaapiir, õhupiir, merepiir)</p> <p>16.4 Piirikontrolli ja riigipiiri valvamise ajutine taaskehtestamine sisepiiril (üldine info)</p> <p>16.5 Etteantud kordoni tööpiirkonna kirjeldamine kaardi abil – selgitada välja võimalikud sulgemispunktid võimaliku ebaseadusliku piiriületuse korral</p> <p>16.6 Piiri valvamise taktika ja meetodid</p> <p>16.7 Riigipiiri või ajutise kontrolljoone ebaseadusliku ületuse ennetamine, avastamine ja tõkestamine</p> <p>16.8 Tegevused erinevate piirivahejuhtumite korral, jälgede uurimine, info vahetamine</p> <p>16.9 Riigipiiri või ajutise kontrolljoone valvamine tugevdatud valve korral</p> <p>16.10 Riigipiiri valvamise tehnilised vahendid (sõidukid, kaamerad, öövaatlusseadmed, radarid, kiirguskontrolliseadmed, metallidetektorid)</p> <p>16.11 Orienteerumiskaart, topograafiline kaart ja merekaart ning nende elemendid</p> <p>16.12 Kaardi orienteerimine kompassi ja kohalike objektide abil</p> <p>16.13 Kaartide mõõtkavad ning nende vastavused looduses</p> <p>16.14 Oma asukoha määramine kaardi ja kohalike objektide abil</p> <p>16.15 Orienteerumine maastikul kaardi, kompassi ja GPS seadme abil</p>

	<p>16.16 GPS seadme rakendamine patrullimisel ja üleminekul teise kaardisüsteemi</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng, diskussioon - maismaapiiri valvamist reguleerivate õigusaktide, piirikontrolli juhendite ja juhiste, piiril tehtavate hooldustööde, enne teenistusse astumist tehtavate tegevuste, riigipiiri tähistamise, piiri valvamise taktika ja meetodite, maismaapiiril kasutatavate tehniliste vahendite kohta, tegevustest piirivahejuhtumite korral, riigipiiri või ajutise kontrolljoone valvamisest eriolukorras ning piiri kontrolli ajutise taaskehtestamise kohta.</p> <p>Kaasuse lahendamine - isikute ja sõidukite piiripunktis liikumise kohta, piirivahejuhtumi kohta.</p> <p>Praktilised harjutused - maa-ala sulgemise põhimõtted seoses ebaseadusliku tegevusega riigipiiril, piiri valvamise taktika ja meetodid, riigipiiri või ajutise kontrolljoone ebaseadusliku ületuse ennetamisest, avastamisest ja takistamisest, võõrkeele integreeritud tunnid maismaapiiri valvamise kohta.</p> <p>Rollimäng – maismaapiiril tegevuste imiteerimine ning situatsioonide lahendamine vene keeles (LAK-õpe).</p> <p>Ülesande lahendamine simulatsiooni XVR keskkonnas – piirivahejuhtumid, ebaseadusliku piiriületuse ennetamine, avastamine ja tõkestamine.</p> <p>Loeng, demonstratsioon – kaardi võrdlemine maastikuga, kaardi järgi orienteerimine kätte juhutatud asukohas, läbitavate vahemaade hindamine ja mõõtmine, asukoha määramine kätte juhutatud asukohas, orienteerumisharjutused maastikul, GPS seadme seadistamine ja ümberseadistamine kasutatava kaardi koordinaatide süsteemi muutumisel.</p> <p>Praktiline harjutus - GPS seadme kasutamine maastikuotsingu- ja patrullharjutustes.</p>
<p>Iseseisev töö: 350 Õppija:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tutvub ja töötab läbi õppeinfosüsteemis toodud isikuandmete kaitset, andmekaitset ja andmebaase käsitlevad õigusaktid ning lahendab enesekontrolli teste; - koostab rühmatööna eneseanalüüsi simuleeritud ülesande lahendamisel erimeetme kohaldamisest, raadioterminali ja andmebaaside kasutamisest ning valmistub selle esitluseks; - lahendab kirjalikult korrakaitsealase kaasuse ja sisestab selle hindamiseks e-õpikeskkonda; - lavastab ja salvestab rühmatööna korrakaitsealast sekkumist vajavad juhtumid (kokku 5 2-minutilist klippi) ja laeb selle e-õpikeskkonda; - lavastab ja salvestab rühmatööna korrakaitsealast sekkumist vajava juhtumi (kestusega vähemalt 7 minutit), analüüsib seda ettenähtud kaasuse lahendamise mudeli alusel, koostab esitluse ja laeb video ja kaasuse analüüsi e-õpikeskkonda; - Vastab küsimustele, mis tuginevad isikut tõendavate dokumentide seadusele ning teiste riikide reisidokumentide kohta (k.a. 1954 aasta kodakondsuseta isikute staatuse konventsioonist tuleneva); - õpib dokumentide trükkimise tehnikaid ja teeb harjutusi Moodle keskkonnas asuvast õppematerjalist „Dokumentide kontrollimine“; - tutvub erinevate turvaelementide kirjeldustega PRADO sõnastikus ning võrdleb neid, kasutades selleks reisidokumente, pangatähti; - vastab reisidokumente hõlmavatele küsimustele, kasutades selleks dokumentide veebiregistrit PRADO-t või iFado-t; - täidab töölehti, mille teemaks on dokumentide võltsingute ning võltsingutunnuste kirjeldamine; - Koostab analüüsi korrakaitse kaasuste praktiliste lahendamise kohta; - loeb mõttega läbi liiklusseaduse ja valmistub liiklusnõuete testi sooritamiseks; - vastab küsimustele, mis hõlmavad sõidukisalakaubanduse põhjuseid, sõiduki juhi ning sõiduki kokkusobivust; - teeb endale nimekirja erinevatest sõidukite VIN koodide asukohtadest; - loeb mõttega läbi PPA intraneti patrulltegevuse tööliini informatsiooni;

	<ul style="list-style-type: none"> - Lahendab erinevaid kaasuseid, mis hõlmab: EL kodaniku seadust, Schengeni piirieskirja, Välismaalaste seadust, Väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seadust; - täidab harjutuslehti - Schengeni liikmesriigis viibimise alused (reisidokumendid, viisad, kontrolltemplijäljendid); - koostab mõistekaardi Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet-i (Frontex) kohta, tuues välja struktuuri, tegevusvaldkonnad, liikmesriikide panus Frontexi tegevusse; - analüüsib, milliseid koostöövõimalusi on teiste ametkondadega, mis aitavad ennetada piiriülest kuritegevust, seda ennetada ning avastada; - valmistab ette koos rühmakaaslastega riskianalüüsipõhise profileerimise rühmatöö - kokkulepitud kaasuse põhjal (erinevatest rühmitustest, nende kultuurilisest taustast, sümbolitest ja väärtushinnangutest); - toob välja peamised illegaalse rände põhjused ning rändeteed; - toob välja põhipunktid Frontexi kodulehel olevatest risikanalüüsides; - vastab, erinevaid religioone puudutavatele, küsimustele; - toob välja radikaliseerumise põhjused ning tunnused; - lahendab kaasuseid piirivahejuhtumitest virtuaalsimulatsiooni keskkonnas (XVR) - lahendab kaasuseid, mis hõlmavad Schengeni piirieskirja, Riigipiiri seadust, Piirirežiimi eeskirja kinnitamist, Korrakaitse seadust, - tutvub GPS seadme kasutusjuhendiga; - koostab kaardile kantud harjutuse analüüsi (maastikul teekonna võimaliku läbimise kirjeldus); - koostab ülesande topograafilise ja merekaartide koordinaatsüsteemide võrdlemise kohta; - tutvub Moodle keskkonnas kaartide tingmärkidega; - töötab läbi õpiobjektid „Orienteerumine“ ja „Topograafilise kaardi kasutamine“ ning sooritab neis asuvad harjutused.
<p>Kasutatav õppekirjandus/ õppematerjal</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Politsei- ja Piirivalveameti avaliku korra kaitsmisega seotud käskkirjad, juhised ja juhendid ning õppematerjalid. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhend. Kättesaadav Digiriiulis. - Laaring, M. Pars, S. Kranich, H, Nuka, E. Kiviste, J. Mikiver, M. Roosve, T. Vanaisak, Ü. Korrakaitse seadus. Kommenteeritud väljaanne. - Politsei turvataktika analüüsid ja soovitusel. . Kättesaadav: Digiriiulis. - Anion, L. Politseinike ja nende klientide vaimsest tervisest. Juhendmaterjal. - Niiberg, T. Suhtlemise kuldreeglid. - Ellonen, E. jt. Politseitöö psühholoogia. - Uljas, J. Eestlase keha kõneleb. - SIS käsiraamat. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Schengeni käsiraamat. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - P. Teppan Dokumentide kontroll, Trükkimise tehnikad. - Mõõtetevetuse kvaliteedijuhtimissüsteemi käsiraamat. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Tehniliste vahendite kasutusjuhendid ja õppematerjalid. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - SA Omanäolise Kooli Arenduskeskus. Taastava õiguse põhimõtete ja alaealist mõjutavate meetodite kasutamine politseitöös. Kättesaadava: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. MARAC juhendmaterjal lähisuhtevägivallaga tegelevale spetsialistile. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis.

	<ul style="list-style-type: none"> - Ajakavas, loengus ja e-õppekeskkonnas viidatud õigusaktid. - Bolton, R. 2003. Igapäevaoskused. - Niiberg, T. Suhtlemise kuldreeglid. Tallinn: Pegasus. - Plonka, L. ,2007. Keha kõneleb. Tallinn: Ersen. Soovituslikud allikad <ul style="list-style-type: none"> - Caleri, H.H ja Nierenberg, G.I. Kuidas lugeda kehakeelt. - Karro, K. Kuidas me tegelikult suhtleme. - Yeung, R. Enesekindlus. Kunst saada seda, mida sa tahad. Aedmaa, A. Lopman, E., Parrest, N., Pilving, I., Vene, E. Haldusmenetluse käsiraamat.		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
4	Avaliku korra kaitsmise praktika	9 EKAP	Ülle Vanaisak, Jaak Kiviste, Germo Kukk, Sirvi Pezonen, Rene Murumaa, Piret Teppan, Marek Liiva, Leho Tummeleht, Kai Veispak-Rawlings, Oliver Purik, Ants Kalev, Heldur Lomp, Rauni Rohuniit, Jelena Kapura, Aida Hatšaturjan, Riho Rei, Peeter Aan, Raimo Kimme, külalisõppejõud.
Nõuded mooduli alustamiseks:		õppija peab eelnevalt läbima järgnevad moodulid: alusõpingud, vahetu sunni ja turvataktika rakendamine ning avaliku korra kaitsmine.	
Mooduli eesmärk:		õpetusega taotletakse, et praktika käigus õppija sekkub ohu või korrariikkumise kõrvaldamiseks, kasutab probleemi lahendamisel sobivaid korrakaitselisi meetmeid, tegutseb turvaliselt ja kasutab sobivat sekkumise taktikat.	
Õpiväljundid		Hindamiskriteeriumid	
Mooduli läbimisel õppija:		Õppija:	
1. tunneb elulises juhtumis ära politsei sekkumist vajava olukorra (ohukahtluse, ohu või korrariikkumise), kogub iseseisvalt infot ja tõlgendab seda kriitiliselt lähtudes korrakaitseseaduses, eriseadustes ja asjakohases EL õiguses sätestatust; 2. rakendab koos patrullpaarilisega korrakaitselisi meetmeid ohu ennetamiseks, väljaselgitamiseks, tõrjumiseks ja korrariikkumise kõrvaldamiseks, valib sobiva politseitöö mudeli ja kasutab politseitaktikat lähtudes ratsionaalse valiku põhimõttest;		1. valvab avalikku korda patrullpolitseinikuna ja maismaapiiril, rakendades korrakaitselisi meetmeid ohu ennetamiseks, väljaselgitamiseks, tõrjumiseks ja korrariikkumise kõrvaldamiseks, valides sobiva politseitöö mudeli ja kasutades politseitaktikat; 2. koostab praktikaaruande praktilal õpitust, õpiväljundite saavutamise tasemest ning teeb ettepanekuid õppesisu ja praktika korralduse kohta.	

<p>3. viib läbi liiklusjärelvalvet järgides seadusi ja turvataktikat põhimõtteid;</p> <p>4. täidab toimkondade ülesandeid riigipiiri valvamisel maismaal;</p> <p>5. kontrollib Schengeni liikmesriigis viibimise aluseid;</p> <p>6. valdab tööks vajalikke suhtlemisoskusi riigikeeles, on võimeline selgitama ja lahendama probleeme iseseisvalt ja meeskonnaliikmena;</p> <p>7. tuleb toime esmaste toimingutega ühes võõrkeeles, saab hakkama igapäevastes töö olukordades teatud teemade piires;</p> <p>8. vormistab keeleliselt korrektseid dokumente ja kasutab politsei infosüsteeme lähtudes õigusaktidest ja juhenditest;</p> <p>9. analüüsib oma õpitulemusi ja avaliku korra kaitsmise praktika kogemusi.</p>	
<p>Hindamise meetodid ja hindamisülesanded</p>	<p>Hindamiskriteeriumid</p>
<p>HM Praktikaaruande koostamine, vajadusel suuline kaitsmine.</p> <p>Õppija koostab avaliku korra kaitsmise praktikaaruande (koos praktika käigus koostatud dokumentidega) ning praktikapäeviku ja laeb need üles e-õppekeskkonda Moodle.</p> <p>Kui esitatud dokumentide pinnalt tekib küsitavusi lävendkriteeriumite tingimuste täidetuses, siis peab õppija andma asjakohaseid selgitusi suulisel kaitsmisel, mille järel otsustatakse, kas õppija sooritus vastas lävendkriteeriumitele.</p>	<p>1. valvab avalikku korda patrullpolitseinikuna ja maismaapiiril, rakendades korrakaitselisi meetmeid ohu ennetamiseks, väljaselgitamiseks, tõrjumiseks ja korrarikkumise kõrvaldamiseks, valides sobiva politseitöö mudeli ja kasutades politseitaktikat;</p> <p>2. koostab praktikaaruande praktilal õpitust, õpiväljundite saavutamise tasemest ning teeb ettepanekuid õppesisu ja praktika korralduse kohta.</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <p>Praktikaaruanne on arvestatud kui õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - esitab praktikapäeviku tähtaegselt või kolledžiga kokkuleppel vähese hilinemisega (hilinemine peab olema põhjendatud); - nimetab praktikapäevikus praktilal täidetud tööülesanded (kuupäevaliselt); - esitab praktikaaruande tähtaegselt või kolledžiga kokkuleppel vähese hilinemisega (hilinemine peab olema põhjendatud); - vormistab praktikaaruande vastavalt üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhendile. Praktikaaruandes võib esineda mõningaid vormistus- ja struktuurivigu, mis ei häiri praktikaaruande sisulist mõistmist; - kasutab aruandes analüüsivat stiili, põhjendades mooduli õpiväljundite saavutamist ja koolis õpitu kinnistamist;

	<ul style="list-style-type: none"> - kirjeldab praktika kohta; patrullpolitsei teenistust, kordoni toimkondade teenistust, patrullimise iseärasusi (patrullides avalikus ruumis, patrullides välispiiril, sarnasused, erinevused), väljakutsete teenindamist, joobe kontrollimist ning tuvastamist, ettekirjutuse tegemist, liiklusjärelvalve läbiviimist, teenistuses erinevate tehnikavahendite kasutamist, infosüsteemide kasutamist (milliseid infosüsteeme kasutas ja millised olid peamised tegevused), sidevahendite kasutamist (milliseid sidevahendeid kasutas, kuidas toimus info vastuvõtmine ning edastamine); - analüüsib praktika ajal aset leidnud juhtumeid, mis erinesid tavapärasest teenistusest ja praktika läbimisel esinenud probleeme (probleemi lühikirjeldus, milliste teadmiste ja oskuste puudumine takistas tööülesannete täitmist) ning milliseid tegevusi ei saanud praktika ajal sooritada või oleks olnud vaja kauem praktiseerida, millised koolis saadud teadmised osutusid praktika käigus väga vajalikeks, milliseid lisaülesandeid praktika ajal täideti; - suulisel kaitsmisel on enamikele esitatud küsimustele antud sisult õiged vastused, võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused. <p>Dokumentide koostamine. Dokumentide koopiad (praktikaasutuses õppija vormistatud või erandjuhul teise politseiametniku koostatud) on lisatud aruandele. Kui õppija ei vormistanud dokumenti iseseisvalt, siis peab aruandes põhjendama, miks ta seda ei teinud. Praktikaaruandesse lisatud dokumendid peavad olema seostatud aruande tekstiga ning viidatud. Dokumentidest nähtuvad isikuandmed on kaetud või kustutatud. Dokumendid on vormistatud korrektselt ja õigusakte järgivalt.</p> <p>Vormistatavad dokumendid (igast liigist vähemalt kaks näidist):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. patrullileht; 2. lähisuhtevägivalla infoleht; 3. riikliku järelevalve meetmete kohaldamise protokollid.
L - 0 S - 0 P - 156 I - 78	<p>Teema 1. Avaliku korra kaitsmise praktika</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Teenistuses kasutatavad andmebaasid, sidevahendid, alarmsõidukid, erivahendid, relvad 1.2. Riikliku järelevalve üldmeetmete, erimeetmete rakendamine ning dokumenteerimine 1.3. Liiklusjärelvalve ja sõidukitega järelevalve läbiviimine 1.4. Isikute, sõidukite ning nende dokumentide kontrollimine 1.5. Schengeni liikmesriigis viibimisaluste kontrollimine 1.6. Avalikus kohas käitumise üldnõuete täitmise kontrollimine ning korrarikkumistele ja väljakutsetele reageerimine 1.7. Maismaapiiri valvamine 1.8. Tööalane suhtlemine <p>Õppemeetodid</p>

	Praktika: osalemine juhendaja juhendamisel patrullimises, väljakutsete teenindamisel, riikliku järelevalve läbiviimisel, avaliku korra tagamisel kohustuslike dokumentide vormistamine (patrullileht, lähisuhtevägivalla infoleht, riikliku järelevalve meetme kohaldamise protokollid jm.)		
Iseseisev töö: 78 Õppija:	- koostab praktikapäeviku ja -aruande.		
Kasutatav õppekirjandus/ õppematerjal	1. Politsei- ja Piirivalveameti avaliku korra kaitsmisega seotud käskkirjad, juhised ja juhendid ning õppematerjalid. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. 2. Sisekaitseakadeemia 2017, Üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhend. 3. Praktikaülesannete täitmiseks vajalikud õigusaktid.		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
5	Piirikontrolli läbiviimine	8 EKAP (sh praktika 4,2 EKAP)	Marek Liiva, Piret Teppan, Leho Tummeleht, külalisõppejõud
Nõuded mooduli alustamiseks:		Õppija peab eelnevalt läbima järgnevad moodulid: alusõpingud, vahetu sunni ja turvataktika rakendamine ning avaliku korra kaitsmine.	
Mooduli eesmärk:		Õpetusega taotletakse, et õppija kontrollib isikute ja sõidukite liikumist piiripunktis, deklareerimist vajava kauba olemasolu, veesõidukite liikumist merel ja piiriveekogudel ning reisi- ja sõidukite dokumente piiripunktis.	
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:		Hindamiskriteeriumid Õppija:	
1. tagab piirirežiimi juhindudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest ning Politsei- ja Piirivalveameti juhenditest; 2. viib läbi esmaseid tollitoiminguid lähtudes tolliseadusest; 3. kontrollib piiripunktis isikuid ja sõidukeid kasutades siseriiklike ja rahvusvahelisi infosüsteeme ja andmekogusid, juhindudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest, Politsei- ja Piirivalveameti juhenditest ning kasutades I astme kontrollvahendeid; 4. kontrollib piirirežiiminõuete täitmist merel ja piiriveekogul, juhindudes siseriiklikest õigusaktidest ning Politsei- ja Piirivalveameti juhenditest;		1. kontrollib isikute ja sõidukite liikumist piiripunktis, lähtudes piirirežiimi eeskirjast ja piiripunkti töökorralduse eeskirjadest; 2. kontrollib deklareerimist vajava kauba olemasolu lähtudes siseriiklikest õigusaktidest; 3. kontrollib isikuid ja sõidukeid ja nende dokumente kontrolltehnika abil ning registreerib isikute ja sõidukite välispiiri ületuse piirikontrolli andmekogus ning dokumendis, juhindudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest ning PPA juhenditest; 4. kontrollib veesõidukite liikumist merel ja piiriveekogudel, veesõidukite piiripunkti sisenemist, selles paiknemist ja väljumist, viib läbi piirikontrolli sadama piiripunktis lähtudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest ning PPA juhenditest; 5. tõkestab riigipiiri ebaseaduslikku ületamist merel ja piiriveekogul juhindudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest; 6. viib läbi piirikontrolli piiripunktis, lähtudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest ning juhenditest; 7. koostab praktikaaruande piirikontrolli praktilise õpitust, õpiväljundite saavutamise tasemest ja karjääriplaanidest ning teeb ettepanekuid õppesisu ja praktika korralduse kohta.	

<p>5. analüüsib oma õpitulemusi, piirikontrolli praktika kogemusi ning kavandab karjääri Politsei- ja Piirivalveametis.</p>	
<p>Hindamismeetodid ja hindamisülesanded</p>	<p>Hindamiskriteeriumid</p>
<p>HM 1. Kaasuse lahendamine piiripunktis isikute ja sõidukite liikumise kohta.</p> <p>Õppija (kaasuste pinnalt) lahendab olukorra, tuginedes õigusaktidele.</p>	<p>1. kontrollib isikute ja sõidukite liikumist piiripunktis, lähtudes piirirežiimi eeskirjast ja piiripunkti töökorralduse eeskirjadest;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <p>Kaasuse lahendamisel õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - selgitab millised riigipiiri seadusest ja piirirežiimi eeskirjast tulenevad õigused, kohustused ja järelevalve meetmed on antud kaasusega seotud; - nimetab, millise rikkumisega on tegemist, tuginedes õigusaktidele; - kirjeldustes ja selgitustes võivad esineda üksikud vead; - lahenduskäik on kirjutatud keeleliselt korrektselt ja arusaadavalt.
<p>HM 2. Rühmatöö tolli protseduuride kohta.</p> <p>Õppija kirjeldab protseduure, analüüsib kaasust, koostab ja teeb esitluse.</p>	<p>2. kontrollib deklareerimist vajava kauba olemasolu lähtudes siseriiklikest õigusaktidest;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <p>Rühmatöö esitlus sisaldab:</p> <ul style="list-style-type: none"> - deklareerimist vajavate kaupade loetelu; - tolliga koostöövormi kirjeldust; - kaasuse lahendust, milles on nimetatud õiguslikud alused, millele lahenduskäik tugineb; - iga osaleja panuse kirjeldust rühmatöös.
<p>HM 3. Praktiline ülesanne sõiduki ja isiku dokumentide kontrollimise ning võltsitud dokumentide tuvastamise kohta.</p> <p>Õppija kontrollib dokumente, kasutades selleks I astme kontrollvahendeid ning tuvastab (näidiste või kaasustele pinnalt) võimalikud dokumendi võltsingud.</p>	<p>3. kontrollib isikuid ja sõidukeid ja nende dokumente kontrolltehnika abil ning registreerib isikute ja sõidukite välispiiri ületuse piirikontrolli andmekogus ning dokumendis, juhindudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest ning PPA juhenditest;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nimetab kõik vajalikud dokumendid erinevate sõidukite riigipiiri ületamiseks vigadeta; - nimetab turvaelemente ja nende kontrollimisvõimalusi I astme dokumentide kontrolli tehnikaga, esineda võivad üksikud vead, mis ei mõjuta õiget lõpptulemust; - tuvastab, vastavalt näidetele, kas tegemist on originaal või võltsitud dokumendiga. Esineda võivad üksikud vead, mis ei mõjuta õiget lõpptulemust.
<p>HM 4. Praktiline ülesanne isikute ja sõidukite siseriiklikest ja rahvusvahelistest infosüsteemidest kontrollimise ning piirikontrolli andmekogu PIKO kasutamise kohta.</p> <p>Õppija kontrollib isikut, sõidukit ja nende dokumente erinevatest infovaradest ja registreerib</p>	<p>3. kontrollib isikuid ja sõidukeid ja nende dokumente kontrolltehnika abil ning registreerib isikute ja sõidukite välispiiri ületuse piirikontrolli andmekogus ning dokumendis, juhindudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest ning PPA juhenditest;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kirjeldab PPA erinevaid infosüsteeme ja infovarasid isikute ja sõidukite piirikontrolli läbi viimiseks; - selgitab, millisel juhul infosüsteeme kasutatakse, milliseid andmeid on võimalik erinevatest infosüsteemidest leida. Kirjeldamisel võivad esineda üksikud vead;

<p>isikute ja sõidukite välispiiri ületuse piirikontrolli infosüsteemis.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kirjeldab piirikontrolli andmekogu PIKO ja e-piirijärjekorra süsteemi broneerimise keskkonna GoSwift kasutamist, toob välja kasutamise vead. Kirjelduses võivad esineda üksikud vead; - demonstreerib vigadeta piirikontrolli andmekogu PIKO kasutamist isikute ning sõidukite piiriületuse fikseerimisel; - kontrollib isikute ja sõidukite andmeid siseriiklikest ja rahvusvahelistest infosüsteemidest kooskõlas siseriiklike ja rahvusvaheliste õigusaktide ja PPA juhenditega, järgides andmekaitse nõudeid ning isikute õiglase ja mittediskrimineeriva kohtlemise põhimõtteid ning selgitab oma tegevusi. Kontrollimisel ning selgitustes võib esineda vähesel määral ebakindlust.
<p>HM 5. Praktiline ülesanne piirikontrolltempli kasutamise kohta.</p> <p>Õppija kannab, vastavalt kaasusele, piirikontrolltemplijäljendi reisidokumenti.</p>	<p>3. kontrollib isikuid ja sõidukeid ja nende dokumente kontrolltehnika abil ning registreerib isikute ja sõidukite välispiiri ületuse piirikontrolli andmekogus ning dokumendis, juhindudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest ning PPA juhenditest;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - fikseerib piirikontrolltempliga isikute Schengeni ühtsesse viisaruumi sisenemise ja väljumise. Etteantud kuupäevades ja kontrollnumbrites ei esine vigu; - kannab piirikontrolltempli jäljendi sisenemisel ja väljumisel selleks ettenähtud kohta reisidokumendis. Ülesanne loetakse positiivselt sooritatuks, kui mõningatel juhtudel ei ole arvestatud nn ruumi säästvat stiili; - teeb piirikontrolltempli jäljendile käsikirjalised kanded; - piirikontrolltempli jäljenditele kantud kirjete selgitamisel võib esineda kuni kaks eksimust; - piiriületustempli jäljendi kandmisel on arvestatud Schengeni liikmesriigis viibitud päevi vastavalt juhendile; - selgitab piirikontrolltempli kandmise põhimõtteid dokumenti, mis ei ole isiku reisidokument.
<p>HM 6. Kaasuse lahendamine, veesõiduki liiklemise merel ja piiriveekogul, piiripunkti sisenemise, paiknemise, väljumise ning pardakontrolli kohta.</p> <p>Õppija lahendab kaasuse lähtudes veesõidukite liiklemise merel ja piiriveekogudel, veesõidukite piiripunkti sisenemise, selles paiknemise ja väljumise, riigipiiri ebaseadusliku ületamise kohta.</p>	<p>4. kontrollib veesõidukite liiklemist merel ja piiriveekogudel, veesõidukite piiripunkti sisenemist, selles paiknemist ja väljumist, viib läbi piirikontrolli sadama piiripunktis lähtudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest ning PPA juhenditest;</p> <p>5. tõkestab riigipiiri ebaseaduslikku ületamist merel ja piiriveekogul juhindudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kirjeldab merealasi (sisemeri, territoriaalmeri, majandusvöönd) ja nende määramise põhimõtteid ning toob välja olulisemad rannikuriigi õigused ja kohustused; - kirjeldab veesõidukite tuvastamise võimalusi; - kirjeldab sõja- ja riigilaevadele kohaldatavaid eeskirju, lähtudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest; - kirjeldab merepiiri valvamisel kasutatavaid tehnilisi vahendeid; - nimetab veesõiduki piirikontrolli läbiviimise infosüsteemid ja kirjeldab nende kasutamist; - kirjeldab tegevusi veesõidukite ja laevapereliikmete piirikontrolli läbiviimisel; - selgitab veesõiduki riigipiiri ületamise või sadamasse sisenemise õiguspärasust, lähtudes rahvusvahelistes ja siseriiklikes õigusaktides sätestatust;

<p>HM 7. Praktikaaruande koostamine, vajadusel suuline kaitsmine.</p> <p>Õppija koostab piirikontrolli praktikaaruande ja praktikapäeviku ning laeb need üles e-õppekeskkonda Moodle. Kui esitatud dokumentide pinnalt tekib küsitavusi lävendkriteeriumite tingimuste täidetuses, siis peab õppija andma asjakohaseid selgitusi suulisel kaitsmisel, mille järel otsustatakse, kas õppija sooritus vastas lävendkriteeriumitele.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kirjeldab merel ja piiriveekogul ebaseadusliku piiriületuse tõkestamise võimalusi ning vahendeid; - nimetab põhjused, mis annavad õiguse laevade pardale minna nii majandusvööndis, kui ka territoriaalmeres; <p>- viib läbi piirikontrolli piiripunktis, lähtudes rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest ning juhenditest;</p> <p>- koostab praktikaaruande piirikontrolli praktikal õpitust, õpiväljundite saavutamise tasemest ja karjääriplaanidest ning teeb ettepanekuid õppesisu ja praktika korralduse kohta.</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <p>Praktikaaruanne on arvestatud kui õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - esitab praktikapäeviku tähtaegselt või kolledžiga kokkuleppel vähese hilinemisega (hilinemine peab olema põhjendatud); - nimetab praktikapäevikus praktikal täidetud tööülesanded (kuupäevaliselt); - esitab praktikaaruande tähtaegselt või kolledžiga kokkuleppel vähese hilinemisega (hilinemine peab olema põhjendatud); - vormistab praktikaaruande vastavalt üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhendile. Praktikaaruandes võib esineda mõningaid vormistus- ja struktuurivigu, mis ei häiri praktikaaruande sisulist mõistmist; - kasutab aruandes analüüsivat stiili, põhjendades mooduli õpiväljundite saavutamist ja koolis õpitu kinnistamist; - kirjeldab praktika kohta; piiripunkti toimkondade teenistuses osalemist; isikute, sõidukite ja veoste dokumentide kontrollimist; infosüsteemide kasutamist (milliseid infosüsteeme kasutas ja millised olid peamised tegevused), teenistuses erinevate tehnikavahendite kasutamist; - analüüsib praktika ajal aset leidnud juhtumeid, mis erinesid tavapärasest teenistusest ja praktika läbimisel esinenud probleeme (probleemi lühikirjeldus, milliste teadmiste ja oskuste puudumine takistas tööülesannete täitmist) ning milliseid tegevusi ei saanud praktika ajal sooritada või oleks olnud vaja kauem praktiseerida, millised koolis saadud teadmised osutusid praktika käigus väga vajalikeks ja milliseid lisaülesandeid praktika ajal täideti. - praktikaaruandes visandab õppija enda tuleviku plaanid (5 aastase karjääriplaani) ning võrdleb oma karjäärisoove tutvumispraktika aruandes tooduga; - suulisel kaitsmisel on enamikele esitatud küsimustele antud sisult õiged vastused, võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused.
<p>Mooduli hinde kujunemine</p>	<p>Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt.</p> <p>Hindamise eelduseks on rühmatöodes osalemine ning praktiliste tööde sooritamine.</p> <p>Mooduli hinne kujuneb kaasuse lahendamise (piiripunktis isikute ja sõidukite liikumise kohta) (1); rühmatöö (tolli protseduuride kohta) (2); praktilise ülesande (sõiduki ja isiku dokumentide kontrollimise ning võltsitud dokumentide tuvastamise kohta) (3); praktilise ülesande (isikute ja sõidukite siseriiklikest ja rahvusvahelistest infosüsteemidest kontrollimise ning piirikontrolli andmekogu PIKO kasutamise kohta) (3); praktilise ülesande (piirikontrolltempli kasutamise kohta) (3); kaasuse lahendamise (veesõiduki liiklemise merel ja piiriveekogul,</p>

	<p>piiripunkti sisenemise, paiknemise, väljumise ning pardakontrolli kohta) (4-5) ning praktikaaruande koostamise ja kaitsmise tulemuste alusel.</p> <p>Tööde 1-6 (hindamiskriteeriumid 1-5) sooritamise positiivsele tulemusele on praktikale pääsemise eelduseks.</p>
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L - 6 S - 0 P - 0 I - 7	<p>Teema 1. Tolliprotseduuride läbiviimine piiripunktis</p> <p>1.1. Tolliprotseduurid piiripunktides, tollieeskirjad Euroopa Liitu saabuvale reisijale</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Rühmatöö – kaasuse lahendamine tolli protseduuride kohta (piiripunktis kus puudub tolliteenistus, Taxfree kaup, kütuse kontrollimine sõidukitel). Praktiline harjutus – koostöö tolli ja teenistuskoores kasutamisega.</p>
L - 6 S - 0 P - 4 I - 13	<p>Teema 2. Merepiiri valvamine</p> <p>2.1 Olulisemad rahvusvahelised merealased konventsioonid ja riiklikud õigusaktid 2.2 Merepatrull, signaallipud ja foneetiline tähestik 2.3 Merepiiri valvamisega kasutatavad tehnilised vahendid 2.4 Laevaliikluse kontrolli põhimõtted 2.5 Veesõiduki peatamise, kontrollimise ja jälitamise õiguslikud alused 2.6 Riikliku järelevalve teostamine väikelaeva meresõiduohutusnõuete täitmise üle 2.7 Merekaart – erinevused maismaakaardist, merekaardi lugemine</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng - merealased konventsioonid ja õigusaktid, veesõidukite tuvastamine, rahumeelse läbisõidu tingimused, sõjalaevadele ja muudele riigile kuuluvatele mitteärilistel eesmärkidel kasutatavatele laevadele kohaldatavad eeskirjad, veesõiduki jälitamisõigus, väikelaevade ja jettide meresõiduohutusnõuete kontrolli põhimõtted. Praktilised harjutused merekaardiga, signaallippude, foneetilise koodiga.</p>
L - 4 S - 0 P - 6 I - 13	<p>Teema 3. Dokumentide kontrollimise tehnika kasutamine piiripunktis</p> <p>3.1 Piiri ületamine sõidukitega 3.2 Rongide, busside, veesõidukite ning õhusõidukite kontroll 3.3 Dokumentide turvaelemendid ning nende kontrollimine I astme kontrollvahenditega 3.4 Võltsingute tuvastamine, kasutades selleks I astme kontrollvahendeid</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng, demonstratsioon - sõidukite piiriületuse dokumendid, turvaelementide kontrollimine I astme kontrolltehnikaga. Praktiline tegevus - turvaelementide kontrollimine, võltsingute tuvastamine, kontrollreid Tallinna Vanasadamas, tutvumine dokumentide kontrolli ning tehnikaga Tallinna Lennujaamas.</p>
L - 4 S - 0 P - 6	<p>Teema 4. Piirikontrolli infosüsteemide kasutamine</p> <p>4.1 Piiratud kasutajatega andmebaasid (VIS, SIS II, TEPI, Fado, Eucaris, D.223, e-Asf, DOCIS, EMDE, Enter-Exit, ETIAS) 4.2 Piirikontrolli andmekogu PIKO ning piiriületuse ootejärjekorra andmekogu (Go Swift)</p>

I - 11	<p>4.3 Piirikontrolli andmekogu PIKO kasutamine</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng, demonstratsioon - piiratud kasutajatega andmebaaside, piiriületuse ootejärjekorra andmekogu GOSwift'i, piirikontrolli andmekogu PIKO kasutamise kohta.</p> <p>Praktilised harjutused - avaliku online dokumentide registrite kasutamine, piirikontrolli andmekogu PIKO kasutamine (viisad, küsitlemine).</p>
L - 2 S - 0 P - 4 I - 7	<p>Teema 5. Piirikontrolltempli kasutamine</p> <p>5.1 Piirikontrolltempli hoidmise tingimused ning väljastamine</p> <p>5.2 Piirikontrolltempli kandmine dokumenti (meremeeste piiriületus, merematkelaevad, väikelaevade kontroll, rongimeeskond, reisidokument on piiriületustempli jäljendeid täis, templijäljendi tühistamine, lisalehele templi kandmine, templijäljendi tühistamine)</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng - piirikontrolltempli hoidmise, väljastamise ning piirikontrolltempli kandmise põhimõtete kohta.</p> <p>Praktiline tegevus - piirikontrolltempli harjutuslehtede täitmine vastavalt etteantud kirjeldusele.</p>
L - 0 S - 2 P - 0 I - 4	<p>Teema 6. Reostus ja reostuse tuvastamine veekogudel</p> <p>6.1 Reostustõrjet reguleerivad rahvusvahelised ja siseriiklikud õigusaktid.</p> <p>6.2 Merereostuse avastamise, lokaliseerimise ja likvideerimise põhimõtted ning reostustõrjealased mereoperatsioonid.</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng: reostustõrjet reguleerivate õigusaktide, reostusalaste mereoperatsioonide, merereostuse avastamise, lokaliseerimise ja likvideerimise kohta.</p> <p>Rühmatöö - kaasuste lahendamine merereostuse kohta.</p>
L - 0 S - 0 P - 78 I - 31	<p>Teema 7. Piirikontrolli praktika</p> <p>7.1. Piiripunkti teenistus</p> <p>7.2. Piirirežiimi eeskirjade nõuete täitmise kontrolli tagamine piiripunktis</p> <p>7.3. Isikute, sõidukite ja veoste dokumentide kontrollimine</p> <p>7.4. I astme dokumentide kontrollitehnika kasutamine</p> <p>7.5. Piiriületajate profileerimine</p> <p>7.6. Piiriületajate küsitlemine</p> <p>7.7. piirikontrolli infosüsteemide kasutamine</p> <p>7.8. Piirikontrolltempli kasutamine vastavalt Politsei- ja Piirivalveameti juhendile</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Osalemine juhendaja juhendamisel piiripunkti teenistuses.</p>
Iseseisev töö: 86 Õppija:	<ul style="list-style-type: none"> - lahendab kaasuseid mis tuginevad Tolliseadusele, Politsei ja piirivalve seaduse, Riigipiiri seadusele, Korrakaitseadusele; - valmistab ette rühmatööd tolli protseduuride kohta; - lahendab kaasuse veesõiduki liiklemise kohta merel ja piiriveekogul, piiripunkti sisenemise, paiknemise, väljumise ning pardakontrolli kohta; - kostab mõistekaardi väikelaeva meresõiduohutusnõuete kohta; - lahendab kaasuse merekaardi lugemise kohta. Kaasuse lahendamisel toob välja maismaakaardi ja merekaardi erinevused; - kirjutab endale üles ning õpib selgeks sõidukite piiri ületamiseks vajalikud dokumendid; - otsib ning kirjeldab, milliseid andmeid kantakse reisilennuki pardakaardile;

	<ul style="list-style-type: none"> - kirjeldab dokumentide turvaelemente, kasutades selleks I astme kontrollvahendeid; - kirjeldab I astme kontrollvahenditega tuvastatud dokumendivõltsingu tunnuseid; - harjutab andmete sisestamist PIKO-sse; - kirjeldab, mis on peamised vead, mis võivad tekkida andmete sisestamisel PIKO-sse. Toob välja vigade vältimise võimalusi; - kirjeldab, mis andmebaase, andmekogusid piiripunktides kasutatakse; - täidab harjutuslehti piirikontrollitempli kasutamise kohta. 		
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	<ul style="list-style-type: none"> - Piirikontrolli juhend „F“ osa. Laevaliikluse kontroll. Kättesaadav: PPA siseveebis, TEPI. - Piirikontrolli juhend „D“ osa. Sõidukite piirikontroll. Kättesaadav: PPA siseveebis, TEPI. - Piirikontrolli juhend „E“ osa Raudteeliikluse kontroll. Kättesaadav: PPA siseveebis, TEPI. - Piirikontrolli juhend „G“ osa Õhuliikluse kontroll. Kättesaadav: PPA siseveebis TEPI. - PIKO kasutamise juhend. Kättesaadav: PPA siseveebis, TEPI. 		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
6	Väärtegude menetlemine ja kriminaalmenetluse alustamine	25 EKAP (sh praktika 7 EKAP)	Aare Talvere, Marili Kohava, Jan Pulk, Urmas Krüger, Marek Liiva, Meelis Kaadu, Veronika Ehrenbusch, Oleg Lodeikin, Gea Ling, Tiit Ilus, külalisõppejõud
Nõuded mooduli alustamiseks:		õppijal peab olema läbitud alusõpingute moodul.	
Mooduli eesmärk:		õpetusega taotletakse, et õppija tunneb elulises juhtumis ära süüteo tunnused, alustab väärteomenetluse, viib läbi väärteomenetluse ja määrab vajadusel isikule karistuse või mõjutustrahvi, või alustab kriminaalmenetluse ja viib läbi esmased menetlustoimingud.	
Õpiväljundid		Hindamiskriteeriumid	
Mooduli läbimisel õppija:		Õppija:	
1. selgitab enda ametialaste pädevuste seotust karistusõiguslikku tähendust omavate asjaoludega ning nende asjaolude tõendamisevajadust erinevate menetlusotsuste tegemisel;	1. selgitab karistusõiguse kui erialase baasõigusharu tähtsust korrakaitse tegevuses ja õiguslike otsuste tegemises, juhindudes õigusriigi ja demokraatliku riigivõimu teostamise põhimõtetest;	2. selgitab karistusõiguslike asjaolude tõendatuse, kui seaduslike ja õiglaste menetlusotsuste tegemise põhieelduse olulisust, juhindudes demokraatliku õigusemõistmise põhimõtetest;	3. selgitab, milliste asjaolude ilmumisel tuleb menetlust alustada ning millised asjaolud välistavad menetluse alustamise, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;
2. alustab õiguslikult põhjendatult väärteo- või kriminaalmenetluse või jätab õiguspäraselt menetluse alustamata;	4. annab reageerimist vajavale sündmusele, isiku teole teadaoleva informatsiooni põhjal esialgse karistusõigusliku hinnangu, juhindudes süüteo mõistest ja objektiivseid tunnuseid käsitlevatest seadustest ning Riigikohtu lahenditest;	5. selgitab kooskõlas seaduste ja ametkondliku asjaajamiskorra reeglitega, millised toimingud, millise aja jooksul tuleb menetluse alustamisel või alustamata jätmisel läbi viia ning kirjeldab nende toimingute eesmärgi ja põhisisu;	
3. korraldab ja tagab kooskõlas seaduste ja Riigikohtu lahenditega oma pädevuse piires menetluse läbiviimise;			
4. tuvastab kooskõlas seaduste ja Riigikohtu lahenditega süüteo sündmuse olemasolu,			

<p>isiku süü väärteo toimepanemises ja muud tõendamisele kuuluvad asjaolud;</p> <p>5. rakendab asjakohast väärteomenetluse liiki ja määrab karistuse või mõjutustrahvi, koostab menetlusotsust kajastavaid dokumente ja väärteotoimiku, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest.</p>	<p>6. selgitab väärteomenetluse ja kriminaalmenetluse läbiviimise ühiseid põhimõtteid, juhindudes seadustest ning Riigikohtu lahenditest;</p> <p>7. selgitab menetluste läbiviimise üldist korda ja valib etteantud kaasusele asjakohase menetlusliigi, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;</p> <p>8. nimetab menetlust tagavad toimingud ning selgitab nende sisu ja rakendamise õiguslikke nõudeid, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;</p> <p>9. selgitab, millised asjaolud kuuluvad süüteomenetluse läbiviimisel tõendamisele, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;</p> <p>10. selgitab süüteokoosseisu isikule omistamise reeglistikku, teo õigusvastasust ja süülisust, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;</p> <p>11. eristab tahtlikku käitumist ettevaatamatust käitumisest ning määratleb ja eristab süüteolise käitumise eesmärgi, motiive, ajendeid või muid süüteokoosseisu subjektiivseid elemente, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;</p> <p>12. eristab isikute rolle süüte toimepanemises, selgitab süüte vahendlikku täideviimist, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;</p> <p>13. eristab väärtegusid kuritegudest ning kvalifitseerib erinevaid väärtegusid ja kriminaalmenetluse alustamise vajadusel asjakohase kuriteokoosseisu, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;</p> <p>14. selgitab tõendi mõistet ja nimetab tõendite erinevaid liike, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;</p> <p>15. nimetab erinevaid tõendite kogumiseks ettenähtud toiminguid ja selgitab nende põhisisu, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;</p> <p>16. tunneb ära ja oskab käidelda digitaalseid tõendeid ja allikaid, juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest ning järgides vaatlustaktika ja –metoodika nõudeid ning soovitusi;</p> <p>17. planeerib tõendamisprotsessi läbiviimist, analüüsides ja sünteesides asjakohaseid menetlussituatsiooni elemente ning järgides menetlusmetoodika nõudeid ja soovitusi;</p> <p>18. selgitab, millistest asjaoludest tulenevalt määratletakse sündmuskoha ulatus ja kuidas tagada sündmuskoha ning asitõendite puutumatus, juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest;</p> <p>19. viib läbi sündmuskoha ja asitõendite vaatluse, teeb lineaarmõõtmisi, kogub võrdlusmaterjali, selgitab ekspertiiside korraldamise põhimõtteid, juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest ning järgides vaatlustaktika ja –metoodika nõudeid ning soovitusi;</p> <p>20. viib läbi isikute ülekuulamist, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest ning järgides menetlustaktika nõudeid ja soovitusi;</p> <p>21. analüüsib vastavalt menetlussituatsioonile muude võimalike tõendamistoimingute läbiviimise vajalikkust, selgitab nende toimingute läbiviimise eesmärgi ja õiguslikku korda, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;</p> <p>22. analüüsib tõendamiseseme asjaolude tõendatust, andes hinnangu kogutud tõendite asjakohasusele ja õiguslikule lubatavusele, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;</p>
--	---

<p>selgitusi, mille järel otsustatakse, kas õppija sooritus vastas lävendikriteeriumitele.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - teooriaküsimustele antud vastused on sisult asjakohased ning õiguslikult korrektsed; - kaasuse analüüsis on tähelepanu pööratud juhtumi kõigile asjaoludele, analüüsis on esile toodud eluliselt loogilised seosed, esitatud seisukohad ja lahenduskäigud on õiguslikult põhistatud; - antud vastused, neis sisalduvad selgitused ja/või õiguslikud argumendid ning viited on valdavalt kooskõlas kehtiva õiguse ja Riigikohtu seisukohtadega, vastuste puhul esineb vaid kohatist üldsõnalisust ja üksikuid õiguslaseid eksimusi; - vestluse käigus on enamikele esitatud küsimustele antud sisult õiged vastused, võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused.
<p>HM 3. Teooriaküsimustele kirjalik vastamine ning kaasuse lahendamine, vajadusel vestlus menetluse läbiviimise tagamise kohta.</p> <p>Kui kirjalikus osas antud vastuste pinnalt tekib küsitavusi lävendikriteeriumite tingimuste täidetuses, siis viiakse õppijaga läbi vestlus ning sellisel juhul peab õppija andma asjakohaseid selgitusi, mille järel otsustatakse, kas õppija sooritus vastas lävendikriteeriumitele.</p>	<p>6. selgitab väärteomenetluse ja kriminaalmenetluse läbiviimise ühiseid põhimõtteid, juhindudes seadustest ning Riigikohtu lahenditest;</p> <p>7. selgitab menetluste läbiviimise üldist korda ja valib etteantud kaasusele asjakohase menetlusliigi, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;</p> <p>8. nimetab menetlust tagavad toimingud ning selgitab nende sisu ja rakendamise õiguslikke nõudeid, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - teooriaküsimustele antud vastused on sisult asjakohased ning õiguslikult korrektsed; - kaasuse analüüsis on tähelepanu pööratud juhtumi kõigile asjaoludele, analüüsis on esile toodud eluliselt loogilised seosed, esitatud seisukohad ja lahenduskäigud on õiguslikult põhistatud, valitud on õige menetlusliik ning menetlust tagavad toimingud; - antud vastused, neis sisalduvad selgitused ja/või õiguslikud argumendid ning viited on valdavalt kooskõlas kehtiva õiguse ja Riigikohtu seisukohtadega, vastuste puhul esineb vaid kohatist üldsõnalisust ja üksikuid õiguslaseid eksimusi; - vestluse käigus on enamikele esitatud küsimustele antud sisult õiged vastused, võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused.
<p>HM 4. Teooriaküsimustele kirjalik vastamine ning kaasuse lahendamine, vajadusel vestlus karistusõiguse üldosa põhimõtete kohaldamise kohta.</p> <p>Kui kirjalikus osas antud vastuste pinnalt tekib küsitavusi lävendikriteeriumite tingimuste täidetuses, siis viiakse õppijaga läbi vestlus ning sellisel juhul peab õppija andma asjakohaseid selgitusi, mille järel otsustatakse, kas õppija sooritus vastas lävendikriteeriumitele.</p>	<p>10. selgitab süüteokoosseisu isikule omistamise reeglistikku, teo õigusvastasust ja süülisust, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;</p> <p>11. eristab tahtlikku käitumist ettevaatamatust käitumisest ning määratleb ja eristab süüteolise käitumise eesmärgi, motiivi, ajendeid või muid süüteokoosseisu subjektiivseid elemente, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;</p> <p>12. eristab isikute rolle süüteo toimepanemises, selgitab süüteo vahendlikku täideviimist, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vastutuse aluspõhimõtteid, deliktstruktuuri elemente ja karistuse valiku asjaolusid puudutavatele küsimustele on antud sisult õiged ja põhimõisteid õiguslikult korrektselt käsitlevad ning eluliselt näitlikustatud vastused, ülejäänud küsimustest vähemalt pooltele on antud sisult õiged vastused;

	<ul style="list-style-type: none"> - kaasuse analüüsis on tähelepanu pööratud juhtumi kõigile asjaoludele, analüüs puudutab kõiki deliktstruktuuri astmeid õiguslikult õiges järjekorras, on esitatud arutlevas, poolt- ja vastuargumente kaaluvas stiilis, esitatud seisukohad on õiguslikult põhistatud, esineb vaid kohatist üldsõnalisust ja üksikuid õiguslaseid eksimusi; - vestluse käigus on enamikele esitatud küsimustele antud sisult õiged vastused, võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused.
<p>HM 5. Teooriaküsimustele kirjalik vastamine ning kaasuse lahendamine, vajadusel vestlus süüteoliikide eristamise, süüteokoosseisude tüüpide ja süütegude kvalifitseerimise kohta.</p> <p>Kui kirjalikus osas antud vastuste pinnalt tekib küsitavusi lävendikriteeriumite tingimuste täidetuses, siis viiakse õppijaga läbi vestlus ning sellisel juhul peab õppija andma asjakohaseid selgitusi, mille järel otsustatakse, kas õppija sooritus vastas lävendikriteeriumitele.</p>	<p>13. eristab väärtegusid kuritegudest ning kvalifitseerib erinevaid väärtegusid ja kriminaalmenetluse alustamise vajadusel asjakohase kuriteokoosseisu, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - süüteoliikide eristamist, süüteoliikide allikaid, süüteokoosseisude tüüpe ja süüteokoosseisude koosseisuelemente puudutavatele küsimustele on antud õiguslikult korrektsed vastused ning vastuseid on illustreeritud asjakohaste eluliste näidetega, ülejäänud küsimustest vähemalt pooltele on antud sisult õiged vastused; - süütegude piiritlemisega seonduvate koosseisuelemente puudutavatele küsimustele on antud õiguslikult korrektsed vastused, ülejäänud küsimustest vähemalt pooltele on antud sisult õiged ja eluliste näidetega illustreeritud vastused; - kaasuse puhul rakendatav süüteokoosseis on õigesti määratletud, kaasuse analüüsis on tähelepanu pööratud juhtumi kõigile asjaoludele, analüüs puudutab kõiki süüteokoosseisu elementidele vastavaid faktilisi asjaolusid loogiliselt õiges järjekorras, analüüs on esitatud arutlevas, poolt- ja vastuargumente kaaluvas stiilis, esitatud seisukohad on õiguslikult põhistatud, esineb vaid kohatist üldsõnalisust ja üksikuid õiguslaseid eksimusi; - vestluse käigus on enamikele esitatud küsimustele antud sisult õiged vastused, võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused.
<p>HM 6. Praktiline harjutus isikute ülekuulamise ja menetlusdokumentide koostamise kohta.</p> <p>Õppija lahendab praktilise harjutuse/ülesande lähtuvalt saadud rollist.</p>	<p>20. viib läbi isikute ülekuulamist, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest ning järgides menetlustaktika nõudeid ja soovitusi;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - tunnistaja, kannatanu või menetlusaluse isiku ülekuulamise läbiviimisel on järgitud ülekuulamise seaduslikku korda ja ülekuulamisel on käsitletud kõiki asjakohaseid tõendamisele kuuluvaid asjaolusid, esineb vaid kohatist pinnapealsust ja üksikuid taktikalisi puudusi ülekuulavatava suhtlemisel; - protokollide koostamisel on järgitud seadustest tulenevaid protokollis- ja vorminõudeid.
<p>HM 7. Teooriaküsimustele kirjalik vastamine ning kaasuse lahendamine, vajadusel vestlus menetluses tõendamisele kuuluvate asjaolude ning menetlustoimingute läbiviimise tingimuste kohta.</p> <p>Kui kirjalikus osas antud vastuste pinnalt tekib küsitavusi lävendikriteeriumite tingimuste</p>	<p>9. selgitab, millised asjaolud kuuluvad süüteomenetluse läbiviimisel tõendamisele, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;</p> <p>14. selgitab tõendi mõistet ja nimetab tõendite erinevaid liike, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;</p> <p>15. nimetab erinevaid tõendite kogumiseks ettenähtud toiminguid ja selgitab nende põhisisu, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;</p> <p>16. tunneb ära ja oskab käidelda digitaalseid tõendeid ja allikaid, juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest ning järgides vaatlustaktika ja –metoodika nõudeid ning soovitusi;</p>

<p>täidetuses, siis viiakse õppijaga läbi vestlus ning sellisel juhul peab õppija andma asjakohaseid selgitusi, mille järel otsustatakse, kas õppija sooritus vastas lävendikriteeriumitele.</p>	<p>17. planeerib tõendamisprotsessi läbiviimist, analüüsid ja sünteesides asjakohaseid menetlussituatsiooni elemente ning järgides menetlusmetoodika nõudeid ja soovitusi;</p> <p>21. analüüsib vastavalt menetlussituatsioonile muude võimalike tõendamistoimingute läbiviimise vajalikkust, selgitab nende toimingute läbiviimise eesmärgid ja õiguslikku korda, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - menetluses tõendamisele kuuluvate asjaoludele ning menetlustoimingu läbiviimise seaduslike aluseid puudutavatele küsimustele on antud õiguslikult korrektsed vastused, ülejäänud küsimustest vähemalt pooltele on antud sisult õiged vastused; - kaasuse analüüsis on tähelepanu pööratud juhtumi kõigile asjaoludele, analüüsis on esile toodud eluliselt loogilised seosed, esitatud seisukohad ja lahenduskaigud on õiguslikult põhjendatud, esineb vaid kohatist üldsõnalisust ja üksikuid õiguslaseid eksimusi; - vestluse käigus on enamikele esitatud küsimustele antud sisult õiged vastused, võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused.
<p>HM 8. Kompleksülesanne erinevate jälgede ja proovide esiletoomise, talletamise ja dokumenteerimise kohta: Õppija teostab praktilisi harjutusi erinevate esemelite tõendite kogumiseks.</p> <p>1. Pindjälgedena kujunenud sõrmejälgede esiletoomine pulbritega, jälgede kopeerimine tõmmiskiledele. Reljeefsel pinnal pulbriga esiletoodud jälgedest tõmmiste valmistamine. Valmistatud tõmmiskilede ja tõmmiste talletamine sündmuskohajälgede kaardile, kaardi vormistamine. Sõrmejälgede fotografeerimine.</p> <p>2. Süvendjälgedena kujunenud murdmisriistajälgedest jäljendite valmistamine. Valmistatud jäljendite talletamine</p>	<p>18. selgitab, millistest asjaoludest tulenevalt määratletakse sündmuskoha ulatus ja kuidas tagada sündmuskoha ning asitõendite puutumatus, juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest;</p> <p>19. viib läbi sündmuskoha ja asitõendite vaatluse, teeb lineaarmõõtmisi, kogub võrdlusmaterjali, selgitab ekspertiiside korraldamise põhimõtteid, juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest ning järgides vaatlustaktika ja –metoodika nõudeid ning soovitusi;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - toob erinevatelt pindadelt erinevate daktüloskoopiliste pulbritega esile sõrmejäljed, arvestades pinna struktuuri ja värvust; - sõrmejälgede kopeerimisel tõmmiskiledele või jälgedest tõmmiste või jäljendite tegemisel valib sobiva tõmmiskile või õiget värvi silikoonpasta; - talletab/kinnitab tõmmiskiled, tõmmised ja jäljendid nõuetekohaselt sündmuskohajälgede kaardile; - sündmuskohajälgede kaardile kantud info on täpne, kaart on vormistatud ja pakendatud korrektselt ja nõuetekohaselt, järgitud on Eesti Kohtuekspertiisi Instituudi juhendeid; - selekteeritud ja talletatud sõrmejäljed on kvaliteediga, mis võimaldaks neid kasutada samasus- või sarnasusuuringuks; - sõrmejälgede fotografeerimisel on järgitud kohtufotograafia nõudeid; - võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused. <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - valib murdmisriista süvendjälje tegemiseks õiget värvi silikoonpasta; - eemaldab jäljendi süvendjäljest vigastusteta;

<p>sündmuskohajälgede kaardile, kaardi vormistamine. Murdmisriistajälgede fotografeerimine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - talletab/kinnitab jäljedid nõuetekohaselt sündmuskohajälgede kaardile või kaardi juurde; - sündmuskohajälgede kaardile kantud info on täpne, kaart on vormistatud ja pakendatud korrektselt ja nõuetekohaselt, järgitud on Eesti Kohtuekspertiisi Instituudi juhendeid; - murdmisriistajälgede fotografeerimisel on järgitud kohtufotograafia nõudeid; - võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused.
<p>3. Pind- ja süvendjälgedena kujunenud jalatsijälgedest tõmmiste ja jäljedite valmistamine. Jalatsijälgede fotografeerimine.</p>	<p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - valib pindjäljena kujunenud jalatsijälje kopeerimiseks sobivat värvi tõmmise, arvestades pinna struktuuri ja värvust; - otsustab jalatsijälje eelneva pulbertöötlemise vajaduse; - hindab pinna- või pinnasestruktuuri ja valmistab süvendjäljena kujunenud jalatsijäljest jäljendi; - tõmmised ja jäljedid on pakendatud nõuetekohaselt; - sündmuskohajälgede kaardile kantud info on täpne, kaart on vormistatud ja pakendatud korrektselt ja nõuetekohaselt, järgitud on Eesti Kohtuekspertiisi Instituudi juhendeid; - jalatsijälgede fotografeerimisel on järgitud kohtufotograafia nõudeid; - võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused.
<p>4. DNA-proovide/bioloogilise materjali kogumine, pakendamine, säilitamine, dokumenteerimine.</p>	<p><u>Lävendikriteeriumid</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - bioloogilise materjali (sh DNA-puuteproofid, veri, sülg jmt) kogumisel on kasutatud vajalikul määral ja õigesti isikukaitsevahendeid; - DNA-proovide võtmisel on järgitud võimalike kontaminatsiooniriskide maandamise meetmeid; - DNA-proovide võtmisel kuivast ja märjast bioloogilisest materjalist on järgitud Eesti Kohtuekspertiisi Instituudi juhendmaterjalis kirjeldatud proovivõtu meetodikat; - DNA-proovid on pakendatud nõuetekohaselt, pakendid on varustatud vajaliku infoga, rakendatud on proovide säilitamiseks vajalikke meetmeid. - võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused.
<p>HM 9. Kompleksülesanne sündmuskoha ja asitõendite vaatluse kohta</p> <p>Õppija viib läbi praktilise harjutuse lähtuvalt saadud rollist ja kaasusest (tagab sündmuskoha puutumatus, rakendab vajadusel korraükselisi meetmeid, viib läbi vaatluse ja koostab vaatlusprotokolli)</p>	<p>16. tunneb ära ja oskab käidelda digitaalsete tõendeid ja allikaid, juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest ning järgides vaatlustaktika ja –metoodika nõudeid ning soovitusi;</p> <p>18. selgitab, millistest asjaoludest tulenevalt määratletakse sündmuskoha ulatus ja kuidas tagada sündmuskoha ning asitõendite puutumatus, juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest;</p> <p>19. viib läbi sündmuskoha ja asitõendite vaatluse, teeb lineaarmõõtmisi, kogub võrdlusmaterjali, selgitab ekspertiiside korraldamise põhimõtteid, juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest ning järgides vaatlustaktika ja –metoodika nõudeid ning soovitusi;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p>

HM 10. Kompleksülesanne sündmuskoha ja asitõendi vaatluse kohta maismaapiiril

Õppija viib läbi praktilise harjutuse lähtuvalt saadud rollist ja kaasusest (tagab sündmuskoha puutumatus, tunneb ära ja rakendab maismaapiiril sündmuskoha vaatlusele omaseid erisusi, viib läbi vaatluse ja koostab vaatlusprotokolli)

HM 11. Kompleksülesanne liiklusõnnetuse sündmuskoha vaatluse kohta

Õppija viib läbi praktilise harjutuse lähtuvalt saadud rollist ja kaasusest (tagab sündmuskoha puutumatus, tunneb ära ja rakendab liiklusõnnetuse sündmuskoha vaatlusele omaseid erisusi, viib läbi vaatluse ja koostab vaatlusprotokolli)

- leiab üles simuleeritud sündmuskoha, hindab olukorda, kogub teavet sündmuskoha asukoha, olustiku ja riskide kohta, vajadusel rakendab ohutusmeetmeid, otsustab lisajõudude kaasamise vajaduse;
- vajadusel kontrollib kannatanu seisundit ja võtab kasutusele vajalikud abinõud kannatanu abistamiseks;
- piiritleb sündmuskoha õigesti ja korraldab sündmuskoha kaitse ja vajadusel rakendab korrakaitselisi meetmeid;
- kaitseb sündmuskohal olevaid jälgi ja asitõendeid ilmastiku jm faktoritest tingitud mõjutuste eest;
- kasutab isikukaitsevahendeid ja tegutseb kontaminatsiooniriske minimeerides;
- viib läbi sündmuskoha luure ja vaatlust ettevalmistavad tegevused, kavandab vaatluse strateegia ja valib sobiva vaatlusmetoodika;
- suhtleb kannatanu, tunnistaja või ajakirjanikega nõuetekohaselt;
- vaatleb sündmuskoha (kogub vajalikke andmeid, jälgi, proove ja asitõendina kasutatavaid objekte) vastavalt kehtestatud nõuetele ning vormistab nimetatud tegevuste läbiviimise kohta nõutavad dokumendid;
- fotografeerib sündmuskoha ja asitõendeid vastavalt kohtufotograafia nõuetele;
- teeb lineaarmõõtmisi, järgides lineaarmõõtmiste metoodikat ja seadmete kasutusjuhendeid;
- otsib, toob esile, markeerib, fotografeerib, talletab ja pakendab vaatluse raames kõik objektid, jäljed ja proovid nõuetekohaselt ja õiges järjekorras;
- vaatlusprotokoll ja selle lisad on vormistatud keeleliselt ja terminoloogiliselt korrektselt, kirjeldused on loogiliselt järjestatud, jäljed ja asitõendid on kirjeldatud piisava põhjalikkusega, viidatud on kõigile lisades esitatud fotodele ja joonistele;
- võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused.

18. selgitab, millistest asjaoludest tulenevalt määratletakse sündmuskoha ulatus ja kuidas tagada sündmuskoha ning asitõendite puutumatus, juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest;
19. viib läbi sündmuskoha ja asitõendite vaatluse, teeb lineaarmõõtmisi, kogub võrdlusmaterjali, selgitab ekspertiiside korraldamise põhimõtteid, juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest ning järgides vaatlustaktika ja –metoodika nõudeid ning soovitusi;

Lävendikriteeriumid:

- leiab üles simuleeritud sündmuskoha, hindab olukorda, kogub teavet sündmuskoha asukoha, olustiku ja riskide kohta, vajadusel rakendab ohutusmeetmeid, otsustab lisajõudude kaasamise vajaduse;
- vajadusel kontrollib kannatanu seisundit ja võtab kasutusele vajalikud abinõud kannatanu abistamiseks;
- piiritleb sündmuskoha õigesti ja korraldab sündmuskoha kaitse ja vajadusel rakendab korrakaitselisi meetmeid;
- kaitseb sündmuskohal olevaid jälgi ja asitõendeid ilmastiku jm faktoritest tingitud mõjutuste eest;
- kasutab isikukaitsevahendeid ja tegutseb kontaminatsiooniriske minimeerides;
- viib läbi sündmuskoha luure ja vaatlust ettevalmistavad tegevused, kavandab vaatluse strateegia ja valib sobiva vaatlusmetoodika;
- suhtleb kannatanu, tunnistaja või ajakirjanikega nõuetekohaselt;

HM 12. Praktiline harjutus

isikult võrdlusmaterjali võtmise (daktüloskopeerimine ja DNA-proovi võtmine) ning jalatsite ja jalatsite tallamustrite fotografeerimise kohta

HM 13. Teooria küsimustele kirjalik vastamine sündmuskohal tegutsemise, vaatluste läbiviimise, võrdlusmaterjali kogumise ja ekspertiiside korraldamise kohta.

- vaatleb sündmuskohta (kogub vajalikke andmeid, jälgi, proove ja asitõendina kasutatavaid objekte) vastavalt kehtestatud nõuetele ning vormistab nimetatud tegevuste läbiviimise kohta nõutavad dokumendid;
 - fotografeerib sündmuskohta ja asitõendeid vastavalt kohtufotograafia nõuetele;
 - teeb lineaarmõõtmisi, järgides lineaarmõõtmiste metoodikat ja seadmete kasutusjuhendeid;
 - otsib, toob esile, markeerib, fotografeerib, talletab ja pakendab vaatluse raames kõik objektid, jäljed ja proovid nõuetekohaselt ja õiges järjekorras;
 - vaatlusprotokoll ja selle lisad on vormistatud keeleliselt ja terminoloogiliselt korrektselt, kirjeldused on loogiliselt järjestatud, jäljed ja asitõendid on kirjeldatud piisava põhjalikkusega, viidatud on kõigile lisades esitatud fotodele ja joonistele;
 - võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused.
18. selgitab, millistest asjaoludest tulenevalt määratletakse sündmuskoha ulatus ja kuidas tagada sündmuskoha ning asitõendite puutumatus, juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest;
19. viib läbi sündmuskoha ja asitõendite vaatluse, teeb lineaarmõõtmisi, kogub võrdlusmaterjali, selgitab ekspertiiside korraldamise põhimõtteid, juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest ning järgides vaatlustaktika ja –metoodika nõudeid ning soovitusi;
- Lävendikriteeriumid:
- sõrmejälgede ja DNA-proovide võtmisel on kasutatud vajalikul määral ja õigesti isikukaitsevahendeid;
 - sõrmejälgede võtmisel on järgitud Eesti Kohtuekspertiisi Instituudi juhendmaterjalis kirjeldatud isiku daktüloskopeerimise metoodikat;
 - sõrmejäljed on võetud kvaliteediga, mis võimaldab neid kanda Riiklikku sõrmejälgede registrisse;
 - sõrmejälgede kaartile kantud info on täpne, kaardid on täidetud korrektselt, nõuetekohaselt;
 - DNA-proovi võtmisel on järgitud Eesti Kohtuekspertiisi Instituudi juhendmaterjalis kirjeldatud proovivõtu metoodikat;
 - DNA-proovi võtmise vormile kantud info on täpne, vorm on täidetud korrektselt, nõuetekohaselt;
 - jalatsite ja jalatsite tallamustrite fotografeerimisel on järgitud metoodikat, mis võimaldab neid kanda jalatsite ja jalatsijälgede andmebaasi Simalapim;
 - võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused.
16. tunneb ära ja oskab käidelda digitaalseid tõendeid ja allikaid, juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest ning järgides vaatlustaktika ja –metoodika nõudeid ning soovitusi;
18. selgitab, millistest asjaoludest tulenevalt määratletakse sündmuskoha ulatus ja kuidas tagada sündmuskoha ning asitõendite puutumatus, juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest;
19. viib läbi sündmuskoha ja asitõendite vaatluse, teeb lineaarmõõtmisi, kogub võrdlusmaterjali, selgitab ekspertiiside korraldamise põhimõtteid, juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest ning järgides vaatlustaktika ja –metoodika nõudeid ning soovitusi;

	<p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - teooriaküsimustele antud vastused on sisult asjakohased ning õiguslikult korrektsed; - võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused.
<p>HM 14. Teooriaküsimustele kirjalik vastamine ning kaasuse lahendamine, vajadusel vestlus tõendamiseseme asjaolude tõendatuse, kvalifitseerimise, vääртеomenetluse liigi rakendamise ning isikule karistuse/mõjutusvahendi määramise otsustuse põhjendatuse kohta.</p> <p>Kui kirjalikus osas antud vastuste pinnalt tekib küsitavusi lävendikriteeriumite tingimuste täidetuses, siis viiakse õppijaga läbi vestlus ning sellisel juhul peab õppija andma asjakohaseid selgitusi, mille järel otsustatakse, kas õppija sooritus vastas lävendikriteeriumitele.</p>	<p>22. analüüsib tõendamiseseme asjaolude tõendatust, andes hinnangu kogutud tõendite asjakohasusele ja õiguslikule lubatavusele, juhindudes seadustes ja Riigikohtu lahenditest;</p> <p>23. kvalifitseerib isiku teo süüteokoosseisulisuse, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;</p> <p>24. selgitab, millist vääртеomenetluse liiki on võimalik rakendada, arvestades tõendamist leidnud ja muid teadaolevaid asjaolusid ning juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;</p> <p>25. selgitab karistuse kohaldamise aluseid, nimetab asjaolud, mida tuleb karistuse määramisel arvesse võtta ja avab nende sisu, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;</p> <p>26. selgitab vääртеomenetluse lõpetamise õiguslikke aluseid ja korda, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;</p> <p>27. loetleb ning kirjeldab karistusõiguslikke sunnivahendeid ja selgitab nende kohaldamise õiguslikke aluseid, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;</p> <p>28. põhjendab enda poolt tehtud menetlusotsuseid, käsitledes probleemseid asjaolusid ning õiguslikke argumente loogiliselt reastatuna, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - teooriaküsimustele antud vastused on sisult asjakohased ning õiguslikult korrektsed; - kaasuse analüüsis on tähelepanu pööratud juhtumi kõigile asjaoludele, analüüsis on esile toodud eluliselt loogilised seosed, valitud on õige vääртеomenetluse liik, esitatud seisukohad ja lahenduskäigud on õiguslikult põhjendatud; - antud vastused, neis sisalduvad selgitused ja/või õiguslikud argumendid ning viited on valdavalt kooskõlas kehtiva õiguse ja Riigikohtu seisukohtadega, vastuste puhul esineb vaid kohatist üldsõnalisust ja üksikuid õiguslaseid eksimusi; - vestluse käigus on enamikele esitatud küsimustele antud sisult õiged vastused, võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused.
<p>HM 15. Vääртеotoimiku koostamine, vajadusel vestlus simuleeritud menetlussituatsiooni kohta.</p> <p>Õppija koostab iseseisva tööna vääртеotoimiku ühe välitingimustes simuleeritud menetlussituatsiooni kohta.</p> <p>Kui esitatud vääртеotoimiku pinnalt tekib küsitavusi lävendikriteeriumite tingimuste</p>	<p>29. koostab vääртеotoimiku järgides vääртеotoimikule esitatavaid nõudeid;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vääртеotoimik on süstematiseeritud, kogutud tõendid on asjakohased ja vääртеo toimepanemine on tõendatud; - menetlusdokumendid on sisuliselt põhjendatud ja koostatud kooskõlas kehtivate õigusaktide sätetega ja/või Riigikohtu asjakohaste seisukohtadega; - menetlusdokumendid on koostatud keeleliselt korrektselt ja arusaadavalt, võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi; - detailsemate teadmiste/oskuste osas võivad esineda üksikud ebatäpsused;

<p>täidetuses, siis viiakse õppijaga läbi vestlus ning sellisel juhul peab õppija andma asjakohaseid selgitusi, mille järel otsustatakse, kas õppija sooritus vastas lävendikriteeriumitele.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - antud vastused, neis sisalduvad selgitused ja/või õiguslikud argumendid ning viited on valdavalt kooskõlas kehtiva õiguse ja Riigikohtu seisukohtadega, vastuste puhul esineb vaid kohatist üldsõnalisust ja üksikuid õiguslaseid eksimusi; - vestluse käigus on enamikele esitatud küsimustele antud sisult õiged vastused, võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused.
<p>HM 16. Menetlusedokumentide koostamine, vajadusel suuline kaitsmine reaalse menetlussituatsiooni kohta (praktika).</p> <p>Õppija esitab praktiliselt koostatud:</p> <ul style="list-style-type: none"> - väärtomaterjalide hulgast väärtotoimiku koopia kiirmenetluse läbiviimise kohta ning väärtotoimiku koopia üldmenetluse läbiviimise kohta (kuni väärtoprotoollini); - kriminaalmenetluse materjalide hulgast menetlusedokumentide koopiad (eelistatult kannatanu ülekuulamise protokoll, sündmuskoha vaatluse protokoll ja tunnistaja ülekuulamise protokoll). <p>Kui esitatud menetlusedokumentide pinnalt tekib küsitavusi lävendikriteeriumite tingimuste täidetuses, siis peab õppija andma asjakohaseid selgitusi suulisel kaitsmisel, mille järel otsustatakse, kas õppija sooritus vastas lävendikriteeriumitele.</p>	<p>30. viib läbi realses menetlussituatsioonis väärtomenetluse, koostab menetlusedokumentid ja kohaldab väärtolisi karistusi või muid asjakohaseid mõjutusvahendeid, juhindudes seadustest, Riigikohtu lahenditest ja ametkondlikest juhenditest;</p> <p>31. viib läbi realses menetlussituatsioonis kriminaalmenetluse alustamiseks asjakohased toimingud ja koostab menetlusedokumentid juhindudes seadustest, Riigikohtu lahenditest ja ametkondlikest juhenditest.</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - väärtotoimik on süstematiseeritud, kogutud tõendid on asjakohased ja väärtotoimepanemine on tõendatud; - menetlusele allutatud isikute andmed on kaetud või kustutatud; - menetlusedokumentid on sisuliselt põhjendatud ja koostatud kooskõlas kehtivate õigusaktide sätetega ja/või Riigikohtu asjakohaste seisukohtadega; - menetlusedokumentid on koostatud keeleliselt korrektselt ja arusaadavalt, võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi; - detailsemate teadmiste/oskuste osas võivad esineda üksikud ebatäpsused; - suulisel kaitsmisel on enamikele esitatud küsimustele antud sisult õiged vastused, võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused.
<p>Mooduli hinde kujunemine</p>	<p>Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Mooduli hinne kujuneb järgmiste tööde alusel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Essee karistusõiguse tähenduse kohta ametnike järelevalve- ja süüteomenetluslikus tegevuses (1-2); 2. Teooriaküsimustele kirjalik vastamine ning kaasuse lahendamine menetluse alustamise ja alustamata jätmise toimingute tegemise kohta (3-5); 3. Teooriaküsimustele kirjalik vastamine ning kaasuse lahendamine menetluse läbiviimise tagamise kohta (6-8); 4. Teooriaküsimustele kirjalik vastamine ning kaasuse lahendamine karistusõiguse üldosa põhimõtete kohaldamise kohta (10-12); 5. Teooriaküsimustele kirjalik vastamine ning kaasuse lahendamine süüteoliikide eristamise, süüteokoosseisude tüüpide ja süütegude kvalifitseerimise kohta (13); 6. Praktiline harjutus isikute ülekuulamise ja menetlusedokumentide koostamise kohta (20);

	<p>7. Teooriaküsimustele kirjalik vastamine ning kaasuse lahendamine menetluses tõendamisele kuuluvate asjaolude ning menetlustoimingute läbiviimise tingimuste kohta (9, 14, 15, 16, 17, 21);</p> <p>8. Kompleksülesanne erinevate jälgede ja proovide esiletoomise, talletamise ja dokumenteerimise kohta (18, 19);</p> <p>9. Kompleksülesanne sündmuskoha ja asitõendite vaatluse kohta (16, 18, 19);</p> <p>10. Kompleksülesanne sündmuskoha ja asitõendi vaatluse kohta maismaapiiril (16, 18, 19);</p> <p>11. Kompleksülesanne liiklusõnnetuse sündmuskoha vaatluse kohta (18, 19);</p> <p>12. Praktiline harjutus isikult võrdlusmaterjali võtmise ning jalatsite ja jalatsite tallamustrite fotografeerimise kohta (18, 19);</p> <p>13. Teooria küsimustele kirjalik vastamine sündmuskohal tegutsemise, vaatluste läbiviimise, võrdlusmaterjali kogumise ja ekspertiiside korraldamise kohta (16, 18, 19);</p> <p>14. Teooriaküsimustele kirjalik vastamine ning kaasuse lahendamine tõendamiseseme asjaolude tõendatuse, kvalifitseerimise, väärteomenetluse liigi rakendamise ning isikule karistuse/mõjutusvahendi määramise otsustuse põhjendatuse kohta (22-28);</p> <p>15. Väärteotoimiku koostamine simuleeritud menetlussituatsiooni kohta (29);</p> <p>16. Menetlusedokumentide koostamine reaalse menetlussituatsiooni kohta (30-31).</p> <p>Tööde 1-15 (hindamiskriteeriumid 1-29) sooritamise positiivsele tulemusele on praktikale pääsemise eelduseks. Moodul on arvestatud, kui kõik hindamisülesanded, sh praktika (HM 16) on sooritatud lävendi tasemel või seda ületaval tasemel.</p>
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L - 4 S - 0 P - 0 I - 4	<p>Teema 1. Karistusõiguse tähendus ametnike järelevalve- ja süüteomenetluslikus tegevuses</p> <p>1.1. Karistusõigus, selle olemus ja põhisisu sotsiaalsete protsesside reguleerimise vahendina.</p> <p>1.2. Karistusõigusliku süüteo mõiste tähtsus ametnike tööülesannete täitmisel.</p> <p>1.3. Karistusõiguslikud asjaolud kui juriidilised faktid ja nende tõendamise vajadus: süütegu ja süüteomenetlus, menetlusõigus kui karistusõiguse ellurakendamise vahend.</p> <p>1.4. Süüteo mõiste, süütegude põhiliigid ja nende eristamise alused.</p> <p>1.5. Süüteo koosseisu objektiivsed tunnused ja nende avaldumine elulises juhtumises.</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng, diskussioon, kaasuste analüüs, õigusaktide/Riigikohtu lahendite otsing ja analüüs – karistusõiguse tähendus ametnike järelevalve- ja süüteomenetluslikus tegevuses.</p> <p>Individaaltöö – essee karistusõiguse tähenduse kohta ametnike järelevalve- ja süüteomenetluslikus tegevuses.</p>
L - 8 S - 2 P - 0 I - 11	<p>Teema 2. Menetluse alustamise ja alustamata jätmise toimingute tegemine</p> <p>2.1. Süütemenetluste eesmärkide ja põhiliikide üldiseloomustus.</p> <p>2.2. Menetluse alustamise ajendid ja alused, väärteo- ja kuriteoteade. Vähetähtis väärtegu ja väärteomenetluse alustamata jätmine.</p> <p>2.3. Menetluse alustamist välistavad asjaolud (VTMS § 29 lg 1 p 1 ja KrMS § 199 lg 1 p 1).</p> <p>2.4. Esimene uurimis- või muu menetlustoiming, menetlustoimingute liigid.</p> <p>2.5. Menetluse alustamistoimingute dokumenteerimine, menetluse infosüsteemid.</p> <p>2.6. Menetluse alustamise otsustamise tähtsajad.</p>

	<p>2.7. Süüteoalustajalt täiendavate andmete nõudmine.</p> <p>2.8. Väärteo alustamata jätmisest teatamine ja kuriteoalustajale vastamine.</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng, diskussioon, kaasuste analüüs, õigusaktide/Riigikohtu lahendite otsing ja analüüs – menetluse alustamise ja alustamata jätmise toimingute tegemine.</p> <p>Diskussioon, kaasuste analüüs – väärteomenetluse alustamata jätmise ja kuriteoalustajale vastamine.</p>
<p>L - 10</p> <p>S - 0</p> <p>P - 0</p> <p>I - 11</p>	<p>Teema 3. Menetluse üldpõhimõtted ja menetluse tagamine</p> <p>3.1. Süüteomenetluste läbiviimise ühised põhimõtted, kriminaalmenetluse ja väärteomenetluse läbiviimise olulisemad erisused.</p> <p>3.2. Menetlusosalised väärteomenetluses, kannatanu ja kahtlustatav kriminaalmenetluses (mõisteline käsitlus).</p> <p>3.3. Isikute väljakutsumine: kutse koostamise ja kättetoimetamise õiguslik regulatsioon.</p> <p>3.4. Isikute sundtoomine: sundtoomise õiguslik regulatsioon.</p> <p>3.5. Isikute kinnipidamine: isikute kinnipidamise õiguslik regulatsioon väärteomenetluses ja kriminaalmenetluses, kinnipidamisprotokoll koostamine.</p> <p>3.6. Kriminaalmenetluses kohaldatavad muud menetluse tagamise meetmed (üldiseloostus).</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng, diskussioon, kaasuste analüüs, õigusaktide/Riigikohtu lahendite otsing ja analüüs – menetluse läbiviimise tagamine.</p>
<p>L - 80</p> <p>S - 64</p> <p>P - 0</p> <p>I - 170</p>	<p>Teema 4. Tõendamine süüteomenetluses</p> <p>4.1. Tõendamisele kuuluvad asjaolud, tõendamise ja selle asjaolud.</p> <p>4.2. Karistusõigusliku vastutuse aluspõhimõtted: deliktstruktuur, selle õiguslik mõte ja koostisosad.</p> <p>4.3. Füüsilise isiku ja juriidilise isiku vastutus.</p> <p>4.4. Süüteoalustajate: objektiivsete ja subjektiivsete tunnuste ühtsus, tegevus, tegevusetus, tagajärg, põhjuslik seos teo ja tagajärje vahel, teomodaliteedid, tahtlik ja ettevaatamatu käitumine, teo eesmärk ja ajend, toimepanija motiivid, teadlikkus teo ja muudest karistusõiguslikku tähendust omavatest asjaoludest.</p> <p>4.5. Subsumeerimise mõiste ja selle analoogmõisted. Karistusõiguse eriosa struktuur. Teoobjekt kui eriosa struktuuri ülesehituse ja süüteoalustajate erinevatesse seadustesse jaotamise alus. Erinevate süüteoalustajate kvalifitseerimine.</p> <p>4.6. Käitumise õigusvastasus: hädakaitse, hädaseisund, kohustuste kollisioon, eriseadustest ja tavast tulenevad õigusvastasust välistavad asjaolud</p> <p>4.7. Isiku süü: süüvõimelisus, süüd välistavad asjaolud.</p> <p>4.8. Süüteokatse, selle karistatavus.</p> <p>4.9. Süüteo toimepanijad: täideviimine ja osavõtt, täideviijate ja osavõtjate liigitus, toimepanijate liigituse erisused väärtegudes, toimepanija eriline isikutunnus.</p> <p>4.10. Tõendamiseseme ja karistusõiguslikku tähendust omavate asjaolude seotus ja kattuvus.</p> <p>4.11. Tõendid menetluses: tõendi mõiste, tõendite liigid, esemelised ja isikulised tõendid, digitaalsed ehk elektroonilised tõendid.</p> <p>4.12. Tõendite kogumiseks ettenähtud toimingud: uurimistoimingud, jälitustoimingud, muud tõendusteabe kogumiseks kasutatavad toimingud. Tõendamiseks ettenähtud toimingute erisused väärteomenetluses ja kriminaalmenetluses (üldiseloostus). Teabenõuded isikutele ja andmete nõudmine sideettevõtjalt (nõuete esitamise eesmärgid, nõuete võimalik sisu ja vormistus).</p> <p>4.13. Tõendite hindamise kriteeriumid: tõendi asjakohasus, usaldusväärsus ja õiguslik lubatavus. Tõendite sisuline hindamine ja uurimine.</p>

- 4.14. Digiinfokandjate liigid. Digitaalsete tõendite kogumine ja käitlemine.
- 4.15. Uurimissituatsiooni hindamine-analüüs, esmaste menetlustoimingute läbiviimise kavandamine ja võimalikud lisategevused toimingute läbiviimise ettevalmistamiseks.
- 4.16. Kriminalistikatehniliste teadmiste ja oskuste kasutamine esemeliste tõendite kogumisel: kriminalistikatehnika mõiste, olulisus ja kasutamise võimalused tõendite kogumisel (üldisloomustus), kriminalistikatehnika põhimõisted ja põhiteemad: objektide fotosalvestamine, kriminalistikatehnikas tõendite kogumiseks kasutatavad meetodid ja vahendid (üldisloomustus).
- 4.17. Sündmuskoha ja asitõendite mõiste, nende tõenduslik tähendus.
- 4.18. Sündmuskoha ja asitõendite puutumatus tagamine: esimese politseiniku tegevused sündmuskohal (s.h liiklusõnnetuse sündmuskohal, surnukehaga sündmuskohal (sh most mortem tunnuste rigor mortis, livor mortis esmane hindamine, käitumine ja toimingud enesetapukahtlusega surnukehade korral (poomine, üledoosid, laskevigastused jmt)), sündmuskoha piiritlemine/ märgistamine, ohud sündmuskohal (turvalisuse vm riskide hindamine, ohutusnõuded, kontaminatsioon), ressursside kaasamise hindamine.
- 4.19. Võimalike tunnistajate väljaselgitamine ja tunnistaja esmane küsitlemine.
- 4.20. Sündmuskoha vaatlus: õiguslik regulatsioon, eesmärgid, vaatluse taktika, sündmuskoha vaatluse läbiviimine: asitõendid ja süüteoajäljed sündmuskohal (sh digitaalsete andmekandjate), nende käitlemine, lineaarmõõtmised, fotografeerimine sündmuskohal. Sündmuskoha vaatluse käigu ja tulemuste dokumenteerimine, asitõenduslikku tähendust omavate objektide (sh digitaalsete andmekandjate) äravõtmine: vaatlusprotokolli koostamine; protokollilisad ja nende koostamine, äravõetud objektide pakendamine ja pakendite puutumatus tagamine.
- 4.21. Sündmuskohavälise asitõendite vaatlus: võimalikud toimingud, mille käigus asitõendeid leitakse või saadakse (üldisloomustus), asitõendi vaatluse õiguslik regulatsioon, asitõendi vaatlus ning vaatlusprotokolli ja selle lisade koostamine, foto ja videofailide säilitamine.
- 4.22. Ekspertiiside korraldamise alused: ekspertiisi mõiste, olemus ja vajalikkus. Ekspertiisiasutuse ja eksperdi mõiste, eksperdi menetluse kaasamise põhimõtted. Ekspertidile esitatavad materjalid, uurimismaterjal, tutvumismaterjal. Võrdlusmaterjal, võrdlusmaterjalid kogumise põhimõtted, võrdlusmaterjali võtmise määрус, ekspertiisimaterjali võtmise protokoll. Ekspertiisiliigid, ekspertiisiülesannete püstitamine, ekspertiisimääruse koostamine. Ekspertiisi ülekuulamine.
- 4.23. Tunnistaja ülekuulamine: tunnistaja mõiste, tunnistaja staatuse võimalikud sisulised erisused väärteo- ja kriminaalmenetluses, tunnistaja õigused ja kohustused, õiguste erisused sõltuvalt menetlusliigist. Väärteo läbi kahjukannatanud tunnistajale tekkinud kahjude hüvitamise võimalused. Ülekuulamise õiguslik kord ja taktika, ülekuulamise läbiviimine ja ülekuulamisprotokolli vormistamine. Ametnik tunnistajana kohtus.
- 4.24. Kannatanu ülekuulamine: kannatanu mõiste, kannatanu õigused ja kohustused. Ülekuulamise õiguslik kord ja taktika, ülekuulamisprotokolli vormistamine. Füüsilisest isikust kannatanu individuaalsete kaitsevajaduste hindamine.
- 4.25. Menetlusaluse isiku ülekuulamine: menetlusaluse isiku mõiste, kuriteos kahtlustatava mõiste, menetlusaluse isiku õigused ja kohustused. Menetlusaluse isiku süüstamine, süüdistuse piiride ja mahu määramine, süüdistuse teksti võimalik koostamine. Ülekuulamise õiguslik kord ja taktika, ülekuulamisprotokolli vormistamine .
- 4.26. Laste ülekuulamise erisused (sh süüvõimetud).
- 4.27. Läbiotsimine: läbiotsimise mõiste ja eesmärgid, läbiotsimise õiguslik alus ja kord ning läbiviimise taktika. Läbiotsimise protokoll, selle koostamine ja protokolli ära kirja üleandmine.
- 4.28. Isiku läbivaatus: isiku läbivaatuse mõiste ja eesmärgid, läbivaatuse õiguslik kord ja taktika. Läbivaatuse protokoll ja selle koostamine.

	<p>4.29. Muud tõendite kogumise toimingud: äratundmiseks esitamine (mõiste, eesmärgid, äratundmiseks esitatavad objektid, läbiviimise õiguslik kord), vastastamine (mõiste, eesmärgid, läbiviimise õiguslik kord), ütluste olustikuga seostamine (mõiste, eesmärgid, läbiviimise õiguslik kord).</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng, diskussioon, kaasuste analüüs, õigusaktide/Riigikohtu lahendite otsing ja analüüs – tõendamine süüteomenetluses.</p> <p>Rollimäng, menetlus simuleeritud menetlussituatsioonis, praktilised harjutused: sündmuskoha/asi-tõendite vaatlus (jälgede avastamine, esile toomine ja kogumine, tõmmiste ja jäljendite valmistamine, proovide võtmine, jälgede ja proovide pakendamine, fotografeerimine ja videosalvestamine), isikute ülekuulamine, läbiotsimine.</p> <p>Õpetajapoolne ettenäitamine – erinevate taktikaliste käitumisvõimaluste demonstratsioon.</p> <p>Dokumentide koostamine – kutse, isiku kinnipidamine, isikute ülekuulamised, läbiotsimine, sündmuskoha/asi-tõendite vaatlus.</p>
<p>L - 12 S - 36 P - 0 I - 56</p>	<p>Teema 5. Asjakohase väärteomenetluse liigi rakendamine, isiku väärteoline karistamine kiirmenetluses, võimaliku muu mõjutusvahendi kohaldamine</p> <p>5.1. Väärteomenetluse erinevad liigid (lühimenetlus, kiirmenetlus, üldmenetlus), nende sisu üldiseloostus ja kohaldamise alused ning läbiviimise üldtingimused. Kohtuvälise menetleja pädevus menetlusliigi valikul ja menetlusotsuste tegemisel väärteomenetluses.</p> <p>5.2. Lühimenetluse otsuse koostamine.</p> <p>5.3. Süüdistuse esitamine väärteomenetluses ja väärteoprotokolli koostamine, väärteoprotokolli koostamisel selgitatavad asjaolud.</p> <p>5.4. Karistamise alus. Karistuste liigid ja määrad, karistuse liigi ja määra valikul arvesse võtmisele kuuluvad asjaolud. Karistuse täitmistingimuste valikut mõjutavad asjaolud. Väärteotoimiku aegumine ja väärteolise karistatuse kustumine.</p> <p>5.5. Kiirmenetluse otsuse koostamine.</p> <p>5.6. Üldmenetluse lahendid (otsus, väärteomenetluse lõpetamise määrus – üldiseloostus).</p> <p>5.7. Väärteomenetluse tähtajad ja menetluskulud.</p> <p>5.8. Konfiskeerimine, alaealiste suhtes kohaldatavad mõjutusvahendid, psühhiaatiline sundravi – üldiseloostus.</p> <p>5.9. Toimikumaterjalide süstematiseerimine, väärteotoimiku koostamine, e-toimik.</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng, diskussioon, kaasuste analüüs, õigusaktide/Riigikohtu lahendite otsing ja analüüs – väärteomenetluse erinevad liigid, isiku väärteoline karistamine, menetluse lõpetamine, võimaliku muu mõjutusvahendi kohaldamine.</p> <p>Rollimäng ja menetlus simuleeritud menetlussituatsioonis – kiirmenetluse ja üldmenetluse läbiviimine, LAK-õpe.</p> <p>Õpetajapoolne ettenäitamine – erinevate taktikaliste käitumisvõimaluste demonstratsioon.</p> <p>Dokumentide koostamine – väärteomenetluse menetlusdokumentide koostamine.</p> <p>Individuaaltöö – menetlusdokumentide koostamine välitingimustes simuleeritud menetlussituatsioonide kohta, väärteotoimiku koostamine välitingimustes simuleeritud menetlussituatsiooni kohta.</p>
<p>L - 0 S - 0 P - 160 I - 22</p>	<p>Teema 6: Enamlevinud väärtegude menetlemise ja kriminaalmenetluse alustamise praktika</p> <p>6.1. Lühimenetluse läbiviimine</p> <p>6.2. Kiirmenetluse läbiviimine</p> <p>6.3. Üldmenetluse läbiviimine</p> <p>6.4. Andmete sisestamine MIS-i</p>

	<p>6.5. Kriminaalmenetluse alustamise toimingute tegemine</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Osalemine juhendaja juhendamisel politseijaoskonnas patrullpolitsei, väärteomenetleja või uurija töös.</p>
<p>Iseseisev töö: 274</p> <p>Õppija:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kordab tundides õpitut ja töötab läbi ettenähtud õppekirjanduse/õppematerjali; - koostab ja esitab essee karistusõiguse tähenduse kohta ametnike järelevalve- ja süüteomenetluslikus tegevuses; - koostab ja esitab praktilised tööd sündmuskoha ja asitõendite vaatluse kohta (mida ei jõua tundides etteantud aja raames lõpetada või mida ei ole koostatud tunnist puudumise tõttu); - koostab kokkuvõtte kõikidest kriminaalmenetluse seadustikust ja väärteomenetluse seadustikus ettenähtud tunnistaja, kannatanu, kahtlustatava ning menetlusosaluse isiku õigustest ja kohustusest; - koostab ja esitab menetlusdokumendid isikute ülekuulamise kohta (mida ei jõua tundides etteantud aja raames lõpetada või mida ei ole koostatud tunnist puudumise tõttu); - töötab läbi ekspertiiside määramise juhendid; - lahendab etteantud kaasused õppevahendist "Karistusõigus. Ülesanded ja kaasused" ning koostab ja esitab kaasuse deliktstruktuurist lähtuva analüüsi; - koostab ja esitab läbivate kaasuste kohta tõendamisele kuuluvate asjaolude kirjelduse, menetlusplaani ja vajalikud menetlusdokumendid; - töötab läbi õppevahendi "Väärteokirjelduse koostamine". Toob praktikast näite probleemsest väärteokirjeldusest ning järgides väärteokirjeldusele esitatavaid nõudeid, sõnastab toodud näite kohta uue väärteokirjelduse ja loob seosed õppevahendis toodud teooriakäsitlusega; - koostab ja esitab läbivate kaasuste kohta süüdistuse ja süstematiseerib toimiku; - koostab ja esitab menetlusdokumendid kõikide välitingimustes simuleeritud menetlussituatsioonide kohta (mida ei jõua tundides etteantud aja raames lõpetada või mida ei ole koostatud tunnist puudumise tõttu); - koostab ja esitab väärteotoimiku välitingimustes simuleeritud menetlussituatsiooni kohta; - valmistub ette praktilisteks harjutusteks, praktilisteks töödeks/tegevusteks, hinnatavateks töödeks/tegevusteks ja praktikaks.
<p>Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Eesti Vabariigi põhiseadus: kommenteeritud väljaanne. Toimetuskolleegium: Ülle Madise jt. - Ekspertiiside määramise juhendid. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Eljas, C. & Heinsoo, P. Väärteokirjelduse koostamine. Kättesaadav: Digiriiulis. - Eljas, C., Kirsimägi, S. & Kroonberg, R. Järelevalve- ja süüteomenetluse piiritlemine. Kättesaadav: Digiriiulis. - Kairjak, M. & Sootak, J. Varavastased süüteod. - Kergandberg, E. & Pikamäe, P. Kriminaalmenetluse seadustik. Kommenteeritud väljaanne. - Kergandberg, E. & Sillaots, M. Kriminaalmenetlus. - Kergandberg, E., Kangur, A., Lind, S., Saaremäel-Stoilov K. & Saarmets, V. Kohtumenetlus. - Kiris, R., Pikamäe, P. & Sootak, J. Sanktsiooniõigus. - Kriminologistikaekspertiisid / Eesti Kohtuekspertiisi Instituut. Toimetaja Väli, M. 2013, Tallinn : Sisekaitseakadeemia. - Kannatanute kohtlemise parim praktika. Riigiprokuratuur. - Krüger, U. Karistusõiguse üldosa kutseõppele. Kättesaadav: Digiriiulis. - Liivamägi-Hitrov, A. & Kask, K. Lapse küsitlemise käsiraamat.

	<ul style="list-style-type: none"> - Lindmäe, H. Kriminalistikatehnika. - Lindmäe, H. Menetlustaktika I. - Lindmäe, H. Menetlustaktika II. - Lõhmus, U. Põhiõigused kriminaalmenetluses. - Ploom, T., Koolmeister, I., Kangur, A., Lind, S., Pajula, E. & Sirk, I. Väärteomenetluse seadustik. Kommenteeritud väljaanne. - Mõõtetegevuse kvaliteedijuhtimissüsteemi käsiraamat. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Linearmõõtmise meetodika. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Liiklusõnnetuse sündmuskoha vaatluse ja dokumenteerimise meetodika. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Pulk, J. Karistusõigus. Ülesanded ja kaasused. Kättesaadav: Digiriivis. - Somer, J. Sündmuskoha vaatlus. - Sootak, J. Isikuvastased süüteod. - Sootak, J. Karistusõigus: üldosa. - Sootak, J. & Pikamäe, P. Karistusseadustik. Kommenteeritud väljaanne. - Sündmuskoha tehnilise uurimise käsiraamat: nõuandeid esimesena kohale saabunud politseinikule. Juhiseid kriminalistidele ja teistele politseiametnikele. Eesti Politsei Kohtuekspertiisi ja Kriminalistika Keskus. - Ajakavas, loengus ja e-õppekeskkonnas viidatud õppekirjandus, õigusaktid, seletuskirjad, Riigikohtu lahendid ning teemakohased Juridica artiklid. 		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
24	Lõpueksam	1 EKAP	Marili Kohava, Riho Rei, Jaak Kiviste, Piret Teppan
Nõuded mooduli alustamiseks:		lõpueksamile lubatakse õppija, kui ta on läbinud kõik põhiõpingute moodulid ja vähemalt 15 EKAP mahus valikõpinguid.	
Mooduli eesmärk:		on hinnata õppija erialaste teadmiste ja oskuste rakendamist igapäevatöö enamlevinud situatsioonides.	
Õpiväljundid		Hindamiskriteeriumid	
Mooduli läbimisel õppija:		Õppija:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. lahendab korrakaitse sündmuse, juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest, arvestades turvataktika ja tehniliste vahendite, andmebaaside kasutamise ja info töötlemise nõudeid; 2. kontrollib isikute ja sõidukite liikumist piiripunktis, deklareerimist vajava kauba olemasolu ning reisi- ja sõidukite dokumente piiripunktis, juhindudes seadustest ja ametkondlikest juhenditest; 		<ol style="list-style-type: none"> 1. lahendab sündmuse ennetades ja tõrjudes ohte ning kõrvaldab korrarikumise isikute põhiõigusi vähim riivaval viisil, järgides seadusi ja Politsei- ja Piirivalveameti juhendeid ning turvataktika, tehniliste vahendite, andmebaaside kasutamise ja info töötlemise põhimõtteid; 2. tuvastab sõiduki ja isiku, kasutades küsitlemist ning infosüsteeme, järgides seadusi ja Politsei- ja Piirivalveameti juhendeid; 3. info töötlemisel kasutab tehnilisi vahendeid ja infosüsteeme, järgides seadusi ja Politsei- ja Piirivalveameti juhendeid; 4. dokumenteerib riikliku järelevalve meetme kohaldamise, järgides seadusi; 5. kontrollib riiki sisenemise ja riigist väljumise tingimuste vastavust ning kasutab I astme kontrollvahendeid, järgides seadusi ja Politsei- ja Piirivalveameti juhendeid; 6. fikseerib piirikontrolltempliga piiriületuse vastavalt seadustele ning Politsei- ja Piirivalveameti juhenditele; 	

3. viib läbi väärtomenetluse, juhindudes seadustest ja Riigikohtu lahenditest.	7. viib läbi väärtomenetluse ja koostab sündmusest lähtuvalt menetlusedokumentid, järgides seadusi ja Riigikohtu lahendeid.
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Hindamiskriteeriumid
<p>HM.1 Kompleksülesanne simuleeritud sündmuse lahendamise kohta, vajadusel suuline kaitsmine.</p> <p>Kui sündmuse lahendamise/koostatud dokumentide pinnalt tekib küsitavusi lävendikriteeriumite tingimuste täidetuses, siis peab õppija andma asjakohaseid selgitusi suulisel kaitsmisel, mille järel otsustatakse, kas õppija sooritus vastas lävendikriteeriumitele.</p> <p>Kompleksülesanne koosneb järgmistest osadest:</p> <p>1. Korrakaitse sündmuse lahendamine;</p> <p>2. Piirikontrolli läbiviimine;</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. lahendab sündmuse ennetades ja tõrjudes ohte ning kõrvaldab korrarikkumise isikute põhiõigusi vähim riivaval viisil, järgides seadusi ja Politsei- ja Piirivalveameti juhendeid ning turvataktika, tehniliste vahendite, andmebaaside kasutamise ja info töötlemise põhimõtteid; 2. tuvastab sõiduki ja isiku, kasutades küsitlemist ning infosüsteeme, järgides seadusi ja Politsei- ja Piirivalveameti juhendeid; 3. info töötlemisel kasutab tehnilisi vahendeid ja infosüsteeme, järgides seadusi ja Politsei- ja Piirivalveameti juhendeid; 4. dokumenteerib riikliku järelevalve meetme kohaldamise, järgides seadusi; 5. kontrollib riiki sisenemise ja riigist väljumise tingimuste vastavust ning kasutab I astme kontrollvahendeid, järgides seadusi ja Politsei- ja Piirivalveameti juhendeid; 6. fikseerib piirikontrolltempliga piiriületuse vastavalt seadustele ning Politsei- ja Piirivalveameti juhenditele; 7. viib läbi väärtomenetluse ja koostab sündmusest lähtuvalt menetlusedokumentid, järgides seadusi ja Riigikohtu lahendeid. <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - lahendab avaliku korra kaitsealasse jääva sündmuse ohte ennetades ja tõrjudes ning isikute põhiõigusi vähim riivaval viisil; - kasutab sündmuse lahendamisel oskuslikult tehnilisi vahendeid, andmebaase ja infosüsteeme ning töötleb infot; - sündmuse lahendamisel järgib turvataktika nõudeid; - riikliku järelevalve menetluse protokollid on koostatud seadustes sätestatud sisu- ja vorminõuete kohaselt; - annab suulisel kaitsmisel enamikele esitatud küsimustele sisult õiged vastused. Võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused. <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - annab sõiduki peatamisel sõidukijuhile peatumise märguande, mis on arusaadav, õigeaegne ja turvaline. Tuvastab sõiduki ja kontrollib selle kasutusõigust, kontrollib deklareerimist vajava kauba olemasolu; - kontrollib reisidokumenti, kasutades I astme kontrollseadmeid ja infosüsteeme, teeb kindlaks, kas dokument on kehtiv piiriületuseks; - kontrollib riiki sisenemise ja riigist väljumise tingimustele vastavust, veendub viibimisaluste olemasolus ja selle kasutamise õigsuses riiki sisenemiseks, küsitleb põhjalikule kontrollile allutatud isikut (reisi eesmärk, rahaliste vahendite olemasolu, vajadusel täiendavate dokumentide olemasolu);

3. Väärteomenetluse läbiviimine.	<ul style="list-style-type: none"> - sisestab andmed piirikontrolli andmekogusse PIKO ning loob seosed piiriületajate ja sõiduki vahel, kahtluse korral edastab informatsiooni II astme ametnikule; - fikseerib korrektselt (õige kuupäev ja kande tegemise koht) põhjalikule kontrollile allutatud isikute piiriületuse; - annab suulisel kaitsmisel enamikele esitatud küsimustest sisult õiged vastused. Võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused. <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - järgib väärteomenetluse läbiviimisel seaduste ja Riigikohtu lahendite nõudeid, valib õige menetlusliigi ja kvalifitseerib juhtumi õigesti; - menetlusdokumendid on sisuliselt põhjendatud ja nende koostamisel on järgitud seadustest tulenevaid sisu- ja vorminõudeid; - detailsemate teadmiste/oskuste osas võivad esineda üksikud ebatäpsused; - annab suulisel kaitsmisel enamikele esitatud küsimustele sisult õiged vastused. Võib esineda väiksemaid vigu ja ebatäpsusi, mis ei ole põhimõttelist laadi eksimused.
Mooduli hinde kujunemine	Lõpueksamit hinnatakse mitmeeristavalt. Lõpueksami hinne kujuneb kompleksülesande (korrakaitselise sündmuse lahendamine, piirikontrolli läbiviimine, väärteomenetluse läbiviimine simuleeritud olukorras) lahendamise alusel.
Iseseisev töö: 26 Õppija:	<ul style="list-style-type: none"> - valmistub lõpueksamiks korrates põhiõpingute moodulites õpitut (sh analüüsib koostatud õppekaasusi, -dokumente ja -toimikuid); - loeb mõttega läbi õppekirjanduse/õppematerjalid.
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	<ul style="list-style-type: none"> - Kogu õppekava rakenduskavas toodud õppekirjandus/õppematerjal.

II VALIKÕPINGUTE MOODULID

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
7	Ressursimahuka sündmuse lahendamine	4 EKAP	Heldur Lomp, Oliver Purik, Ants Kalev, Rene Murumaa, Raimo Kiveste, Jaak Kiviste, Leho Tummeleht, Jüri Pajusoo, külalisõppejõud
Nõuded mooduli alustamiseks:	õppijal peab olema läbitud vahetu sunni ja turvataktika rakendamise moodul.		
Mooduli eesmärk:	õpetusega taotletakse, et õppija täidab ülesandeid meeskonna liikmena ressursimahuka sündmuse lahendamisel ning kasutab olukorras sobivat politseitaktikat.		
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:	Õppija: Hindamiskriteeriumid		

<p>1. mõistab politsei ressursimahukate sündmuste juhtimise süsteemi ja politsei ülesandeid ressursimahukate sündmuste lahendamisel;</p> <p>2. osaleb suurõnnetuste ja kriisilukordade lahendamisel koostöös teiste ametkondadega;</p> <p>3. rakendab politsei juhitavatel ressursimahukatel sündmustel sobivat politseitaktikat (sh sobivat kaitse, kinnipidamise või ründetehnikat) nii iseseisvalt, kui ka meeskonna koosseisus.</p>	<p>1. kirjeldab hädaolukordade määratlust ja teab hädaolukordade lahendamise koostööpõhimõtteid, juhtimistasandite vajadust ning ülesandeid, lähtudes hädaolukorra seadusest;</p> <p>2. kirjeldab asutuste ja isikute ülesandeid päästesündmuse ja ressursimahuka sündmuse lahendamisel, nimetab rakendatavaid politseilisi tegevusi;</p> <p>3. kirjeldab politseis kasutatavaid valmisoleku ja juhtimistasandite süsteeme, erinevate juhtimistasandite pädevusi ning selgitab sündmuse lahendamiseks vajalikke tegevusi ja ressursse;</p> <p>4. lahendab meeskonnaliikmena simuleeritud suurõnnetuse ja kriisilukorra, lähtudes õigusaktidest, kordadest ja juhenditest;</p> <p>5. lahendab meeskonnaliikmena simuleeritud maastikuotsingu sündmuse (sh ohtliku isiku otsingu), lähtudes otsingute korraldamise põhimõtetest (varustus, meetodika, side- ja tehnikavahendid, maakaardi kasutamine jne);</p> <p>6. lahendab meeskonnaliikmena masside ohjamise sündmuse, rakendades olukorrale vastavat politseitaktikat;</p> <p>7. lahendab simuleeritud äkkrünnaku sündmuse, lähtudes äkkrünnaku juhendist;</p> <p>8. käsitseb politsei tugirelvi õiguspäraselt, turvaliselt ja tulemuslikult;</p> <p>9. rakendab meeskonna liikmena politseitaktikaid politsei sihtsuunitlusega tegevustel (nt kõik puhuvad, "võrk", SAR sündmuste maismaa tugi), lähtudes õigusaktidest ja PPA juhenditest.</p>
<p>Hindamismeetodid ja hindamisülesanded</p>	<p>Hindamiskriteeriumid</p>
<p>HM 1. Kontrolltöö - hädaolukorra seadusest tulenevate mõistete kohta.</p> <p>Õppija vastab valik- ja vabavastustega küsimustele.</p>	<p>1. kirjeldab hädaolukordade määratlust ja teab hädaolukordade lahendamise koostööpõhimõtteid, juhtimistasandite vajadust ning ülesandeid, lähtudes hädaolukorra seadusest;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <p>Õppija vastab 70% küsimustest õigesti.</p>
<p>HM 2. Kaasuse lahendamine - päästesündmuse ja ressursimahukasündmuse lahendamiseks skeemi ja plaani koostamine ning nende sündmuste lahendamise regulatsioonide võrdlemine.</p>	<p>2. kirjeldab asutuste ja isikute ülesandeid päästesündmuse ja ressursimahuka sündmuse lahendamisel, nimetab rakendatavaid politseilisi tegevusi;</p> <p>3. kirjeldab politseis kasutatavaid valmisoleku ja juhtimistasandite süsteeme, erinevate juhtimistasandite pädevusi ning selgitab sündmuse lahendamiseks vajalikke tegevusi ja ressursse;</p> <p>4. lahendab meeskonnaliikmena simuleeritud suurõnnetuse ja kriisilukorra, lähtudes õigusaktidest, kordadest ja juhenditest;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - päästesündmuse ja ressursimahukasündmuse lahendamise regulatsioonide võrdluses on välja toodud dokumentide ühisosa ja erisused; - juhtimistasandite skeem vastab simuleeritud sündmusele ning ressursimahukate sündmuste lahendamise mudelile ja koostöökorrale; - plaan vastab simuleeritud olukorrale, kasutatud on asjakohaseid tingmärke; - valitud on asjakohased politsei tegevused ja õppija põhjendab nende valikut.
<p>HM 3. Praktiline harjutus - isiku otsimine maastikul.</p>	<p>5. lahendab meeskonnaliikmena simuleeritud maastikuotsingu sündmuse (sh ohtliku isiku otsingu), lähtudes otsingute korraldamise põhimõtetest (varustus, meetodika, side- ja tehnikavahendid, maakaardi kasutamine jne);</p>

	<p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - määratletud otsingu ala ja otsimismeetodid vastavad isikute otsingute metoodikale; - õppija seostab eri mõõtkavadega ja koordinaatide võrgustikega kaart omavahel; - määrab maastikul leiduvate objektide abil oma asukoha kaardil; - demonstreerib GPS seadmega funktsioonide märgi, leia, MOB, kalibreerimine, kompass, kaart, altimeeter, reisi logi ja jäljed rakendamise võimalusi; - seadistab GPS seadme vastavalt kaartidele ja ettenähtud patrullimistingimustele; - leiab kadunud esemed või isikud; - näitab leitud isikute või esemete asukoha kaardil õigesti; - ohtliku isiku kinnipidamisel lähtub politseitaktika reeglitest.
<p>HM 4. Simulatsiooni kaasuse lahendamine maketiharjutusel, mõistekaardi koostamine ja praktiline ülesanne maastikuotsingu, masside ohjamise ja äkkrünnaku kohta.</p> <p>Õppija koostab ressursimahuka sündmuse lahendamise plaani, määratleb politsei ülesanded ja tegevused, nimetab koostööpartnerid ja nende ülesanded. Õppija kasutab skeemi koostamisel tingmärke ja selgitab vastuvõetud otsuseid.</p>	<p>5. lahendab meeskonnaliikmena simuleeritud maastikuotsingu sündmuse (sh ohtliku isiku otsingu), lähtudes otsingute korraldamise põhimõtetest (varustus, metoodika, side- ja tehnikavahendid, maakaardi kasutamine jne);</p> <p>6. lahendab meeskonnaliikmena masside ohjamise sündmuse, rakendades olukorrale vastavat politseitaktikat;</p> <p>7. lahendab simuleeritud äkkrünnaku sündmuse, lähtudes äkkrünnaku juhendist;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - õppija selgitab läbi mõistekaardi tegutsemist äkkrünnakul, lähtudes PPA vastavatest käskkirjadest; - juhtimistasandite skeemi vastab simuleeritud sündmusele ning ressursimahukate sündmuste lahendamise mudelile ja koostöökorrale; - plaan vastab simuleeritud olukorrale, kasutatud on asjakohaseid tingmärke; - valitud on asjakohased politsei tegevused ja õppija põhjendab nende valikut; - koostööpartnerid on nimetatud õigesti; - praktilise ülesande lahendus on kooskõlas maketiharjutusel planeeritud tegevustele; - õppija põhjendab praktilise ja planeeritud tegevuse erisusi ja põhjuseid.
<p>HM 5. Praktiline ülesanne sihtsuunitlusega tegevuste kohta.</p>	<p>9. rakendab meeskonna liikmena politseitaktikaid politsei sihtsuunitlusega tegevustel (nt kõik puhuvad, "võrk", SAR sündmuste maismaa tugi), lähtudes õigusaktidest ja PPA juhenditest;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rakendatud taktikad on vastavuses sihtsuunitlusega tegevuse eesmärkidega.
<p>HM 6. Tugirelvast laskmise test</p>	<p>8. käsitseb politsei tugirelvi õiguspäraselt, turvaliselt ja tulemuslikult;</p> <p><u>Lävendikriteerium:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Õppija sooritab politsei tugirelva lasketesti vastavalt Politsei ja Piirivalveameti kehtivatele nõuetele.
<p>Mooduli hinde kujunemine</p>	<p>Moodulit hinnatakse mitteeristavalt.</p> <p>Hindamise eelduseks on praktilistel harjutustel osalemine ja hindamisülesannete vähemalt lävendikriteeriumitele sooritamises.</p> <p>Mooduli hinne kujuneb järgmiste tööde alusel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kontrolltöö sooritusest hädaolukorra seadusest tulenevate mõistete kohta (1);

	<ol style="list-style-type: none"> 2. kaasuse lahendamise pääste- ja ressursimahukasündmusele (2-4); 3. praktiline harjutusest isiku otsimine maastikul (5); 4. simulatsiooni kaasuse lahendamise maketiharjutusel ja praktiliste ülesannete sooritamisest maastikuotsingul, masside ohjamisel ja äkkrünnaku kohta (5-7); 5. praktilise ülesande sihtsuunitlusega tegevuste kohta (9); 6. tugirelvast laskmise test (8).
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L - 4 S - 0 P - 0 I - 6	<p>Teema 1. Suurõnnetuste ja kriisilukordade lahendamise regulatsiooni ja ülesannete jaotuse tundmine</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Hädaolukorra seadus 1.2. Politsei tavapärasest oluliselt ressursimahukama sündmuse mõiste, lahendamise juhtimine ja juhtimisse kaasatud isikud, juhtimisüksuste määratlus, vastutusala määratlemine, sündmusest mõjutatud inimeste ja varaga seotud alade määratlemine ja politsei ülesanded nendes, tehnikaga seotud teede ja punktide määratlemine 1.3. Politsei planeerimata ressursimahukate sündmuste valmisoleku tasandid 1.4. Politseiressursimahukate sündmuste lahendamise tasandil 1.5. Teabe ja sidepidamise korraldamine 1.6. Tugitegevuste ülesanded 1.7. Politsei väliste ressursside kaasamine 1.8. Informatsiooni kogumine ja analüüsimine 1.9. Päästesündmusel osalevate riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste ning isikute koostöö kord“ reguleerimisala, politsei kaasamine ja ülesanded sündmuse lahendamisel 1.10. Koostöö päästesündmuse juhiga 1.11. Päästesündmuse lahendamisel kasutatavad mõisted 1.12. Politsei ülesanded päästesündmuse lahendamisel <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng, diskussioon – suurõnnetuste ja kriisilukordade lahendamise õigusaktidest ja regulatsioonidest, sündmuste juhtimistasandid, politseiülesanded sündmuste lahendamisel, teabe ja sidepidamis kord, koostöö teiste ametkondadega.</p> <p>Kaasuse lahendamine – teiste ametkondade poolt juhitud sündmuse lahendamine, politseiliste tegevuste planeerimine maketiõppusena.</p>
L - 2 S - 0 P - 0 I - 6	<p>Teema 2. Teenistukoera kasutamine</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Koerateenistuse ülesehitus PPA-s 2.2. Nõuded koerajuhtidele ja teenistukoertele 2.3. Teenistukoerte klassifikatsioon ja koolitussuunad 2.4. Teenistukoerte tööd reguleerivad seadused 2.5. Teenistukoerte kasutamine teenistuses (jäljeajamisel; esemete otsimisel; jõukasutussituatsioonis; inimese otsimisel; relva, narkootilise aine, lõhkeaine, laiba otsimisel)

	<p>2.6. Käitumine koerapatrullis erinevates töösituatsioonides (jõukasutus, jälg, inimese otsimine, eseme otsimine, narkootikumide otsimine, relva otsimine, varitsus, patrull)</p> <p>Õppemeetodid Loeng, demonstratsioon – teenistuskoera kasutamise võimaluste tutvustus.</p>
<p>L - 4 S - 0 P - 6 I - 16</p>	<p>Teema 3. Maastikuotsingutel osalemine (eksinud, kadunud ja põgenev inimene)</p> <p>3.1. „Politsei maastikuotsingute juhend“ tutvustus 3.2. Esmased tegevused otsingute alustamiseks, kadunud isikute otsimise põhimõtted. 3.3. Otsitava isiku profileerimine 3.4. Otsinguala määratlemine 3.5. Otsingu meetodid 3.6. Otsingute korraldamine suurendatud ressursiga, kaasatavad abijõud 3.7. Ahelikkudes liikumine</p> <p>Õppemeetodid Loeng - politsei tegevus isiku otsingul, otsingu ettevalmistus, info liikumine, reageerimise ja otsingu taktikad. Praktiline harjutus - maketiharjutus, ülesande täitmine maastikul, üksuste moodustamine, liikumine maastikul, ahelikud, orienteerumine ja otsimine.</p>
<p>L - 2 S - 2 P - 10 I - 16</p>	<p>Teema 4. Tugirelva kasutamine</p> <p>4.1. Tugirelva tehnilised andmed, osad- mehhanismid: nende otstarve, tööpõhimõte 4.2. Tugirelva kirjeldus ning ohutustehnika, laskemoon 4.3. Tugirelva osaline lahti võtmine, kokkupanek ja hooldus 4.4. Relva ja varusalvede kandmise viisid 4.5. Relva laadimine, tühjaks laadimine ja kontrollimine 4.6. Laskeharjutused erinevatelt distantsidelt ja laskeasenditest 4.7. Salvevahetus 4.8. Tõrked 4.9. Kiirlaskmine 4.10. Otsustus lasta mitte lasta, käsklused 4.11. Varjete kasutamine 4.12. Relvaga liikumine, positsiooni vahetus, liikudes laskmine 4.13. Laskmine pimedas ja piiratud nähtavuses, taskulambi kasutamine 4.14. ründe tõrjumine, relva vahetus, sihtmärgi valik, mitme märgi tabamine, varjatud märgi tabamine 4.15. laskmine meeskonnas (patrullpaaris), laskeharjutused kilbi ja kiivriga 4.16. Kommunikatsioon laskmisel, evakuatsioon, kattetuli</p> <p>Õppemeetodid Loeng - tugirelva ehitus, käsitsemine, tööpõhimõte, kandmine, hooldus, ohutus. Seminar - tegevus tulevahetusel ja politsei taktika tugirelva kasutamisel.</p>

	Praktiline tund - laskmine erinevatelt distantsidelt, laskeasenditest, erinevate olukordade imiteerimine, laskeharjutused meeskonnas.
L - 2 S - 0 P - 6 I - 6	<p>Teema 5. Äkkrünnaku sündmuse lahendamine</p> <p>5.1. Äkkrünnaku juhendi tutvustus, aset leidnud juhtumid ja reageerimistaktika</p> <p>5.2. Patrull teate saamisel ja reageerimisel (Liikumine sündmuskohale, Tegutsemine sündmuskohal, Järgnevate ametnike saabumine sündmuskohale, koostöö; hädarünnak, perimeeter, evakuatsioon, juhtimine sündmuskohal)</p> <p>5.3. Kaitsevarustus, relvastus liikumise formatsioonid, lähenemine hoonele, ruumides liikumine</p> <p>5.4. Objekti kaardistus (Linna kaart, tänavad, ala tähistamine ja tingmärgid, evakuatsiooni kaardid, e- seadme kaart)</p> <p>5.5. Mitme üksuse koostöö, juhtimise korraldus, perimeeter, evakuatsioon, rünnak</p> <p>5.6. Pommiähvardus, lõhkeseadeldise oht, plahvatus</p> <p>5.7. Pantvangiolukord</p> <p>5.8. Politsei eriüksus, kiirreageerimise üksused, lennusalk, läbirääkijad, demineerijad</p> <p>5.9. Praktiline harjutus lõhkeaineoht ja pantvang</p> <p>5.10. Relvastatud isiku otsimine ja kinnipidamine maastikul</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng, diskussioon – äkkrünnaku aluste kohta.</p> <p>Kaasuse lahendamine – äkkrünnaku sündmuse lahendamine maketiõppusena.</p> <p>Praktilised harjutused – äkkrünnaku sündmuse lahendamine simuleeritud väliskeskkonnas, käitumine lõhkeaineohu korral ja pantvangiolukorras.</p>
L - 4 S - 0 P - 6 I - 6	<p>Teema 6. Masside ohjamine</p> <p>6.1. Massirahutuste tekke põhjused, massipsühholoogia ja massifenomenid, grupikäitumine</p> <p>6.2. Põhiõigus rahumeelselt koguneda, KorS avalik kogunemine ja koosolek</p> <p>6.3. Politsei võimalikud tegevus massiliste korratuste puhul, ennetamine, reageerimine, lõpetamisel. Politsei ressursi juhtimine massirahutustel</p> <p>6.4. Rivilised formatsioonid ja käsklused</p> <p>6.5. Tõenduslik kinnipidamine</p> <p>6.6. Proportsionaalsus ja vahetu sunni kasutamine rahvamassi suhtes</p> <p>6.7. Massiohje varustuse tutvustus ning kasutamine üksi ja paaris (kiivri, kehakaitsme, nui ja kilbi kasutamine, isiku kinnipidamine)</p> <p>6.8. Rivilised liikumised jao ja rühma koosseisus: kolonn, ahelik, kolonnidest ahelike moodustamine (hargnemised, koondumised, sidumine, vabasammu, taktsammu), ringkaitse, kiil, avamised-sulgemised, tänavate sulgemine (lahtikerimine), kinnipidamine rivi tagant, tõendamistegevus peale kinnipidamist</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng, diskussioon – masside ohjamise alused.</p> <p>Kaasuse lahendamine – massilise korratuse sündmuse lahendamine simulatsioonikeskkonnas maketiõppusena.</p> <p>Praktilised harjutused – masside ohjamise harjutus koos vastutegevusega: varustus, rivilised liikumised ja isikute kinnipidamine.</p>
Iseseisev töö: 56 Õppija:	<p>- võrdleb <i>Politsei tavapärasest oluliselt ressursimahukamate sündmuste lahendamise korda ja Päästesündmusel osalevate riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste ning isikute koostöö korda</i> ning leiab nende regulatsioonide ühisosa ja erisused;</p> <p>- koostab mõistekaardi äkkrünnakuga seotud mõistete kohta.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - loeb iseseisvalt mõtestatult läbi äkkrünnaku lahendamise, ressursimahuka sündmuse lahendamise ja politsei tavapärasest oluliselt ressursimahukamate sündmuste lahendamise korrad. - toob analüüsivalt välja, mis tegevused võivad väljakutsel häirida teenistukoera juhti ning teenistukoera tegevust (erinevad teenistukoera töösituatsioonid (jõukasutus, jälg, inimese otsimine, eseme otsimine, narkootikumide otsimine, relva otsimine, varitsus, patrull)). 		
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	<ul style="list-style-type: none"> - Kiirreageerimise ja eriüksuste töö regulatsioon. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Äkkrünnaku lahendamise kord. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Ressursimahuka sündmuse lahendamise kord. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Politsei tavapärasest oluliselt ressursimahukamate sündmuste lahendamise kord. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. 		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
8	Piirkondlik politseitöö	4 EKAP	Ülle Vanaisak, Rauni Rohuniit, Uno Traat
Nõuded mooduli alustamiseks:	õppijal peab olema läbitud riikliku avaliku korra valvamise mooduli teemad 1.-6.		
Mooduli eesmärk:	õpetusega taotletakse, et õppija tuleb toime piirkondliku politseitööga ja tal on teadmised politsei sekkumisõiguse problemaatikast.		
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:	Hindamiskriteeriumid Õppija:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. seostab politseitöös eettulevaid elulisi juhtumeid õiguslike kitsaskohtadega riikliku järelevalve menetluses ja pakub lahendusi; 2. mõistab piirkondliku politseitöö sisu ning korraldamist, lähtudes Politsei- ja Piirivalveameti kehtestatud nõuetest; 3. mõistab laste kohtlemise põhimõtteid, lähtudes Politsei- ja Piirivalveameti kehtestatud nõuetest; 4. mõistab vägivalda leviku tendentse, liike ning ohvri abistamise ja vägivaldsete mõjutamise võimalusi, lähtudes vägivalda tüpoloogiatest, ohvristumise teooriatest ja läbiviidud FRA uuringute andmetest; 5. käsitleb enamlevinud vägivalda põhjusi ja tagajärgi lastele, lähtudes asjakohastest teadusuuringutest ja kaasaegsetest teooriatest. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. analüüsib politseitöö keerulisemaid juhtumeid ja pakub välja võimalikke probleemide lahendusi, vastavalt kehtivatele regulatsioonidele ja Riigikohtu praktikale; 2. koostab valitud piirkonna probleeme kirjeldava kaardistuse ja tegevuskava probleemide ennetamiseks ning kõrvaldamiseks, juhindudes lähteandmetest ja <i>piirkondliku politseitöö juhendis</i> sätestatust; 3. analüüsib alaealisega seotud juhtumit, lähtudes lastekaitseadusest ja politseis kehtivast laste kohtlemise juhendist ning koostab vajalikud dokumendid; 4. analüüsib taastava õiguse meetodite kasutamise võimalusi politsetöös eettulevate eluliste juhtumite lahendamisel 5. koostab reaalse vägivaldajuhtumi kirjelduse ja analüüsib seda; 6. selgitab ohvrite sensitiivse kohtlemise põhimõtteid ja võtab neid arvesse ohvritega suhtlemisel ning kirjeldab vägivaldsete mõjutamise võimalusi; 7. kirjeldab vägivalda põhjuseid, tüüpe, mõjusid ja vägivaldsete tüpoloogiasid; 8. selgitab vägivalda põhjusi ja tagajärgi lastele, lähtudes asjakohastest uuringutest; 9. selgitab vägivalda lühiajalisi- ja pikaajalisi mõjusid lastele vastavalt kaasaegsetele teooriatele. 		
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Hindamiskriteeriumid		
HM 1. Politsei sekkumist vajava juhtumi analüüs (rühmatöö) ja esitlus.	<ol style="list-style-type: none"> 1. analüüsib politseitöö keerulisemaid juhtumeid ja pakub välja võimalikke probleemide lahendusi, vastavalt kehtivatele regulatsioonidele ja Riigikohtu praktikale; 		

	<p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - analüüsitav juhtum on seostatud politseitöö kitsaskohaga ja väljapakutud lahend tugineb korrakaitseõiguse põhimõtetele (eesmärgipärane, vajalik ja mõõdukas); - analüüs on vormistatud üliõpilastööde juhendi nõudeid järgivalt ja esitatud õigeaegselt; - õppija koostab analüüsi olulisematest tulemustest esitluse. Auditooriumiga on loodud hea kontakt, esitlusel on konkreetne algus ja lõpp, esitlus on illustreeritud ja korrektselt viidatud. Esitlusest nähtub iga rühmaliikme panus.
<p>HM 2. Rühmatöö - piirkonna kaardistuse koostamine ja esitlus.</p>	<p>2. koostab valitud piirkonna probleeme kirjeldava kaardistuse ja tegevuskava probleemide ennetamiseks ning kõrvaldamiseks, juhindudes lähteandmetest ja <i>piirkondliku politseitöö juhendis</i> sätestatust;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - piirkonna turvalisust ohustavad probleemid on tuvastatud ja kirjeldatud; - probleemide lahendamiseks koostatud tegevuskavas loetletud meetmed on valitud sobivad ja need on osaliselt praktikasse rakendatavad; - kaardistus ja tegevuskava on vormistatud üliõpilastööde juhendi nõudeid järgivalt, esitatud õigeaegselt ning selle põhjal on koostatud esitlus; - on võimalik eristada iga rühmaliikme panust.
<p>HM 3. Juhtumi analüüs - alaealisega seotud juhtumi analüüsimine ja dokumentide vormistamine.</p>	<p>3. analüüsib alaealisega seotud juhtumit, lähtudes lastekaitseadusest ja politseis kehtivast laste kohtlemise juhendist ning koostab vajalikud dokumendid;</p> <p>4. analüüsib taastava õiguse meetodite kasutamise võimalusi politsetöös ettetulevate eluliste juhtumite lahendamisel</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - juhtumi sisu on õigesti tuvastatud, viidatud on kohasele regulatsioonile; - analüüs sisaldab vähemalt üht toimivat lahendit, mida kas politsei või koostööpartner saab olukorra lahendamiseks rakendada; - vormistatud dokumendis võivad esineda mõned ebatäpsused.
<p>HM 4. Kaasuse analüüs ja esitlus vägivallajuhtumi kohta.</p>	<p>4. koostab reaalse vägivallajuhtumi kirjelduse ja analüüsib seda;</p> <p>5. selgitab ohvrite sensitiivse kohtlemise põhimõtteid ja võtab neid arvesse ohvritega suhtlemisel ning kirjeldab vägivallatseja mõjutamise võimalusi;</p> <p>6. kirjeldab vägivalla põhjuseid, tüüpe, mõjusid ja vägivallatsejate tüpoloogiad.</p> <p>7. selgitab vägivalla põhjusi ja tagajärgi lastele, lähtudes asjakohastest uuringutest;</p> <p>8. selgitab vägivalla lühiajalisi- ja pikaajalisi mõjusid lastele vastavalt kaasaegsetele teooriatele.</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - õppija koostab vägivallajuhtumi kirjelduse; - selgitab ohvri sensitiivse kohtlemise põhimõtteid ja vägivallatseja mõjutamise võimalusi; - kaasuse analüüsi põhjal koostab õppija esitluse, milles kirjeldab olulisi lähisuhtevägivalla mõisteid ning kaasusest lähtuvalt loetleb vägivalla võimalikud põhjused ja mõjud lastele;

	- esitlemisel järgib avaliku esinemise põhimõtteid (tutvustus, sissejuhatus, sisu, lõppsõna, kontakt auditooriumiga). Vastab lisaküsimustele. Auditooriumiga on loodud hea kontakt, esitlusel on konkreetne algus ja lõpp, esitlus on illustreeritud ja korrektselt viidatud.
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on kõigi hindamisülesannete vähemalt lävendikriteeriumitele sooritamine. Mooduli hinne kujuneb juhtumi analüüsi ja esitluse (sisaldab politsei sekkumisõiguse valdkonda kuuluva probleemi tuvastamist ja selle lahendamist) (1); piirkonna kaardistuse ja tegevuskava ning selle põhjal koostatud esitluse (2); juhtumi analüüsi (sisaldab vägivalda, sh lähisuhtevägivalda-alast temaatikat) koostamise (3) ning kaasuse analüüsi ja esitluse (4 – 8) alusel.
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L - 8 S - 8 P - 0 I - 18	Teema 1. Politsei sekkumisõiguse aktuaalsete probleemide tuvastamine 1.1. Kaebaja avalduse õiguslik tähendus 1.2. Järelevalve alustamine kolmandate isikute huvides 1.3. Kaalutusõigus (diskretsioon) järelevalvemenetluse alustamisel 1.4. Kaalutusõigus (diskretsioon) ettekirjutuse tegemisel Õppemeetodid Probleemõpe (kaasuste, sh videokaasuste) lahendamine. Kokkuvõtete tegemine politsei sekkumisõiguse-alastest probleemidest, nende esitlemine ning tagasiside aruteludes osalemine.
L - 8 S - 8 P - 0 I - 18	Teema 2. Piirkondliku politseitöö ja noorsoopolitsei töö põhimõtete tundmine 2.1. Piirkondliku politseitöö ja noorsoopolitsei töö põhimõtted, korraldus ja teostajad 2.2. Vabatahtlike kaasamine ja rakendamine 2.3. Suhete loomine ja hoidmine kogukonnaliikmetega. Võrgustikutöö olulisus 2.4. Taastava õiguse põhimõtete rakendamine politseitöös 2.5. CPTED põhimõtete rakendamine piirkondlikus politseitöös 2.6. Piirkonna kaardistus. Probleemide väljaselgitamiseks ja lahendamiseks ohuhinnangu ning tegevuskava koostamine 2.7. Riskiisikute ja -peredega suhtlemine 2.8. Lastega suhtlemise erisused: alaealine õigusrikkuja, alaealine ohver. Lapse erikohtlemine süüteo- ja haldusmenetluses. Toimingud saatjata või teadmata kadunud lapsega Õppemeetodid Loeng: Piirkondliku politseitöö juhend. Laste kohtlemise juhend. Lähisuhtevägivalda juhtumitele reageerimise ja ohvriabile info edastamise kord. CPTED käsiraamat politseinikele. Juhendmaterjal taastava õiguse põhimõtete ja alaealist mõjutavate meetodite kasutamine politseitöös. Arutelu: rühmatöö tulem piirkonna kaardistuse ja tegevuskava osas. Praktiline tegevus: politseistatistika otsing ja kasutamine piirkonna kaardistamiseks; alaealistega seotud politseitöö dokumentide ja lähisuhtevägivalda infolehe täitmine
L - 8 S - 8	Teema 3: Vägivalla olemuse ja arengusuundade tundmine 3.1. Vägivalla üldine levik, statistika analüüs

P - 0 I - 20	3.2. Vägivalla olemus (definitsioonid, põhjused, tüübid, mõjud, tunnused jne) 3.3. Vägivalla teooriad 3.4. Vägivalla mõjud ja tagajärjed lastele (lühiajalised, pikaajalised mõjud) Õppemeetodid Loeng, diskussioon: vägivalla, teooriate, olemuse ja leviku kohta. Rühmatöö: vägivallasündmuste analüüs.		
Iseseisev töö: 56 Õppija:	<ul style="list-style-type: none"> - valmistub rühmatöök: otsib välja riikliku järelevalve menetluse seisukohalt probleemse juhtumi politseitöös, analüüsib seda, pakub välja lahenduse ja koostab esitluse; - tutvub õppekirjanduse osas loetletud seaduste, PPA regulatsioonide ja õppekirjandusega. - kogub ja süstematiseerib andmeid kaardistatava piirkonna kohta, teostab piirkonnas ringkäigu ning fikseerib probleemkohti füüsilises elukeskkonnas; - koostab alaealisega seotud juhtumi analüüsi ja esitluse ning valmistub seminari aruteluks; - koostab vägivallajuhtumi analüüsi; - tutvub vägivallaga seotud teadusuuringute tulemustega. 		
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	<ul style="list-style-type: none"> - Piirkondliku politseitöö juhend. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Laste kohtlemise juhend. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Lähisuhtevägivalla juhtumitele reageerimise ja ohvriabile info edastamise kord. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Taastava õiguse põhimõtete ja alaealist mõjutavate meetodite kasutamine politseitöös. Kättesaadav: Justiitsministeeriumi kriminaalpoliitika osakonna võrgukodu. - Clarke, R.V., Eck, J. <i>Probleemikeskseks kriminaalanalüütikuks 55 lihtsa sammuga.</i> - Kase, H. Lähisuhtevägivald. - Levald, A. jt. CPTED käsiraamat politseinikele. - Paloheimo, M. Lapsepõlve mõjud. - Pierce, D. A. Seksuaalne vägivald paarisuhtes. - Soonets, R. jt. Lapse väärkohtlemine. 		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
9	Eesti keel	6 EKAP	Triin Kibar või külalisõppejõud
Nõuded mooduli alustamiseks:	eesti keele oskus B2-keeletasemel.		
Mooduli eesmärk:	õpetusega taotletakse, et õppija tuleb toime ametialase suhtlemisega keeleoskustasemel C1 ja arendab nii kirjalikku kui ka suulist keeleoskust.		
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:	Hindamiskriteeriumid		
1. saab aru keerukatest tekstidest ja erialastest artiklitest olenemata sellest, kas need kuuluvad tema asjatundmuse valdkonda või mitte;	Õppija: 1. koostab kokkuvõtte kuulatud helisalvestise kohta ja presenteerib seda suuliselt, kasutades grammatiliselt õiget keelt; 2. koostab erialateemalisest artiklist kokkuvõtte ja presenteerib seda suuliselt, kasutades grammatiliselt õiget keelt;		

<p>2. väljendab ja põhjendab oma seisukohti selgelt, täpselt ja ladusalt nii kõnes kui ka kirjas;</p> <p>3. loob selgeid hea ülesehitusega tekste keerukal teemal.</p>	<p>3. koostab erialateemalise ettekande, väljendades ja põhjendades oma seisukohti selgelt, täpselt ja ladusalt nii kõnes kui ka kirjas;</p> <p>4. kirjutab selge ja struktureeritud teksti (essee, aruande, kirja) keerukal teemal, toetades oma seisukohti selgituste, põhjenduste ja asjakohaste näidetega.</p>
<p>Hindamismeetodid ja hindamisülesanded</p>	<p>Hindamiskriteeriumid</p>
<p>HM 1. Helisalvestise (ettekande, loeng, intervjuu, sõnavõtt, raadiosaade) kuulamine, sellest kokkuvõtte kirjutamine ja suuline esitus.</p>	<p>1. koostab kokkuvõtte kuulatud helisalvestise kohta ja presenteerib seda suuliselt, kasutades grammatiliselt õiget keelt;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kirjutatud tekst lähtub funktsioonist, kasutatud on rikkalikku sõnavara, kokkuvõtte on loogiliselt struktureeritud, korrektselt vormistatud ning vastab kirjakeele normile; - esitus on veenev, selge, ladus, loogilise ülesehitusega ning sisukas; - ette võib tulla väiksemaid keelevääratusi, kuid märkimisväärseid sõnakasutusvigu ei ole; - kokkuvõtte on esitatud kirjalikult, vajadusel parandatud ja uuesti esitatud.
<p>HM 2. Erialase artikli lugemine, kokkuvõtte kirjutamine ja selle suuline presenteerimine.</p>	<p>2. koostab erialateemalisest artiklist kokkuvõtte ja presenteerib seda suuliselt, kasutades grammatiliselt õiget keelt;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kokkuvõtte on asjakohane ja õppija toob välja olulise informatsiooni; - kokkuvõtte presenteerimisel kasutab õppija grammatiliselt õiget keelt, väljendub ladusalt ja loomulikult; - kirjutatud tekst lähtub funktsioonist, on loogiliselt struktureeritud, korrektselt vormistatud ning vastab kirjakeele normile; - töö on esitatud kirjalikult, parandatud ja vajadusel uuesti esitatud.
<p>HM 3. Politseitöoga seotud teemal ettekande koostamine.</p>	<p>3. koostab erialateemalise ettekande, väljendades ja põhjendades oma seisukohti selgelt, täpselt ja ladusalt nii kõnes kui ka kirjas;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - esitus on veenev, selge, loogilise ülesehitusega ning sisukas; - õppija väljendab ja põhjendab oma seisukohti selgelt, täpselt ja ladusalt nii kõnes kui ka kirjas.
<p>HM 4. Essee, aruande ja kirja kirjutamine.</p>	<p>4. kirjutab selge ja struktureeritud teksti (essee, aruande, kirja) keerukal teemal, toetades oma seisukohti selgituste, põhjenduste ja asjakohaste näidetega.</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kirjutatud tekst lähtub funktsioonist, on loogiliselt struktureeritud, korrektselt vormistatud ning vastab kirjakeele normile; - tööd on esitatud, vajadusel parandatud ja uuesti esitatud.
<p>Mooduli hinde kujunemine</p>	<p>Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt.</p> <p>Hindamise eelduseks on iseseisva töö raames tehtud kirjalike tööde esitamine, vajadusel on tehtud vigade parandus ja tööd on uuesti esitatud.</p> <p>Mooduli hinne kujuneb kuulatud helisalvestisest kokkuvõtte tegemise ja selle suulise esitluse (1); erialase artikli lugemise, kokkuvõtte kirjutamise ja selle suulise presenteerimise (2); essee, aruande, kirja kirjutamise (4) ning erialase ettekande koostamise ja presenteerimise (3) alusel.</p>

Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid		
L - 0 S - 0 P - 72 I - 84	<ol style="list-style-type: none"> Sissejuhatus ainesse. Keelehooldeallikate kasutamine (eki.ee, õigekeelsussõnaraamat, ametniku soovitusõnastik, keelenõuanne, veebipõhine harjutusvara jt) Lauseõpetus. Lause struktuur. Ortograafia (algustäheortograafia, kirjavahemärgid, kokku- ja lahkukirjutamine, lühendid, numbrid tekstis) Tekstiõpetus. Teksti struktuur, tekstisidus. Tekstiliigid ja stiil Tarbetekstid. Ametikirja koostamise põhimõtted. Kantseliidi vältimine. Ametikirjade analüüs Kokkuvõtte koostamine. Kokkuvõtte koostamise põhimõtted. Kokkuvõtte analüüs Essee koostamise põhimõtted. Essee analüüs Avalik esinemine. Suulise ja kirjaliku teksti erinevused. Ettekande struktuur. Ettekande analüüs <p>Õppemeetodid</p> <p>Paaristöö ja harjutused keelehooldeallikate kasutamise kohta.</p> <p>Praktilised harjutused lauseõpetuse ja ortograafia kohta. Paaris- ja rühmatöö, mängud, arutelu, individuaalne töö.</p> <p>Praktilised harjutused kokkuvõtete koostamise kohta. Päevakajaliste suuliste tekstide (intervjuu, raadiosaade, sõnavõtt) kuulamine, päevakajaliste/erialaste artiklite lugemine. Arutelu, paaris- ja rühmatöö, individuaalne töö.</p> <p>Praktilised harjutused essee koostamise kohta. Essee koostamine. Arutelu, individuaalne töö ja paaristöö.</p> <p>Avalduse, protokoll, algatus- ja vastuskirja koostamine. Loeng, paaristöö, individuaalne töö.</p> <p>Erialase ettekande kuulamine, analüüs. Ettekande koostamine. Loeng, arutelu, paaris- ja rühmatöö.</p>		
Iseseisev töö: 84 Õppija:	<ul style="list-style-type: none"> - kuulab raadio- või telesaateid ja teeb sellest kirjaliku kokkuvõtte; - loeb päevakajalist artiklit ja teeb sellest kirjaliku kokkuvõtte; - koostab essee, aruande ja kirja; - loeb mõttega läbi ühe pikema erialase artikli; - koostab politseitööga seotud teemal ettekande ning valmistub suuliseks esitluseks. 		
Kasutatav õppekirjandus/ õppematerjal	<ul style="list-style-type: none"> - Õppejõu valitud ja koostatud jaotusmaterjali, raadiosaated, ettekanded, loengud, intervjuud, uudised, veebimaterjalid. - Ametniku keelekäsiraamat. Tallinn: Juura, Õigusteabe AS. - Ametniku soovitusõnastik. - Ehala, M. Kirjutamise kunst. Tallinn: Künnamees. - Erelt, T. Eesti ortograafia. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus. - Erelt, M. Lause õigekeelsus. Juhatused ja harjutused. Tartu. - Kasik, R., Erelt, M., Erelt, T. Eesti keele väljendusõpetus kõrgkoolidele. Tartu. - Kuhhi, M. Eesti ametikeel. Tallinn: Ilo. - Raadik, M. Väikesed tarbetekstid. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus. - Õigekeelsussõnaraamat. 		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
10	Vene keel algtasemele	3 EKAP	Marika Salom
Nõuded mooduli alustamiseks:		puuduvad.	

Mooduli eesmärk:	luua võimalused vene keele suulise eneseväljendusoskuse omandamiseks tasemel, mis võimaldab toime tulla lihtsatel teemadel igapäevases suhtlemises.
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:	Hindamiskriteeriumid Õppija:
1. suhtleb igapäevastel teemadel, kasutades lihtsaid sõnu ja fraase; 2. saab aru lihtsast tuttavast venekeelsest tekstist ja edastab suuliselt loetud infot.	1. räägib igapäevastel teemadel kasutades asjakohast lihtsat sõnavara, hääldades sõnu viisil, mis ei takista sõnumist arusaamist; 2. koostab lihtsaid küsimusi, vastab küsimustele enamasti õigesti; 3. jutustab lihtsat teksti, kasutades siduvaid sõnu ja väljendeid; esitamisel on iseseisev ja kasutab märkmeid vaid kohati; 4. saab aru õppejõu küsimustest ja enamasti oskab neile vastata.
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Hindamiskriteeriumid
HM 1. Monoloog „Lubage end tutvustada...“	1. räägib igapäevastel teemadel kasutades asjakohast lihtsat sõnavara, hääldades sõnu viisil, mis ei takista sõnumist arusaamist; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - esitlus on koostatud etteantud teemal, esitlus sisaldab asjakohast sõnavara; - esitluses võivad esineda mõningad grammatika vead, mis ei takista sõnumi edastamist ja sellest arusaamist; - õppija vastab kuulajate küsimustele enamasti õigesti.
HM 2. Vestlus (dialoog) läbitud teemadel.	1. räägib igapäevastel teemadel kasutades asjakohast lihtsat sõnavara, hääldades sõnu viisil, mis ei takista sõnumist arusaamist; 2. koostab lihtsaid küsimusi ja vastab küsimustele enamasti õigesti; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - õppija kasutab lihtsas vestluses (dialoogides) lihtsat sõnavara, tekstis võivad esineda mõningad grammatika vead, mis ei takista sõnumi edastamist ja sellest arusaamist; - õppija koostab lihtsaid küsimusi ja vastab küsimustele enamasti õigesti.
HM 3. Loetud tekstist ülevaate tegemine jutustab lihtsat teksti.	3. jutustab loetud teksti, kasutades siduvaid sõnu ja väljendeid, esitamisel on iseseisev ja kasutab märkmeid vaid kohati; 4. saab aru õppejõu küsimustest ja enamasti oskab neile vastata. <u>Lävendikriteeriumid:</u> - kasutatav sõnavara on sõnumi edastamiseks piisav ja asjakohane; - suuline väljendus on üheselt mõistetav, õppur kasutab siduvaid sõnu ja väljendeid, kasutab märkmeid, kuid hoidub teksti maha lugemisest; - kõnes esinevad mõningad grammatilised vead, mis ei takista esitlusest arusaamist.
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on kursusel läbitud teemadel sõnastiku koostamine ja iseseisva töö raames tehtud kirjalike tööde (töölehtede, kontrolltööde) esitamine, vajadusel on tehtud vigade parandus ja tööd on uuesti esitatud. Moodul hinne kujuneb monoloogi ja vestluste (dialoogide) (1,2, 3)ja loetud teksti lühikokkuvõtte (4, 5) alusel.

Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L - 0 S - 0 P - 36 I - 42	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sissejuhatus ainesse. Vene tähestik (<i>Kürillitsa</i>). Trükitäht, kirjatäht. Ladina ja slaavi tähestiku võrdlus-hääldus ja kirjapilt. Lugemine. 2. Saagem tuttavaks. Viisakusväljendid. Lühidialoogide lugemine ja tõlkimine (<i>paaristöö</i>). 3. Nimisõna sugu, mitmuse moodustamine. Kes see on? Mis see on? Jaatav ja eitav vastus küsimusele. Küsimuste esitamine ja vastamine (<i>rollimäng</i>). 4. Isikuline asesõna, omastav asesõna Kelle oma? <i>Kas</i> küsimuse moodustamine. Jaatav ja eitav vastus. Omastava asesõna kasutamiseks küsimuste esitamine ja nendele vastamine. Praktilised harjutused (<i>paaristöö</i>). 5. Omadussõna. Missugune? Omadussõna ühildumine nimisõnaga. Lühikese jutu koostamine teemal "Mis mul on?" ühildades omadussõna nimisõnaga soos ja arvus. Praktilised harjutused (<i>monoloog, keelemäng</i>). 6. Teema sõnavara ja konstruktsioonide kinnistamine, küsimuste esitamine, vestluse arendamine. Praktilised harjutused (<i>vestlus paarides, rühmatöö</i>). 7. Minu perekond. Pereliikmed, perekonnaseis, sugulased, sõbrad. Praktilised harjutused (<i>monoloog, rollimäng, paaristöö</i>). Teemakohaste küsimuste koostamine kaaslastele esitamiseks. Jutuke oma perest ja selle suuline esitus (ettevalmistamine järgmiseks tunniks). 8. Põhiarvsõnad. Lugemine, hääldus. Kes ta on ja <i>kui vana</i> ta on? Praktilised harjutused: jutuke perest, lisades pereliikmete vanused. Küsimused pere kohta (<i>dialoogid, arutelu</i>). 9. Tegusõna, tegusõna pööramine. Prepositsionaal. <i>Kus? Kes ta on ja kus ta töötab, õpib?</i> Praktilised harjutused: jutukese endast ja perest täiendamine (<i>kirjalik töö</i>). Küsimused kaaslastele esitamiseks. 10. Järgarvsõna. Ajalised mõisted – nädalapäevad, kuud, aastaajad. Küsimuste moodustamine. <i>Millal?</i> Küsimuste moodustamine kasutades ajalisi mõisteid. Praktilised harjutused (<i>dialoogid, keelemäng</i>). 11. Minu õpingud. Kus ma õpin? Millises kolledžis? Mis kursusel? Milliseid õppeaineid ma õpin? Mis erialal? Praktilised harjutused: monoloog teemal "Mina olen Sisekaitseakadeemia kadett" (<i>monoloog ja selle suuline esitus</i>). Küsimused kursusekaaslastele Sisekaitseakadeemias õppimise kohta (<i>monoloog, vestlus</i>). 12. Maad, rahvad, Võõrkeeled. Minu võõrkeeleeõpingud. Kui kaua olen õppinud vene keelt? Kuidas ma oskan võõrkeeli? Praktilised harjutused: koostada küsimusi kaaslastele esitamiseks, valmistuda teema piires kaaslaste küsimustele vastamiseks (<i>teksti lugemine ja selle sisu arutamine, vestlus</i>). 13. Minu igapäevategevused <i>Mida ma teen iga päev? Mis kell on? Mida mulle meeldib teha?</i> Praktilised harjutused: jutuke oma koolipäevast ja hobidest. Küsimuste moodustamine ja kursusekaaslaste küsimustele vastamine (<i>vestlus, rühmatöö</i>).

	<p>14. Vaba aeg, hovid. <i>Millega ma tegelen vabal ajal</i>. Instrumentaal. <i>Millega tegelesin eile?</i> Tegusõna minevik. <i>Millega tegelen homme?</i> Tegusõna tulevik. Praktilised harjutused: jutukese koolipäevast täiendamine, lisades vaba aja tegevusi. Küsimused koolipäeva ja vaba aja kohta (<i>kirjalik töö, suuline esitus</i>).</p> <p>15. Isikukirjeldus. Kehaosad, nägu, eritunnused, vanus, kasv, juuksed, riietus. Riietus ja värvid. <i>Mis on tema seljas? Mis oli tema seljas?</i> Dialoog „Isikukirjeldus“. Kodulehekülje www.politsei.ee tagaotsitavate isikute kirjeldus. Iseloomujooned. <i>Missugune on ta inimesena? Missuguse iseloomuga isik tema on?</i> Isikliku arvamuse väljendamine. Nõustumine, mittenõustumine. Küsimuste esitamine, vestluse arendamine (<i>dialoogid, rollimäng</i>). Eneseanalüüsi koostamine ja esitamine kirjalikus vormis (<i>vestlus, kirjalik töö</i>).</p> <p>16. Ankeet. Küsimuste moodustamine. Isikuandmed isikuandmete kontroll. Praktilised harjutused: küsimuste esitamine ja nendele vastamine (<i>kirjalik töö, rollimäng, dialoogid, paaristöö</i>).</p>		
<p>Iseseisev töö: 42 Õppija:</p>	<p>Iseseisva töö eesmärgiks on tunnis omandatud teadmiste kinnistamine.</p> <ul style="list-style-type: none"> - koostab uute sõnade ja väljendite sõnastiku (sh loetavatest tekstidest väljakirjutamine) ja õpib uued sõnad selgeks; - täidab sõnavara töölehed kursusel läbitud teemadel; - loeb lihtsaid lühitekste ja valmistub suuliseks vestluseks loetud teksti põhjal. 		
<p>Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Õppejõu koostatud materjalid. - Mangus, I. Vene keele õpik algajale ja taasalustajale (+ 2 CD). Tallinn: TEA. - Vene keele grammatika elektrooniline käsiraamat. Kättesaadav e-õppekeskkonnas. - Vene-eesti-vene e-sõnastik: http://www.eki.ee/dict/evs/. - PPA kodulehekülge (vene keeles): https://www.politsei.ee/ru/. 		
<p>Mooduli nr</p>	<p>Mooduli nimetus</p>	<p>Mooduli maht (EKAP)</p>	<p>Õpetajad</p>
<p>11</p>	<p>Vene keel madalamale kesktasemele</p>	<p>3 EKAP</p>	<p>Marika Salom või külalisõppejõud</p>
<p>Nõuded mooduli alustamiseks:</p>	<p>Vene keele oskus algtasemel (A1). Läbitud Moodle keskkonnas Vene keel algtasemele</p>		
<p>Mooduli eesmärk:</p>	<p>Luaa võimalused vene keele suulise eneseväljendusoskuse omandamiseks tasemel, mis võimaldab toime tulla lihtsatel tuttavatel teemadel igapäevases suhtlemises.</p>		
<p>Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:</p>	<p>Hindamiskriteeriumid Õppija:</p>		
<p>1. suhtleb igapäevastel lihtsatel tuttavatel teemadel; esitab küsimusi ja vastab küsimustele õppeprotsessis läbitud teemade raames;</p> <p>2. mõistab lihtsa loetud teksti sisu, edastab olulise info kuulajatele arusaadavalt.</p>	<p>1. osaleb vestluses (dialoogis), koostades ja esitades asjakohaseid küsimusi ja vastuseid õppeprotsessis läbitud teemade raames;</p> <p>2. esitab asjakohaseid küsimusi, vastab küsimustele, osaleb aktiivselt vestluses, arendab vestlust vastavalt etteantud rollile;</p> <p>3. esitab üheselt mõistetaval viisil loetud tekstist kokkuvõtte, kasutades siduvaid sõnu ja väljendeid, tuues välja olulise informatsiooni.</p>		
<p>Hindamismeetodid ja hindamisülesanded</p>	<p>Hindamiskriteeriumid</p>		
<p>HM 1. Vestlus (dialoog) läbitud teemadel.</p>	<p>1. osaleb vestluses (dialoogis), koostades ja esitades asjakohaseid küsimusi ja vastuseid õppeprotsessis läbitud teemade raames;</p>		

	<p>2. esitab asjakohaseid küsimusi, vastab küsimustele, osaleb aktiivselt vestluses, arendab vestlust vastavalt etteantud rollile;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - õppija kasutab vestluses (dialoogis) asjakohast sõnavara; - õppija tuleb toime igapäevastes tuttavates suhtlusolukordades, mis nõuavad lihtsat infovahetust tuttaval teemadel, kõnes võib esineda mõningaid vigu, mis ei takista sisu arusaamist; - õppija koostab asjakohaseid küsimusi ja vastab küsimustele enamasti õigesti.
HM 2. Suulise kokkuvõtte tegemine loetud teksti kohta.	<p>2. esitab asjakohaseid küsimusi, vastab küsimustele, osaleb aktiivselt vestluses, arendab vestlust vastavalt etteantud rollile;</p> <p>3. esitab üheselt mõistetaval viisil loetud tekstist kokkuvõtte, kasutades siduvaid sõnu ja väljendeid, tuues välja olulise informatsiooni.</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kokkuvõtte on 100–150 sõnaline, kokkuvõttes on esitatud oluline informatsioon, kasutatud on asjakohast sõnavara, - õppija suuline väljendus on üheselt mõistetav, kõnes võib esineda mõningaid vigu, mis ei takista sisu arusaamist; - õppija koostab asjakohaseid küsimusi ja vastab küsimustele enamasti õigesti.
Mooduli hinde kujunemine	<p>Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt.</p> <p>Hindamise eelduseks on kursusel läbitud teemadel sõnastiku koostamine ja iseseisva töö raames tehtud kirjalike tööde esitamine, vajadusel on tehtud vigade parandus ja tööd on uuesti esitatud.</p> <p>Mooduli hinne kujuneb vestluste (dialoogi) (1,2) ja loetud teksti lühikokkuvõtte (3,4) alusel.</p>
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
<p>L - 0</p> <p>S - 0</p> <p>P - 36</p> <p>I - 42</p>	<p>1. Enesetutvustus. Lühidialoogide lugemine ja tõlkimine (<i>paaristöö</i>).</p> <p>Praktilised harjutused: enesetutvustus (jutustus).</p> <p>2. Isiku-ja kontaktandmed. Viisakusväljendid käskivas kõneviisis („<i>Astuge sisse!</i>“ „<i>Istuge!</i>“ „<i>Tutvuge!</i>“ „<i>Lugege läbi!</i>“ <i>jne</i>) inimestega suhtlemisel. Jaatav ja eitav vastus küsimusele. Arvsõnade kordamine. Pereliikmed (kordamine). Protokollivormi järgi isikuandmete kontroll. Isikulised ja omastavad asesõnad.</p> <p>Praktilised harjutused: küsimuste esitamine ja vastamine (<i>rollimäng</i>).</p> <p>3. Isikukirjeldus. Kehaosad, nägu, eritunnused. Küsimuste moodustamine. Välimuse kirjeldus (<i>paaristöö</i>).</p> <p>Praktilised harjutused: küsimuste koostamine ja kaaslaste küsimustele vastamine (<i>dialoog</i>).</p> <p>4. Isikukirjeldus. Riieus.</p> <p>Praktilised harjutused: küsimuste koostamine ja kaaslaste küsimustele vastamine (<i>dialoogid, kuulamisülesanded, rollimäng</i>).</p> <p>5. Teema sõnavara ja konstruktsioonide kinnistamine, küsimuste esitamine, vestluse arendamine. Kodulehekülje www.politsei.ee tagaotsitavate isikute kirjeldus. Aega väljendavad konstruktsioonid.</p> <p>Praktilised harjutused: <i>vestlus paarides, keelemäng</i>.</p> <p>6. Iseloomujooned. Isikliku arvamuse väljendamine. Nõustumine, mittedõustumine. Küsimuste esitamine, vestluse arendamine (<i>dialoogid, rollimäng</i>). Omadussõna kasutamine kõnes.</p>

	<p>Praktilised harjutused: eneseanalüüsi koostamine ja esitamine kirjalikus vormis (<i>vestlus, kirjalik töö</i>).</p> <p>7. Vaba aeg, hobid. Instrumentaal. <i>Millega ma tegelen vabal ajal? Millega tegelesin eile? Tegusõna minevik. Millega tegelen homme? Tegusõna tulevik. Tekstide tugemine, sõnavara. Jutukese koolipäevast täiendamine, lisades vaba aja tegevusi. Küsimused koolipäeva ja vaba aja kohta</i> Praktilised harjutused: <i>kirjalik töö, suuline esitus.</i></p> <p>8. Maad, rahvad, keeled. <i>Millistes riikides Te olete käinud? Kuhu tahaksite minna? Miks? Milliseid keeli Te oskate? Kus ja miks vajatakse vene keele oskust? Vene keele Prepositsionaal (kus?) ja Partitiiv (kuhu? – sh eessõnad). Arvamuse väljendamine (kirjalik töö).</i> Praktilised harjutused: küsimuste moodustamine (<i>keelemäng, dialoog, rühmatöö</i>). Sõnavara. (Uudis)tekstide lugemine.</p> <p>9. Telefonivestlus. Küsimuste moodustamine. Viisakusväljendid. Kohtumisest kokkulepe (kellaaeg, koht jne). Praktilised harjutused: küsimuste esitamine ja nendele vastamine (<i>rollimäng, dialoogid, paaristöö</i>).</p> <p>10. Kohtumine (ametlik/mitteametlik). Viisakusväljendid. Aastaarvud ja kuud (kordamine). <i>Millal? Mis kuupäeval? Mis nädalapäeval? Mis kellaajal?</i> Kokkulepe kohtumisest (nt piirkonnapolitseinik – elanik). Praktilised harjutused: <i>kirjalik töö, vestlus.</i></p> <p>11. Tee juhatamine. <i>Kuidas ja kuhu on vaja minna / sõita: võõras linnas, tänaval, transpordis?</i> Prepositsionaal. Praktilised harjutused: <i>paaristöö, rollimäng, keelemäng.</i></p> <p>12. Teemade „Telefonivestlus“, „Kohtumine“, „Tee juhatamine“ sõnavara ja konstruktsioonide kinnistamine, küsimuste esitamine, vestluse arendamine. Praktilised harjutused: <i>paaris- ja rühmatöö.</i></p>		
<p>Iseseisev töö: 42 Õppija:</p>	<p>Iseseisva töö eesmärgiks on tunnis omandatud teadmiste kinnistamine.</p> <ul style="list-style-type: none"> - koostab uute sõnade ja väljendite sõnastiku ja õpib uusi sõnu; - täidab sõnavara töölehti kursusel läbitud teemadel; - loeb lihtsaid lühitekste ja valmistub suuliseks vestluseks loetud teksti põhjal. 		
<p>Kasutatav õppekirjandus/ õppematerjal</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Õppejõu koostatud materjalid. - Mangus, I. Vene keele õpik algajale ja taasalustajale (+ 2 CD). Tallinn: TEA. - Vene keele grammatika elektrooniline käsiraamat (kättesaadav e-õppekeskkonnas). - Vene-eesti-vene e-sõnastik: http://www.eki.ee/dict/evs/ 		
<p>Mooduli nr</p>	<p>Mooduli nimetus</p>	<p>Mooduli maht (EKAP)</p>	<p>Õpetajad</p>
<p>12</p>	<p>Inglise keel algtasemele</p>	<p>3 EKAP</p>	<p>Kerli Linnat</p>
<p>Nõuded mooduli alustamiseks:</p>	<p>puuduvad.</p>		
<p>Mooduli eesmärk:</p>	<p>Õpetusega taotletakse, et õppija tuleb toime lihtsa ingliskeelse suhtlemisega, omandab selleks vajaliku sõnavara ning grammatikastruktuurid; saab aru lihtsast suulisest ja kirjalikust tekstist ning kirjutab lihtsa sisuga tekste.</p>		
<p>Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:</p>	<p>Hindamiskriteeriumid Õppija:</p>		

<ol style="list-style-type: none"> 1. suhtleb, kasutades lihtsaid sõnu ja fraase teemadel, mis seostuvad õppijale oluliste valdkondadega; 2. mõistab lihtsa ingliskeelse teksti tuuma, edastab olulise info kuulajatele arusaadavas inglise keeles; 3. kirjutab lühikesi ja lihtsaid tekste kursusel läbitud teemadel. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. kasutab vestlustes asjakohast lihtsat sõnavara kursusel läbitud teemade kohta; 2. hääldab sõnu viisil, mis ei takista sõnumist arusaamist ning koostab asjakohaseid küsimusi ja vastab küsimustele enamasti õigesti; 3. esitab loetud raamatu kohta suulise kokkuvõtte, milles on esitatud oluline informatsioon ja tekst on üheselt mõistetav, tekstis on kasutatud siduvaid sõnu ja väljendeid; 4. annab kokkuvõtte esitamisel õppejõu küsimustele enamasti keeleliselt korrektseid vastuseid; 5. kirjutab etteantud teemal lühikese, lihtsa teksti, milles on esitatud oluline informatsioon ja kasutatud on omandatud sõnavara.
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Hindamiskriteeriumid
HM 1. Vestlus (dialoog) tundides läbitud teemadel.	<ol style="list-style-type: none"> 1. kasutab vestlustes asjakohast sõnavara kursusel läbitud teemade kohta; 2. hääldab sõnu viisil, mis ei takista sõnumist arusaamist ning koostab asjakohaseid küsimusi ja vastab küsimustele enamasti õigesti; <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vestlustel (dialoogides) on kasutatud asjakohast sõnavara, tekstis võivad esineda grammatikavead, mis ei takista sõnumi edastamist ja sellest arusaamist; - koostab asjakohaseid küsimusi ja vastab küsimustele.
HM 2. Suulise kokkuvõtte tegemine loetud raamatust, vastamine küsimustele.	<ol style="list-style-type: none"> 3. esitab loetud raamatu kohta suulise kokkuvõtte, milles on esitatud oluline informatsioon ja tekst on üheselt mõistetav, tekstis on kasutatud siduvaid sõnu ja väljendeid; 4. annab kokkuvõtte esitamisel õppejõu küsimustele enamasti keeleliselt korrektseid vastuseid. <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - loetud raamatu kokkuvõttes on esitatud oluline informatsioon, tekst on üheselt mõistetav, tekstis on kasutatud siduvaid sõnu ja väljendeid; - suulise kokkuvõtte tegemisel kasutab õppija märkmeid vaid kohati. Saab aru õppejõu küsimustest ja enamasti vastab neile õigesti.
HM 3. Tundides läbitud teemal teksti kirjutamine (70-100 sõna).	<ol style="list-style-type: none"> 5. kirjutab etteantud teemal lühikese, lihtsa teksti, milles on esitatud oluline informatsioon ja kasutatud on omandatud sõnavara. <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - tekstis on esitatud oluline informatsioon, kasutatud on kursusel omandatud sõnavara; - tekstis võib esineda vigu grammatiliste struktuuride kasutamisel ning õigekirjas, kuid need ei takista kirjutatu mõistmist.
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on kursusel läbitud teemadel sõnastiku koostamine ja tunnis tehtud kirjalike tööde esitamine, vajadusel on tehtud vigade parandus ja tööd on uuesti esitatud. Mooduli hinne kujuneb vestluse (dialoogide) tulemuste (1, 2), loetud raamatust suulise kokkuvõtte tegemise (3, 4) ja tekstide kirjutamise (5) alusel.
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid

L - 0 S - 0 P - 5 I - 5	<p>1. Enese ja teiste tutvustamine. Viisakusväljendid. Lühidialoogid. Praktilised harjutused: paaristöö.</p> <p>2. Isikukirjeldus. People (personal details, body, personal characteristics) Kodulehekülje www.politsei.ee tagaotsitavate isikute kirjeldus. Praktilised harjutused: paaristöö – grupitöö.</p> <p>3. Protokollivormi järgi isikuandmete kontroll. Praktilised harjutused: paaristööna vormi täitmine ja kontrollimine.</p> <p>4. Lihtolevik ja kestav olevik (Present Simple and Present Progressive) – oleviku aegade moodustamine ja kasutamine; põhitegusõnad BE, HAVE + verbid, mida ei kasutata kestvas oleviku ajavormis Praktilised harjutused: individuaalne töö sh grammatika harjutused) mängud ja lühikesed dialoogid.</p> <p>5. Lihtküsimate moodustamine. Praktilised harjutused: infovahetus, rollimängud etteantud info põhjal.</p>
L - 0 S - 0 P - 5 I - 6	<p>6. Minu perekond. Pereliikmed, perekonnaseis, sugulased, sõbrad. Praktilised harjutused: rollimäng, paaristöö pereliikmete kohta.</p> <p>7. Teemakohaste küsimuste koostamine kaaslastele esitamiseks. Praktilised harjutused: individuaalne töö - Jutuke oma perest ja selle suuline esitlus grupitööna.</p> <p>8. Arvud, Kuupäevad, kuud, aastad (Days of the week, months and dates).</p> <p>9. Kellaaeg (paaristöö kellaaegade harjutamiseks; mängud).</p> <p>10. Ajamäärustega kasutatavad eessõnad (Prepositions of time).</p> <p>11. Lihtmineviku moodustamine ja kasutamine (Past Simple). Praktilised harjutused: individuaalne töö mineviku ajavormi harjutamiseks).</p>
L - 0 S - 0 P - 5 I - 5	<p>12. Riigid ja rahvused, võõrkeeled (Countries and nationalities and languages) (Iõiming – kultuuridevahelised erinevused). Praktilised harjutused: rühmatöö - etteantud riikide lühike tutvustus. Rühmatöö ettekandmine grupile.</p> <p>13. Vaba aega ja hobid (Free time activities and hobbies). Millega ma tegelen vabal ajal? Millega tegelesin eile? Millega olen tegelenud juba aastaid? Praktilised harjutused: mängud; paaristööna enda ja paarilise vajaja tegevuste tutvustamine.</p>
L - 0 S - 0 P - 8 I - 10	<p>14. Oskused ja ametid (Abilities and Jobs). Minu eriala – politseinik. Kellena ma tööle hakkam? Milliseid oskuseid selleks vaja on? Jne. Modaalverbid ja nende kasutamine (Modal verbs).</p> <p>15. Igapäevased tegevused (Daily routines) (Iõiming – politseiniku tööpäev). Praktilised harjutused: individuaalne töö – ette valmistada oma töö ja päeva kirjeldus). Töö kirjelduse esitamine grupile (paaristöö/grupitöö).</p>
L - 0 S - 0 P - 5 I - 6	<p>16. Igapäevased tegevused (Daily routines) (Iõiming – politseiniku tööpäev). Politsei töö igapäevategevuste sõnavara kordamine paaritööna Praktilised harjutused: mängud.</p> <p>17. Ilm (Weather). Lühikeste politsei uudiste lugemine ja arusaamine (paaritööna info jagamine + paaristööna sarnase lühiuudise koostamine ja grupile esitamine). Praktilised harjutused: paaristöö ja grupitöö.</p>
L - 0	18. Teejuhatamine (Asking for and giving directions) (Iõiming – tee juhatamine). Tee küsimine ja juhatamine.

S - 0 P - 8 I - 10	Praktilised harjutused: paaristöö. 19. Sõidukid (Means of vehicles). Praktilised harjutused: mängud vajaliku sõnavara harjutamiseks. 20. Kohta ja liikumist näitavad eessõnad (Prepositions of place and movement) (mängud+ paaristöö vajalike eessõnade kasutamiseks).		
Iseseisev töö: 42 Õppija:	- loeb läbi raamatu (raamat on õppija enda valitud ning õppejõu poolt heaks kiidetud) ja valmistub esitluseks. - sisestab kursuse jooksul õpitud uued sõnad Quizlet. - Lihtsate tekstide kirjutamine (enesetutvustus; kodukoha kirjeldus).		
Kasutatav õppekirjandus/ õppematerjal	- Quizlet http://www.quizlet.com - Õppejõu valitud ja koostatud jaotusmaterjalid.		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
13	Inglise keel madalamale kesktasemele	3 EKAP	Kerli Linnat
Nõuded mooduli alustamiseks:	Inglise keele oskus algtasemel (A2).		
Mooduli eesmärk:	õpetusega taotletakse, et õppija tuleb toime lihtsa igapäevase ingliskeelse suhtlemisega ja kirjutab lihtsamaid tarbetekste.		
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:	Hindamiskriteeriumid Õppija:		
1. rakendab omandatud keelelist kompetentsi igapäevastes suhtlussituatsioonides, esitab küsimusi ja vastab küsimustele õppeprotsessis läbitud teemade raames; 2. koostab lihtsaid sidusaid tekste tuttavatel teemadel (sh e-kirja); 3. mõistab ingliskeelse teksti tuuma, edastab olulise info kuulajatele arusaadavas keeles.	1. vestleb igapäevastel teemadel kasutades asjakohast sõnavara; 2. koostab ja esitab asjakohaseid küsimusi, vastab küsimustele, osaleb aktiivselt vestluses; 3. kirjutab struktureeritud teksti, milles on esitatud oluline informatsioon ja mis on kirjutatud ladusas keeles, kasutades omandatud sõnavara; 4. esitab loetud tekstist suulise sisukokkuvõtte, milles on esitatud oluline informatsioon ning kasutatud on teksti siduvaid sõnu ja väljendeid; 5. annab kokkuvõtte esitamisel õppejõu ja kaasõppijate küsimustele asjakohaseid vastuseid.		
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Hindamiskriteeriumid		
HM 1. Vestlus (dialoog) tundides läbitud teemadel.	1. vestleb igapäevastel teemadel kasutades asjakohast sõnavara; 2. koostab ja esitab asjakohaseid küsimusi, vastab küsimustele. <u>Lävendikriteeriumid:</u> - vestlustel (dialoogides) on kasutatud asjakohast lihtsat sõnavara, tekstis võivad esineda mõningad grammatikavead, mis ei takista sõnumi edastamist ja sellest arusaamist; - õppija põhjendab lühidalt oma seisukohti ja plaane, kasutades asjakohast sõnavara; - õppija koostab asjakohaseid küsimusi ja vastab küsimustele.		
HM 2. Teksti kirjutamine õppe raames läbitud teemal (120-150 sõna).	3. kirjutab lihtsat struktureeritud teksti, milles on esitatud oluline informatsioon ja mis on kirjutatud ladusas keeles, kasutades omandatud sõnavara; <u>Lävendikriteeriumid:</u>		

	<ul style="list-style-type: none"> - tekstis (nt e-kirjas) on esitatud oluline informatsioon, tekst on struktureeritud, kasutatud on kursusel omandatud sõnavara; - tekstis võib esineda vigu grammatiliste struktuuride kasutamisel ning õigekirjas, kuid need ei takista kirjutatu mõistmist; - kõik kirjalikud tööd on esitatud tähtaegselt ning vajadusel parandatud ja uuesti esitatud.
HM 3. Suuline kokkuvõtte loetud raamatu või artikli kohta, pikkus 6-8 minutit.	<p>4. esitab loetud tekstist suulise sisukokkuvõtte, milles on esitatud oluline informatsioon ning kasutatud on teksti siduvaid sõnu ja väljendeid;</p> <p>5. annab kokkuvõtte esitamisel õppejõu ja kaasõppijate küsimustele asjakohaseid vastuseid.</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - loetud raamatu/artikli kokkuvõttes on esitatud oluline informatsioon, tekst on üheselt mõistetav, tekstis on kasutatud siduvaid sõnu ja väljendeid; - suulise kokkuvõtte tegemisel kasutab õppija märkmeid vaid kohati, võib esineda mõningaid vigu grammatiliste struktuuride kasutamisel, kuid need ei takista öeldust arusaamist; - saab aru õppejõu ja kaasõppijate küsimustest ja oskab neile vastata.
Mooduli hinde kujunemine	<p>Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt.</p> <p>Hindamise eelduseks on kursusel läbitud teemadel sõnastiku koostamine ja tunnis tehtud kirjalike tööde esitamine, vajadusel on tehtud vigade parandus ja tööd on uuesti esitatud.</p> <p>Mooduli hinne kujuneb vestluse (dialoogide) tulemuste (1, 2), tekstide kirjutamise (3) ja loetud raamatust/artiklist suulise kokkuvõtte tegemise (4, 5) alusel.</p>
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L - 0 S - 0 P - 6 I - 6	<p>1. Profileerimine (Profiling) (personality and appearance, relationships) (lõiming – tagaotsitavate ja kadunud inimeste kirjeldus). Paaris- või rühmatöö, rollimängud inimese kirjeldamise harjutamiseks.</p> <p>2. Esemete ja kohtade kirjeldamine (Describing objects and places) (lõiming – esemete ja kohtade kirjeldus). Praktilised harjutused: paaris- või rühmatöö, suuline vestlus esemete ja kohtade kirjeldamise harjutamiseks.</p> <p>3. Oleviku ja mineviku lihtaegade kasutamine (Present and past tenses, simple and continuous). Paaris- või rühmatöö, individuaalne, mängud töö aegade kasutamise harjutamiseks.</p> <p>4. Kohamäärustega kasutatavad eessõnad (Prepositions of place). Praktilised harjutused: individuaalne töö, rühmatöö, mängud kohamääruste kinnitamiseks.</p>
L - 0 S - 0 P - 4 I - 5	<p>5. Vaba aeg ja hobid (Free time and Hobbies). Paaris- või rühmatöö, rollimängud vaba aja ja hobidega seotud teemade harjutamiseks.</p> <p>6. Kehaosad ja vigastused (Body and injuries) (lõiming – esmaabi). Paaris- või rühmatöö, rollimängud, dialoogid kehaosade- ja vigastustega seotud sõnavara õppimiseks ja kinnistamiseks.</p>
L - 0 S - 0	<p>7. Erinevad kultuurid, kumbed ja tavad (Cultural diversity and socialising) (lõiming – kultuuridevahelised erinevused). Suuline vestlus, rühmatöö, posterettekanne, rollimängud teemaga seotud sõnavara õppimiseks kinnistamiseks.</p>

P - 5 I - 6	8. Modaalverbid (Modal verbs) (indirect questions, polite phrases). Praktilised harjutused: individuaalne ja paaris töö grammatiliste konstruktsioonide kinnistamiseks. 9. Küsimused (Questions). Praktilised harjutused: individuaalne ja paaris töö, mängud grammatiliste konstruktsioonide kinnistamiseks.
L - 0 S - 0 P - 5 I - 6	10. Reisimine (Travelling). Suuline vestlus, rühmatöö, rollimängud teemaga seotud sõnavara õppimiseks kinnistamiseks. 11. Transport (Transportation). suuline vestlus, rühmatöö, rollimängud teemaga seotud sõnavara õppimiseks kinnistamiseks. 12. Liikumist näitavad eessõnad (Prepositions of movement). Individuaalne ja paaris töö, mängud grammatiliste konstruktsioonide kinnistamiseks.
L - 0 S - 0 P - 5 I - 6	13. Toit (Food). Suuline vestlus, rühmatöö, rollimängud teemaga seotud sõnavara õppimiseks kinnistamiseks. 14. Hulgasõnad (Quantifiers). Individuaalne ja paaris töö, mängud grammatiliste konstruktsioonide kinnistamiseks. 15. Mineviku aegade kordamine (Revision of past tenses). Individuaalne ja paaris töö, mängud grammatiliste konstruktsioonide kinnistamiseks.
L - 0 S - 0 P - 5 I - 6	16. Töö (Work: duties, pay and conditions). Suuline vestlus, rühmatöö, rollimängud teemaga seotud sõnavara õppimiseks kinnistamiseks.
L - 0 S - 0 P - 4 I - 5	17. Ettekannete koostamine (Presentation). Individuaalne ja rühmatöö ettekandega seotud oskuste, keelendite õppimiseks ja kinnistamiseks.
L - 0 S - 0 P - 2 I - 2	18. Esitlus loetud raamatu/artikli põhjal. Suuline vestlus esitluse põhjal, esitluse tegemine, kaasõppijate ja õppejõu esitatud küsimustele vastamine, esitluse teinud kaasõppijalt esitluse puutuvate küsimuste küsimine.
Iseseisev töö: 42 Õppija:	- loeb raamatut/artiklit (raamat/artikkel on ingliskeelne, ilukirjanduslik/tööalane ning õppija enda valitud ja õppejõu poolt heaks kiidetud) ja valmistub esitluseks; - sisestab kursuse jooksul õpitud uued sõnad Quizlet'i. - kirjutab tekste kursusel läbi võetud teemadel (sh e-kiri).

Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	<ul style="list-style-type: none"> - Quizlet http://www.quizlet.com - Õppejõu valitud ja koostatud jaotusmaterjalid. 		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
14	B-kategooria sõiduõpetus	3 EKAP	Kalmer Krimses, Germo Kukk
Nõuded mooduli alustamiseks:	Vastavus Liiklusseaduses sätestatud nõuetega mootorsõiduki juhi õpingute alustamise tingimustele		
Mooduli eesmärk:	Õpetusega taotletakse, et õppija tuleb toime B-kategooria mootorsõiduki juhtimisega. Juhi esmaõppe algastme koolituse läbimine ning juhi esmaõppe algastme läbimist tõendava koolituskursuse tunnistuse väljastamine.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Mooduli läbimisel õppija:	Õppija:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. selgitab B-kategooria mootorsõiduki juhtimist reguleerivaid liiklusreegleid ja liikluskorda; 2. juhib B-kategooria mootorsõidukit vältides riske, jälgides liiklust, hinnates teelusid ja valides sobiva sõiduteekonna; 3. järgib mootorsõiduki eksploatatsiooni nõudeid vastavalt sõiduki väljaandnud tehase juhistele. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. selgitab liiklusseaduses kasutatavate mõistete tähendusi, liiklusreegleid ja liikluskorda; 2. selgitab tulede kasutamise nõudeid, sõidukiiruse valimise korda, sõidujärjekorda sõites, ristmike ületamise nõudeid ja reguleerimata ristmike ületamise nõudeid; 3. selgitab liiklusmärkide, teemärgiste, fooride, liikluse reguleerimise, liiklusreguleerija märguannetele nõudeid ning liikluse nõudeid kiirteel, õuealal, jääteel, tunnelis ja raudtee ületamisel; 4. kirjeldab juhi käitumist liiklusõnnetuse korral; 5. viib enne sõidu alustamist läbi sõiduki sõidueelse kontrolli, kontrollib sõiduki vastavust tehnonõuetele; 6. kasutab enne sõidu alustamist sõidukile paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid, reguleerib juhi tööasendit; 7. käsitseb sõidukit kindlalt (mootori käivitamine, sõiduki juhtimiseseadmete käsitsemine, manööverdamine, suunamärguande andmine, sujuv liikuma hakkamine, sõidu lõpetamine sujuva ja äkkpidurdamisega, sõidurea vahetamine jms); 8. juhib sõidukit vähese liiklusega teedel, järgides liiklusseaduse nõudeid, märgates sõiduki juhtimisel olulisi asjaolusid ja kohaldades ohutu liiklemise põhimõtteid; 9. juhib sõidukit keskkonda säästvalt, selgitab säästlikku sõiduviisi tagavaid sõiduvõtteid; 10. juhib sõidukit pimedal ajal, kasutab tulesid, hoiab oludele vastavat sõidukiirust ja ohutut piki- ja külgvahet. 		
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Hindamiskriteeriumid		
HM 1. Valikvastustega test liiklusreeglite kohta.	<ol style="list-style-type: none"> 1. selgitab liiklusseaduses kasutatavate mõistete tähendusi, liiklusreegleid ja liikluskorda; 2. selgitab tulede kasutamise nõudeid, sõidukiiruse valimise korda, sõidujärjekorda sõites, ristmike ületamise nõudeid ja reguleerimata ristmike ületamise nõudeid; 3. selgitab liiklusmärkide, teemärgiste, fooride, liikluse reguleerimise, liiklusreguleerija märguannetele nõudeid ning liikluse nõudeid kiirteel, õuealal, jääteel, tunnelis ja raudtee ületamisel; 4. kirjeldab juhi käitumist liiklusõnnetuse korral; <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Teooria test toimub vastavalt õpetamise aastal kehtivale Liiklusseadusest tuleneva määruse redaktsioonile mootorsõidukijuhi eksamineerimise kohta. - Test sisaldab 60 küsimust, millest vähemalt 92% (55) peab olema vastatud õigesti. 		

	<p>- Teooria testi sooritamise positiivsele tulemusele annab õiguse sõidueksamit sooritamiseks.</p>
<p>HM 2. Praktiliste oskuste demonstratsioon – B-kategooria mootorsõiduki juhtimine (autokooli sõidueksam).</p>	<p>5. viib enne sõidu alustamist läbi sõiduki sõidueelse kontrolli, kontrollib sõiduki vastavust tehnonõuetele;</p> <p>6. kasutab enne sõidu alustamist sõidukile paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid, reguleerib juhi tööasendit;</p> <p>7. käsitseb sõidukit kindlalt (mootori käivitamine, sõiduki juhtimiseseadmete käsitlemine, manööverdamine, suunamärguande andmine, sujuv liikuma hakkamine, sõidu lõpetamine sujuva ja äkkpidurdamisega, sõidurea vahetamine jms);</p> <p>8. juhib sõidukit vähese liiklusega teedel, järgides liikluseaduse nõudeid, märgates sõiduki juhtimisel olulisi asjaolusid ja kohaldades ohutu liiklemise põhimõtteid;</p> <p>9. juhib sõidukit keskkonda säästvalt, selgitab säästlikku sõiduviisi tagavaid sõiduvõtteid;</p> <p>10. juhib sõidukit pimedal ajal, kasutab tulesid, hoiab oludele vastavat sõidukiirust ja ohutut piki- ja külgvahet.</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <p>- autokooli sõidueksam toimub vastavalt õpetamise aastal kehtivale Liikluseadusest tuleneva määruse redaktsioonile mootorsõidukijuhi eksamineerimise kohta.</p>
<p>Mooduli hinde kujunemine</p>	<p>Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on õppesõitudel osalemine ja enesekontrollitsete lahendamise. Mooduli hinne kujuneb teooria testi (1-4) ja mootorsõiduki juhtimise (5-10) alusel.</p>
<p>Õppemaht (tundides)</p>	<p>Mooduli teemad ja õppemeetodid</p>
<p>L - 28 S - 0 P - 0 I - 20</p>	<p>Teema 1. Liikluseaduse tundmine</p> <p>1.1 Liikluseaduse reguleerimisala ja struktuur</p> <p>1.2 Juhi liiklusreeglid</p> <p>1.3 Liiklusmärgid</p> <p>1.4 Teemärgised</p> <p>1.5 Liikluse reguleerimine. Liiklusreguleerija märguanded. Foorid</p> <p>1.6 Sõiduki peatumine, parkimine ja hädapeatamine</p> <p>1.7 Parkimise korraldamine</p> <p>1.8 Liiklus kiirteel, õuealal, jääteel ja tunnelis</p> <p>1.9 Raudtee ületamine</p> <p>1.10 Sõitjate- ja veosevedu</p> <p>1.11 Mootorsõiduki pukseerimine</p> <p>1.12 Mootorsõiduki kategooriad ja juhtimisõigus</p> <p>1.13 Käitumine liiklusõnnetuse korral</p> <p>1.14 Sõidukite liikluskindlustus</p> <p>1.15 Tehnonõuded mootorsõidukile ja selle haagisele</p> <p>1.16 Sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes</p> <p>1.17 Pimedal ajal sõiduki juhtimine</p>

	<p>1.18 Ohutu liiklemise põhimõtted</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng - liiklusseaduse reguleerimisala ja struktuur, juhi liiklusreeglid, liiklusmärgid, teemärgised, liikluse reguleerimine ja liiklusreguleerija märguanded, foorid, sõiduki peatumine, parkimine ja hädapeatamine, parkimise korraldamine, liiklus kiirteel, õuealal, jääteel ja tunnelis, raudtee ületamine, sõitjate- ja veosevedu, mootorsõiduki pukseerimine, mootorsõiduki kategooriad ja juhtimisõigus, käitumine liiklusõnnetuse korral, sõidukite liikluskindlustus, tehnonõuded mootorsõidukile ja selle haagisele, sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes, pimedal ajal sõiduki juhtimine, ohutu liiklemise põhimõtted.</p> <p>Enesekontrolli testide lahendamine - liiklustestid.</p> <p>Situatsioonide analüüs - erinevad liiklusesituatsioonid, liiklusolud, liiklusõnnetused.</p>		
L - 0 S - 0 P - 30 I - 0	<p>Teema: 2. B-kategooria mootorsõiduki juhtimine</p> <p>2.1 Juhi tööasend ja turvavarustus. Sõiduki sõidueelne kontroll</p> <p>2.2 Sõiduki käsitsemine</p> <p>2.3 Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel</p> <p>2.4 Sõiduki juhtimine erinevates liiklusesituatsioonides</p> <p>2.5 Keskkonda säästev sõiduki juhtimine</p> <p>2.6 Pimedal ajal sõiduki juhtimine</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Demonstratsioon – juhi tööasendi seadmine, turvavarustuse kasutamine, sõiduki sõidueelne kontroll, sõiduki käsitsemine.</p> <p>Praktilised harjutused – sõiduki käsitsemine, sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel, sõiduki juhtimine erinevates liiklusesituatsioonides, keskkonda säästev sõiduki juhtimine, pimedal ajal sõiduki juhtimine.</p> <p>Situatsioonide analüüs – erinevad liiklusesituatsioonid, liiklusolud.</p>		
Iseseisev töö: 20 Õppija:	<ul style="list-style-type: none"> - loeb mõttega läbi kohustusliku kirjanduse ning õigusaktid; - lahendab iseseisvalt liiklusreeglite enesekontrolliteste. 		
Kasutatav õppekirjandus/ õppematerjal	<ul style="list-style-type: none"> - Liiklusseadus. Kättesaadav: Riigiteatajas. - Liiklusmärkide ja teemärgiste tähendused ning nõuded fooridele. Kättesaadav: Riigiteatajas. - Liikluskindlustuse seadus. Kättesaadav: Riigiteatajas. - Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad Kättesaadav: Riigiteatajas. - Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele. Kättesaadav: Riigiteatajas. - Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele. Kättesaadav: Riigiteatajas. - Liiklusteooria proovieksam Kättesaadav: maanteeameti kodulehel (https://www.mnt.ee/et/liikleja/eksamid/liiklusteooria-proovieksam) - Ajakavas, loengus ja e-õppekeskkonnas viidatud õppekirjandus, õigusaktid, seletuskirjad, liiklustestid. 		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
15	Rahvusvaheline politseitöö	3 EKAP	Eva Alliksoo
Nõuded mooduli alustamiseks:		õppijal peab olema inglise keele oskus tasemel B1.	

Mooduli eesmärk:	Õpetusega taotletakse, et õppija kasutades riikidevahelist õppijate vahetust, omandab teadmisi ja kogemusi rahvusvahelisest politseitööst korrakaitse või piirivalve valdkonnas.
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:	Hindamiskriteeriumid Õppija:
1. kirjeldab Eesti ja ühe välisriigi politseitöö korralduse põhimõtteid korrakaitse või piirivalve valdkonnas; 2. kirjeldab Eesti ja ühe välisriigi vastava valdkonna tasemeõppe korraldust.	1. esitleb Eesti politseitöö korralduse põhimõtteid ja tasemeõppe korraldust; 2. esitleb külastatud välisriigi politseitöö korraldust korrakaitse või piirivalve valdkonnas ja vastava valdkonna tasemeõppe korraldust.
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Hindamiskriteeriumid
HM 1 Esitluse koostamine ja kaasõppijatele ettekande tegemine.	1. esitleb Eesti politseitöö korralduse põhimõtteid ja tasemeõppe korraldust; 2. esitleb külastatud välisriigi politseitöö korraldust korrakaitse või piirivalve valdkonnas ja vastava valdkonna tasemeõppe korraldust. Lävendikriteeriumid: - õppija teeb kaasõppijatele eestikeelse esitluse (esitluse võib koostada rühmatööna); - esitlus sisaldab ammendavat ülevaadet külastatud välisriigi korrakaitse või piirivalve valdkonnast. Õppija vastab kuulajate küsimustele; - esitlus on visualiseeritud (kasutatud on PowerPointi või muud keskkonda), viidatud ja keeleliselt korrektne; - õpilasvahetuse koordineerijale on esitatud vabas vormis kirjalik tagasiside vahetusprogrammi/koolituse sisust. Tagasisides on analüüsitud toimunud õppereisi/koolitust ning selle vajalikkust.
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Hindamise eelduseks on PPA välissuhtlemise korraga tutvumine, esitluste koostamine Eesti politseisüsteemist ja -haridusest (1). Hinne kujuneb esitluse (külastatud välisriigi korrakaitse või piirivalve valdkonnast) (2) alusel.
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L - 2 S - 0 P - 0 I - 2	Teema 1. Välissuhtlemise regulatsioonide tundmine 1.1 PPA välissuhtlemise kord 1.2 Õppereisi planeerimine ja ettevalmistamine 1.3 Õppereisi dokumenteerimine Õppemeetodid Loeng PPA välissuhtlemise regulatsioonide kohta.
L - 0 S - 0 P - 34 I - 40	Teema 2. Erinevate riikide politseitöö korraldus 2.1 Politseihariduse korraldus sihtriigis 2.2 Politseitöö korraldus sihtriigis Õppemeetodid Õppereis või väliskoolitus – õppija osaleb õpilasvahetuses või väliskoolitusel (nt Soome Vabariigis, Saksamaa Liitvabariigis, Poola Vabariik).

Iseseisev töö: 42	<ul style="list-style-type: none"> - koostab enne õppereisi inglisekeelse esitluse Eesti politseitööst ja -haridusest. - koostab esitluse külastatud välisriigi politseitöö korraldusest korralduse või piirivalve valdkonnas ning vastava valdkonna tasemeõppe korraldusest. 		
Õppija:			
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	<ul style="list-style-type: none"> - Välissuhtlemise kord. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. - Politsei ja Piirivalveameti rahvusvahelise koostöö materjalid. Kättesaadav: Politsei- ja Piirivalveameti siseveebis. 		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
16	Ujumise algõpetus	2 EKAP	Epp Jalakas ja/või Leho Tummeleht /külalisõppejõud
Nõuded mooduli alustamiseks:	puuduvad.		
Mooduli eesmärk:	õpetusega taotletakse, et õppija tuleb toime erinevates stiilides ujumisega.		
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:	Hindamiskriteeriumid Õppija:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. kirjeldab ja demonstreerib erinevatel ujumisdistsantsidel erinevate ujumisviiside (krool, rinnuli, selili ujumine) tehnikat; 2. demonstreerib ujudes vetelpääste krooli tehnikat. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. imiteerib põhiujumisviiside faaside alg- ja lõpp-poose, liigutusi ning kirjeldab tehnikat ka suuliselt; 2. läbib ujudes enda maksimaalse tempoga kolmes erinevas stiilis võimalikult korrektse tehnikaga 50 m; 3. läbib ujudes kas ühes stiilis või erinevates stiilides järjest puhkamata 500 m; 4. läbib ujudes 25 m distantsi, kasutades vetelpääste krooli ujumise tehnikat. 		
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Hindamiskriteeriumid		
HM 1. Põhiujumisviiside tehnikaelementide demonstreerimine ja selgitamine mitte-veekeskonnas.	<ol style="list-style-type: none"> 1. imiteerib põhiujumisviiside faaside alg- ja lõpp-asendeid, liigutusi ning kirjeldab tehnikat ka suuliselt; Lävendikriteeriumid: <ul style="list-style-type: none"> - demonstratsioon on eristatavad faaside alg- ja lõppasendid; - liigutuste demonstreerimisel arvestatakse kogu keha (sh pea) asenditega sisse- ja välja hingamisel; - suuline lisaselgitus aitab kaasa ujumistehnikast terviklikule arusaamisele; 		
HM 2. Praktilised ujumistestid (50 m läbimine kolmes ujumisstiilis, 500 m läbimine vabas stiilis, vetelpääste krooli tehnika praktiline sooritamine vees).	<ol style="list-style-type: none"> 2. läbib ujudes enda maksimaalse tempoga kolmes erinevas stiilis võimalikult korrektse tehnikaga 50 m; 3. läbib ujudes kas ühes stiilis või erinevates stiilides järjest puhkamata 500 m; 4. läbib ujudes 25 m distantsi, kasutades vetelpääste krooli ujumise tehnikat. Lävendikriteeriumid: Lävendaega ei ole määratud. 50 m läbimine kolmes ujumisstiilis <ul style="list-style-type: none"> - kõik distantsid tuleb läbida määrustepärase tehnikaga, järjest, ilma kõrvalise abita; - õppija ujub puhkamata ning ilma kõrvalise abita 50m krooli; - õppija ujub puhkamata ning ilma kõrvalise abita 50m selili; - õppija ujub puhkamata ning ilma kõrvalise abita 50m rinnuli. 500 m läbimine vabas stiilis		

	<ul style="list-style-type: none"> - distants tuleb läbida järjest, ilma kõrvalise abita, vabalt, ilma vahepeal puhkamata; - lubatud on kasutada kas ainult ühte ujumisstiili või stiile vahetada. <p>Praktiline test: vetelpääste krooli tehnika praktiline sooritamine vees.</p> <ul style="list-style-type: none"> - demonstreerib vetelpäästekrooli tehnikat, läbides selles järjest 25m. <p>Õppija võib täiendavalt sooritada järgmised harjutused: 500 m/ 800 m vabaujumine Eesti politseiametnike või EPLA normidele (vabatahtlik).</p>
Mooduli hinde kujunemine	<p>Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt.</p> <p>Mooduli hinne kujuneb põhiujumisviiside tehnikaelementide demonstreerimine ja selgitamise (1), ujumise demonstratsiooni (2, 3) ja vetelpääste krooli tehnika praktilise sooritamise (4) tulemuse alusel.</p>
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L - 2 S - 0 P - 0 I - 2	<p>Teema 1 Ujumise teoreetiliste aluste tundmine</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Treenimise alused 1.2. Ujumistehnikatega tutvumine video- ja trükimaterjali põhjal 1.3. Treeningumeetodid 1.4. Ohutus vees 1.5. Võistlusmäärused 1.6. Ujumise roll politseiametnike ettevalmistuses ja ujumine ametkondlikus spordis 1.7. Kehaliste võimete arendamine paremate ujumistulemuste saavutamiseks <p>Õppemeetodid</p> <p>Loeng treenimise põhialuste, treeningumeetodite ja ohutuse kohta vees.</p> <p>Ujumistehnika kohta video vaatamine ja analüüsimine.</p> <p>Paaris- ja rühmatöö ujumisstiilide tehnikaelementidega tutvumiseks ning demonstreerimise õppimiseks.</p>
L - 0 S - 0 P - 22 I - 26	<p>Teema: 2. Ujumise praktiliste oskuste omandamine</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Veega kohanemine, vette väljahingamine, ujuvus, libisemine, jalgade töö, tõmbed, käte ja jalgade koostöö, rütmiline hingamine, abistavad harjutused, lõdvestamine, vettehüpe, pöörded, sukeldumine 2.2. Vetelpääste krool <p>Õppemeetodid</p> <p>Praktiliste harjutuste sooritamine veekeskonnas paremaks hakkamasaamiseks, ujumisstiilide tehnikate omandamiseks ja ujumisalaste võimete parandamiseks.</p>
Iseseisev töö: 28 Õppija:	<ul style="list-style-type: none"> - vaatab ujumisvideoid ja tutvub ujumisstiilide kirjeldustega praktiliste tundide perioodil tehnikast paremaks arusaamiseks ning enda tehnika analüüsimiseks ja parendamiseks; - arendab enda jõuvõimeid ja painduvust.
Kasutatav õppekirjandus/	<ul style="list-style-type: none"> - ETÜ, EUL, Õpime ujuma. - Haljand, R., Tamp, T.Täiuslik ujumine.

Õppematerjal	<ul style="list-style-type: none"> - Laughlin, T. Erakordsed ujumisokused igaühele. - Ajakavas ja loengus viidatud juhendmaterjalid ja veebiallikad. 		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
17	MS Word ja MS PowerPoint programmide kasutamine	1 EKAP	Alina Gavrijaševa/ Sirle Kodasma/külalisõppejõud
Nõuded mooduli alustamiseks:	puuduvad.		
Mooduli eesmärk:	õpetusega taotletakse, et õppija tuleb toime kirjalike tööde vormistamisega kasutades programmi MS Word ja esitlusettekande koostamisega kasutades programmi MS PowerPoint.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Mooduli läbimisel õppija:	Õppija:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. vormistab dokumente kasutades programmi MS Word; 2. koostab esitlusettekande kasutades programmi MS PowerPoint. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. vormistab essee lähtudes üliõpilastööde vormistamise juhendist; 2. vormistab aruande lähtudes üliõpilastööde vormistamise juhendist, lisades aruandele pilte, tabeleid, linke, viiteid; 3. koostab aruande põhjal esitlusettekande, lisades esitlusele pilte, tabeleid, linke, viiteid. 		
Hindamiseetodid ja hindamisülesanded	Hindamiskriteeriumid		
HM 1. Essee vormistamine MS Wordis.	<ol style="list-style-type: none"> 1. vormistab essee lähtudes üliõpilastööde vormistamise juhendist; <u>Lävendikriteeriumid:</u> <ul style="list-style-type: none"> - essee on vormistatud korrektselt vastavalt üliõpilastööde juhendile. 		
HM 2. Aruande koostamine MS Wordis.	<ol style="list-style-type: none"> 2. vormistab aruande lähtudes üliõpilastööde vormistamise juhendist, lisades aruandele pilte, tabeleid, linke, viiteid; <u>Lävendikriteeriumid:</u> <ul style="list-style-type: none"> - aruanne on vormistatud korrektselt vastavalt üliõpilastööde juhendile; - kasutatud on lehekülgede nummerdamist, joonealuseid ja lõpuviiteid, kommentaare, muudatuste jälitamist, erinevaid stiile, pildiallkirju, õigekirjakontrolli; - koostatud on tiitelleht, sisukord ja kasutatud allikate loetelu; - lisatud on objekte, tabeleid ja jooniseid. 		
HM 3. Esitlusettekande koostamine MS PowerPointis.	<ol style="list-style-type: none"> 3. koostab aruande põhjal esitlusettekande, lisades esitlusele pilte, tabeleid, linke, viiteid. <u>Lävendikriteeriumid:</u> <ul style="list-style-type: none"> - esitlusettekanne on vormistatud korrektselt SKA esitluse põhjale; - slaidid on korrektse väljanägemisega ja hästi struktureeritud; - esitlus on illustreeritud ja korrektselt viidatud; - kasutatud on tabeleid, diagramme, pilte ja/või struktuurskeeme. 		
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on tekstidokumendi ja esitlusettekande loomine korrektselt ja iseseisvalt. Mooduli hinne kujuneb praktiliste tööde vormistamise alusel (2 - 4 tööd).		

Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L - 0 S - 0 P - 8 I - 9	<p>Teema 1 Tekstide vormistamine programmis MS Word</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 Üldised vormistamise nõuded. Dokumendi seaded. Päised ja jalused. Lehe määrangud 1.2 Uue dokumendi loomine, parandamine, muutmine, salvestamine 1.3 Pealkirjade vormistamine 1.4 Tiitellehe vormistamine 1.5 Sisukorra koostamine 1.6 Teksti kujundamine ja paigutamine. Kujunduse edasikandmine. Lõigu seaded ja kujundamine 1.7 Teksti otsimine ja asendamine 1.8 Õigekirja kontroll 1.9 Lehekülgede nummerdamine 1.10 Töö kommentaaridega, muudatuste jälitamine, stiilide kasutamine ja loomine 1.11 Tabelite ja jooniste vormistamine. Ridade, veergude lisamine, lahtrite ühendamine 1.12 Graafika lisamine (logo, pilt), pilditöötlus 1.13 Joonpiltide loomine, joonistuste parandamine ja täiendamine 1.14 Loetelude vormistamine, alajaotustega loetelud 1.15 Lisade vormistamine 1.16 Viidatud allikate loetelu 1.17 Dokumendi kaitsmine 1.18 Dokumendi salvestamine erinevasse failiformaati (doc, docx, pdf, txt, rtf) 1.19 Printimine ja printimise seaded <p>Õppemeetodid</p> <p>Praktiline töö arvutiklassis tekstifailidega ja üliõpilastööde vormistamise juhendi tutvustamine.</p>
L - 0 S - 0 P - 4 I - 5	<p>Teema: 2. Esitlusettekande koostamine programmis PowerPoint</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1 Esitlusettekande kavandamise ja loomise põhitõed. Nõuded ja reeglid 2.2 Uue dokumendi loomine, parandamine, muutmine, salvestamine. Slaidiseansi loomine ettevõtte põhjale, template (põhja abil), Word doc baasil, loomine tühjast slaidist 2.3 Teksti, objektide ümbertõstmise, kopeerimine, kustutamine 2.4 Päised ja jalused 2.5 Slaidide lisamine, eemaldamine, kopeerimine, peitmine 2.6 Info lisamine slaididele, sh teistest programmidest (Internet, MS Excel, MS Word jne) 2.7 Tabelite, viidete, diagrammide ja struktuurskeemide kasutamine 2.8 Efektid: lisada slaididele liikumiseefekte ja nende seadistamine, esitluse ajastamine. Slaidivahetuseefektid ja efektid teemapunktile ja objektidele. Ühtse efekti lisamine läbi Master slaidi 2.9 PowerPointi lisad (<i>Add ins</i>). Wordi dokumendist ettekande koostamine (<i>Send to MS PowerPoint</i>)

	2.10 Ettekande esitlus: slaidiprogrammi valmistada ette esitluseks. Ettekande käivitamine ja kiirklahvid ettekande näitamisel, katkestamisel, lõpetamisel. Ajaline ettekanne, ettekande lindistamine		
	2.11 Ettekande printimine. Jaotusmaterjali väljatrükk. Printimise seaded ja võimalused slaidide väljatrükiks		
	Õppemeetodid Praktiline töö esitlusettekande koostamise kohta.		
Iseseisev töö: 14 Õppija:	- koostab referaadi ja praktikaaruande tarkvaraga MS Word; - koostab MS Wordi dokumendist esitluse/slaidiseansi tarkvaraga MS PowerPoint.		
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	- Reinumägi, R. Tekstidokumendi loomine ja kujundamine Word 2010-2013 abil. - Reinumägi, R. Esitluse loomine PowerPoint 2007-2010 abil. - Ajakavas ja loengus viidatud, juhendmaterjalid ja veebiallikad.		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
18	Erialane inglise keel piirivalvuritele	3 EKAP	
Nõuded mooduli alustamiseks:	Keeletase A2+		
Mooduli eesmärk:	Õpetusega taotletakse, et õppija omandab ametialaseks suhtlemiseks vajaliku sõnavara		
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:	Hindamiskriteeriumid Õppija:		
1. suhtleb lihtsatel tööalastel läbitud teemadel inglise keeles, kasutades tööalast ingliskeelset terminoloogiat. 2. mõistab lihtsa tööalase ingliskeelse teksti tuuma, edastab olulise info kuulajale arusaadavalt.	1. koostab ja esitab asjakohaseid küsimusi ja vastab küsimustele. 2. tööalastes suhtlussituatsioonides kasutab vajalikku terminoloogiat ja sõnavara kombineeritult erialase kompetentsiga. 3. loeb, mõistab ja koostab lihtsaid ametialaseid ingliskeelseid tekste.		
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Hindamiskriteeriumid		
HM 1. Dialoogide koostamine ja esitamine ette antud tööalase suhtlussituatsiooni põhjal kasutades vajalikku terminoloogiat.	1. koostab ja esitab asjakohaseid küsimusi ja vastab küsimustele. 2. tööalastes suhtlussituatsioonides kasutab vajalikku terminoloogiat ja sõnavara kombineeritult erialase kompetentsiga. <u>Lävendikriteeriumid:</u> - kasutab tööalastes simuleeritud suhtlussituatsioonides sobivat, erialast terminoloogiat; - kõnes võivad esineda mõned grammatika vead, mis ei takista sõnumi edastamist ja sellest arusaamist.		
HM 2. Salvestatud dialoogide analüüs ja tagasisidestamine.	3. koostab ja esitab asjakohaseid küsimusi ja vastab küsimustele. 4. tööalastes suhtlussituatsioonides kasutab vajalikku terminoloogiat ja sõnavara kombineeritult erialase kompetentsiga. <u>Lävendikriteeriumid:</u> - vaatab kaasõpilaste koostatud ja esitatud tööalaseid suhtlussituatsioone; - põhjendab lühidalt oma seisukohti vaadatud dialoogi põhjal (kasutatud terminoloogia, erialane kompetents);		

	<ul style="list-style-type: none"> - kõnes võivad esineda mõned grammatika vead, mis ei takista sõnumi edastamist ja sellest arusaamist.
HM 3. Rühmatööna ettevalmistatud esitlus erialasel teema.	<ol style="list-style-type: none"> 1. koostab ja esitab asjakohaseid küsimusi ja vastab küsimustele. 2. tööalastes suhtlussituatsioonides kasutab vajalikku terminoloogiat ja sõnavara kombineeritult erialase kompetentsiga; 3. loeb, mõistab ja koostab ametialaseid ingliskeelseid tekste. <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - esitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti ning vastab kuulajate küsimustele; - ettekanne on arusaadav ja struktureeritud; - kõnes võivad esineda mõned grammatika vead, mis ei takista sõnumi edastamist ja sellest arusaamist.
Mooduli hinde kujunemine	<p>Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt.</p> <p>Hindamise eelduseks on kursusel läbitud erialase sõnavara talletamine elektroonilises sõnastikus (Quizlet), tunnis tehtud kirjalike tööde esitamine (k.a. sõnade tööd), vajadusel on tehtud vigade parandus ja tööd on uuesti esitatud.</p> <p>Mooduli hinne kujuneb vestluse (1, 2), rühmatöö esitluse (5, 6, 7) ja dialoogide analüüsi (3, 4) alusel.</p>
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L - 0 S - 0 P - 2 I - 2	<p>Teema 1 Personal and professional presentation</p> <p>1.1 BCG's tasks and duties 1.2 Personal data</p> <p>Õppemeetodid Individuaaltöö, kommunikatiivne meetod, rühmatöö, tuutorõpe, rollimängud.</p>
L - 0 S - 0 P - 3 I - 4	<p>Teema 2. Organisation, competences and equipment</p> <p>2.1 Estonian Police and Border Guard, its tasks and responsibilities 2.2 General definitions and specific border guard terms</p> <p>Õppemeetodid Iõiming, rollimängud, internetipõhine õppimine, individuaaltöö, kommunikatiivne meetod, rühmatöö, tuutorõpe.</p>
L - 0 S - 0 P - 12 I - 14	<p>Teema 3. Border checks</p> <p>3.1 External and internal borders 3.2 Entry conditions 3.3 Person's purpose of visit 3.4 Wanted and missing persons/objects 3.5 Vehicle inspection</p> <p>Õppemeetodid Iõiming, rollimängud, internetipõhine õppimine, individuaaltöö, kommunikatiivne meetod, rühmatöö, tuutorõpe.</p>
L - 0 S - 0	<p>Teema 4. Cross-border crime</p> <p>4.1 Offenders and offences</p>

P - 4 I - 5	4.2 Illegal items/goods 4.3 Penalties 4.4 Reporting cases of cross-border crime Õppemeetodid lõiming, rollimängud, internetipõhine õppimine, individuaaltöö, kommunikatiivne meetod, rühmatöö, tuutorõpe.
L - 0 S - 0 P - 4 I - 5	Teema 5. Apprehensions, detention and return 5.1 Informing persons 5.2 Requests and orders 5.3 Relevant procedures Õppemeetodid lõiming, rollimängud, internetipõhine õppimine, individuaaltöö, kommunikatiivne meetod, rühmatöö, tuutorõpe.
L - 0 S - 0 P - 3 I - 4	Teema: 6. Emergency, crisis and force related situations 6.1 Types of emergencies 6.2 Providing first aid Õppemeetodid lõiming, rollimängud, internetipõhine õppimine, individuaaltöö, kommunikatiivne meetod, rühmatöö, tuutorõpe.
L - 0 S - 0 P - 4 I - 4	Teema: 7. Document examination 7.1 Terms related to document examination in BCG activities 7.2 Suspicious documents and related communication Õppemeetodid lõiming, rollimängud, internetipõhine õppimine, individuaaltöö, kommunikatiivne meetod, rühmatöö, tuutorõpe.
L - 0 S - 0 P - 4 I - 4	Teema: 8. Situatsiooni esitus ja analüüs 8.1 Moodle'isse laetud rühmatööna koostatud situatsiooni vaatamine 8.2 Video tagasisidestamine ja analüüs Õppemeetodid lõiming, rollimängud, , kommunikatiivne meetod, rühmatöö.
Iseseisev töö: 42 Õppija:	<ul style="list-style-type: none"> - töötab läbi Moodle'i kursused ja koostab terminoloogiasõnastiku (Quizlet); - valmistub rühmatöök; - salvestab etteantud teemal situatsioonid ja laeb need Moodle'i õpikeskkonda.
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	<ul style="list-style-type: none"> - Free online dictionary of English pronunciation http://www.howjsay.com/ - Pikver, A. Grammar is Easy. TEA. - Police-Rescue Learner's Dictionary. - Eesti keele instituudi mitmekeeleline terminibaas. - Boyle, C. & Chersan, I. English for Law Enforcement. Macmillan. - Laanemaa, E., Teppan, P., Piiriületus võõrkeeles.. - Kapura, J., Liiva, M., Spridzans, M., Valkauskas, I. English language training tool for border guards. Kättesaadav e-õppekeskkonnas.

	- Ajakavas ja loengus viidatud, juhendmaterjalid ja veebiallikad.		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
19	Alarmsõiduki juhtimine	2 EKAP	Germo Kukk, Kalmer Krimses
Nõuded mooduli alustamiseks:	B-kategooria juhtimisõigus vähemalt kaks aastat, läbitud esmaabi andmise koolitus.		
Mooduli eesmärk:	õpetusega taotletakse, et õppija tuleb toime politsei alarmsõiduki juhtimisega.		
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija: 1. juhib turvaliselt politsei alarmsõidukit	Hindamiskriteeriumid Õppija: 1. juhib politsei alarmsõidukit õppesõiduplatsil, kasutades ohutuid sõiduvõtteid ja alarmseadmeid; 2. juhib politsei alarmsõidukit turvaliselt tänavaliikluses, arvestades alarmsõidu iseärasusi ja võimalikke ohtusid;		
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Hindamiskriteeriumid		
HM 1. Sõidutest ja valikvastustega test (alarmsõidukiga)	1. juhib politsei alarmsõidukit õppesõiduplatsil, kasutades ohutuid sõiduvõtteid ja alarmseadmeid; 2. juhib politsei alarmsõidukit turvaliselt tänavaliikluses, arvestades alarmsõidu iseärasusi ja võimalikke ohtusid; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - valikvastustega test - vähemalt 80% õigeid vastuseid; - sõidutesti läbimine etteantud tingimustel (sõidu aeg ja vigade arv).		
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Hindamise eelduseks on õppesõitudel osalemine ja enesekontrollitestide lahendamine. Mooduli hinne kujuneb valikvastustega testi ja sõidutesti alusel.		
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid		
L - 18 S - 14 P - 0 I - 20	Alarmsõit 1.1. Ohu märkamine ja ennetamine. Sõiduki kaitslik juhtimisstiil. Kaitsliku juhtimisstiili olemus. Ees seisvate ohtude aimamise oskus olenevalt liiklusoludest. Äkkolukordades tegutsemise oskus. 1.2. Alarmsõidukite kasutamist käsitlev seadusandlus. Alarmsõidukite liigitus. Alarmsõiduki kaart, selle saamise, kasutamise ja hoidmise tingimused. Alarmsõidukijuhi kohustused ja õigused: alarmsõidukijuhi kohustused liiklusohutuse tagamisel; 1.3. Alarmseadmed. Alarmseadmetele esitatavad tehnilised nõuded, paigutus ja nende kasutamise õiguslik alus. Viilkurite ja märgutulede nähtavus erinevates ilmastiku- ja liiklustingimustes. Helisignaal: helisignaalide kuuldavus erinevates ilmastiku- ja liiklustingimustes. Alarmseadmete toime tajumine ja hindamine, jalakäija poolt, teiste mootorsõidukijuhtide poolt, olenevalt mootorsõiduki liigist ja asukohast liikluses, juhi enda poolt. Alarmseadmete kasutamisel tehtavad vead. 1.4. Alarmsõidu taktika. Liiklusõnnetused alarmsõidukitega. Alarmsõidul toimunud ohtlike olukordade ja liiklusõnnetuste analüüs. 1.5. Ohud liikluses. Liiklusolukorra hindamine ja ohu tajumine. Liiklusohu erinevus alarmsõidukiga sõitmisel võrreldes tavalikliiklusega, erivärvides sõidukiga, erivärvideta sõidukiga. Liiklusreegli nõuetest kõrvalekaldumisest johtuvad ohud (foorinõuetest kõrvalekaldumine; liiklusmärkide ja teemärgiste nõuetest kõrvalekaldumine; peatumise keelu nõuetest kõrvalekaldumine. Sõidukiiruse suurenemisest johtuvad ohud. Juhi vaatevälja ahenemine. Peatumisteeekonna muutumine. Teiste liiklejate poolt põhjustatud võimalikud ohud. Möödasõit: möödasõidu		

eriolukorrad; riski suurenemine möödasõidul. Vastutulev liiklus: vastutuleva liikluse mõjutamine; vastutulevas liikluses peituvad ohud. Ristmike ületamine: sõidueesõiguse saavutamine ja turvalisuse tagamine; ristmiku ületamise ohud. Õige asukoht liikluses: kiireima ja ohutuma trajektoori valimine; reavahetuse ohud. Tegutsemine mitmesugustes ilmastiku ja nähtavuse tingimustes. Sõitmine: halva nähtavuse tingimustes (udus, pimedal ajal jms); libedal teel; alla- ja vastupäikest; sajus.)

1.6. Sõidukile mõjuvad jõud. Sõiduki liikumisenergia. Sõidukile mõjuvad jõud kiirendamisel, pidurdamisel ja sõidul kurvis. Sõiduki juhitavus, teelpüsivus ja kursikindlus ning seadmed ja juhtimisvõtted selle tagamiseks. Esi-, taga- ja nelivedu autode erinev käitumine rehvide haardevõime piiiril. Pidurdus- ja peatumisteed. Sõiduki juhtimine suurte kiirustel. Sõiduki juhtimine erinevates ilmastikutingimustes. Kurvisõidu tehnika.

1.7. Esmaabi osutamine ja elustamisvõtete rakendamine

1.8. Alarmsõiduki konstruktsioonist ja kasutusalaist lähtuvad täiendavad ohud

1.9. Sõiduki turvalisus. Sõiduki aktiivne ja passiivne ohutus

1.10. Sõiduki tehnoloogiatele vastavuse kontroll. Juhi töökoht. Juhi ja reisija tööasend ning turvavarustus. Sõiduasendi seadistamine. Turvavarustuse kasutamine. Roolimise tehnika. Juhtimise tehnika.

1.11. Sõiduharjutused sõiduki juhitavuse, roolimise tehnika ja teelpüsivuse piiriolukorra määramiseks

1.12. Sõiduharjutus „uss” ja „kiiruslik uss” edaspidi ja tagurpidi liikumisega. Kurvi läbimine

1.13. Manööverdamise harjutused. („ristik”, „slaalom”, „garaaž”, „külgpoks”, „tõus”)

1.14. Sõiduharjutused. Ümberpõige takistusest

1.15. Ohutu sõidujoone valik.

1.16. Alarmsõidu taktika. Alarmseadmete mõju liiklejatele (vilguri nähtavuse ja sireeni kuuldavuse demonstratsioon)

1.17. Kiirus ja kohalejõudmise kiirus. Kiiruse tajumine liikleja poolt

1.18. Sõiduharjutused „äkkpidurdus”

1.19. „ümberpõige takistusest pidurdamisega” Põige takistusest pidurduseta.

1.20. Pidurdamine kurvis

1.21. Kiiruse mõju peatumisteede pikkusele. Pidurdus- ja peatumisteede sõltuvus kiirusest. Pidurdamise näited. Näited turvalisest ja mitteturvalisest pikivahest. Suurel kiirusel läheneva sõiduki kiiruse hindamine.

1.22. Juhtimine kriisiolukorras, psühholoogia alarmsõidul ning taju, piiratud nähtavus, tee ja ilmastikuolud

1.23. Alarmseadmete tajumine: teiste sõiduki juhtide poolt; jalakäijate poolt; alarmsõiduki juhi poolt. Alarmsõiduki konstruktsioonist ja kasutusalaist lähtuvad täiendavad näited: paakauto, kiirabiauto ja isikkoosseisu veoks ette nähtud auto; operatiivülesande täitmise erinevused.

Õppemeetodid

Loengud: Ohu märkamise ja ennetamine, sõiduki kaitslik juhtimisstiil. Kaitsliku juhtimisstiili olemus, ees seisvate ohtude aimamise oskus olenevalt liiklusaladest. Alarmseadmed, alarmseadmetele esitatavad tehnilised nõuded, paigutus ja nende kasutamise õiguslik alus.

Alarmseadmete toime, alarmseadmete tajumine ja hindamine teiste liiklejate ja alarmsõiduki juhi enda poolt, alarmsõidu taktika, liiklusõnnetused alarmsõidukitega, ohud liikluses, liiklusolukorra hindamine ja ohu tajumine, liiklusohu erinevus alarmsõidukiga sõitmisel võrreldes tavaliklusega, Sõidukile mõjuvad jõud. Alarmsõiduki konstruktsioonist ja kasutusalaist lähtuvad täiendavad ohud, sõiduki turvalisus, sõiduki aktiivne ja passiivne ohutus, juhtimine kriisiolukorras, psühholoogia alarmsõidul ning taju, piiratud nähtavus, tee ja ilmastikuolud.

Situatsiooni analüüs – alarmsõidu taktika, sõiduki juhitavus erinevates liikluse-, tee ja ilmastikuoludes. Liiklusõnnetused alarmsõidukitega.

	<p>Demonstratsioon - juhi töökoht, sõiduasendi seadistamine, turvavarustuse kasutamine, roolimise tehnika, kiiruse mõju peatumisteedkonna pikkusele, pidurdamise näited, alarmsõidu taktika, alarmseadmete mõju liiklejatele (vilkuri nähtavuse ja sireeni kuuldavuse demonstratsioon), kiirus ja kohale jõudmise kiirus, kiiruse tajumine liikleja poolt.</p> <p>Praktiline tegevus - sõiduki tehnonõuetele vastavuse kontroll, sõiduharjutused sõiduki juhitavuse ja teelpüsivuse piiriolukorra määramiseks, sõiduharjutus „uss” ja „kiiruslik uss” edaspidi ja tagurpidi liikumisega, kurvi läbimine, manööverdamise harjutused, („ristik”, „slaalom”, „garaaž”, „külgpoks”, „tõus”), ümberpõige takistusest, äkkpidurdus” „ümberpõige takistusest pidurdamisega”, pidurdamine kurvis.</p>		
Iseseisev töö: 20 Õppija:	Tutvub õigusaktide ja sündmuste analüüsiga.		
Kasutatav õppekirjandus/ õppematerjal	Liiklusseadus, Autoveoseadus, PPA alarmsõidu regulatsioonid ja juhendmaterjalid, õppematerjal e-õppe keskkonnas.		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
20	Dokumentide II astme kontrolltoimingute läbiviimine	3 EKAP	Marek Liiva, Piret Teppan, külalisõppejõud
Nõuded mooduli alustamiseks:	On läbitud Avaliku korra kaitsmise moodulis teema Isikute ja dokumentide kontrollimine, Piirikontrolli moodulis teema Dokumentide kontrollimise tehnika kasutamine piiripunktis		
Mooduli eesmärk:	Anda põhjalikud teadmised ja oskused dokumentide kontrollimiseks erinevate kontrollvahenditega ning originaal ja võltsitud dokumentide kirjelduste tegemiseks.		
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:	Hindamiskriteeriumid Õppija:		
1. mõistab astmelise kontrolli põhimõtteid ja protseduure vastavalt Politsei- ja Piirivalveameti juhendile; 2. viib läbi II astme dokumentide kontrolli vastavalt parimale praktikale.	1. selgitab astmelise piirikontrolli läbi viimist, lähtudes Politsei- ja Piirivalveameti juhenditest; 2. selgitab dokumendi suunamist II ja III astme kontrolli vastavalt Politsei- ja Piirivalveameti juhenditele; 3. tuvastab dokumentide originaalsuse või võltsingu, kasutades andmebaase ja II astme kontrollvahendeid, rakendades parimat praktikat; 4. koostab originaal dokumendi ja võltsitud dokumendi kirjelduse ning võltsitud dokumendi uurimisakti vastavalt näidisele.		
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Hindamiskriteeriumid		
HM 1. Kompleksülesanne: kirjalikult kaasuse lahendamise, turvaelementide ülevaate, astmeline dokumentide kontrolli, võltsingute tuvastamise ning praktilised harjutused dokumendikirjelduste tegemise kohta.	1. selgitab astmelise piirikontrolli läbi viimist, lähtudes Politsei- ja Piirivalveameti juhenditest; 2. selgitab dokumendi suunamist II ja III astme kontrolli vastavalt Politsei- ja Piirivalveameti juhenditele; 3. tuvastab dokumentide originaalsuse või võltsingu, kasutades andmebaase ja II astme kontrollvahendeid, rakendades parimat praktikat; 4. koostab originaal dokumendi ja võltsitud dokumendi kirjelduse ning võltsitud dokumendi uurimisakti vastavalt näidisele <u>Lävendikriteeriumid:</u> Kirjalikult kaasuse lahendamine ning turvaelementide illustratiivse ülevaate tegemine:		

	<ul style="list-style-type: none"> - selgitab dokumentide astmelise piirikontrolli põhimõtet; - selgitab dokumentide kontrolliks suunamise protseduuri ning selleks vajalike dokumentide täitmist; - selgitab päringute tegemise võimalusi ning põhimõtteid - tuvastab dokumendivõltsinguid etteantud näidistele - kirjeldab turvaelemente etteantud näidistele - kirjeldab nelja uuemat turvaelementi <p>Praktiline ülesanne originaaldokumentidega:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kasutab II astme dokumentide kontrollvahendeid vastavalt parimale praktikale; - koostab dokumendi kirjelduse, kus on välja toodud originaaldokumendi põhilised turvaelemendid; - turvaelemendid on nimetatud õigesti; - dokumendi ja turvaelementide pildid on arusaadavad, selged ja piisavalt suurendatud. <p>Praktiline ülesanne võltsitud dokumentidega:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tuvastab võltsingu kasutades selleks II astme kontrollvahendeid; - edastab dokumendi põhjalikumaks kontrollimiseks; - kasutab dokumendi kontrollimiseks vajalikke andmebaase; - koostab võltsingukirjelduse; - võltsingukirjelduses on välja toodud võltsingut iseloomustavad turvaelemendid; - turvaelemendid on nimetatud õigesti; - dokumendi ja turvaelementide pildid on arusaadavad, selged ja piisavalt suurendatud kuid vähesel määral kirjeldatud, mis ei sega kirjeldusest täiel määral arusaamist. - koostab võltsitud dokumendi uurimisakti.
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on kirjaliku kaasuse lahendamine ja turvaelementide illustratiivse ülevaate tegemine ning praktiliste ülesannete sooritamine
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L – 10 S - 16 P - 10 I - 42	<p>Teema 1. II astme kontroll</p> <p>1.1 Dokumentides kasutatavad uuemad turvaelemendid</p> <p>1.2 Dokumentide kontrollimisel kasutatavad andmebaasid (TEPI, iFado, Prado, Edisontd)</p> <p>1.3 II astme kontrolltehnika ja selle kasutamise võimalused</p> <p>1.4 Originaaldokumendi kirjelduste tegemine</p> <p>1.5 Võltsitud dokumendi kirjelduste tegemine</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Õppekäik – Tallinna piiripunkt (piiripunkti ülevaade ning II astme dokumendikontrolli tegemine), PPA passitrükikeskus (Eesti reisidokumentide isikustamine), Turvatrükikoda VabaMaa (turvaliste dokumentide trükkimine).</p> <p>Seminar – turvaelemendid, dokumendikirjeldused.</p>

	Praktika – II astme kontrollvahendite kasutamine dokumendikirjelduste tegemisel ning kontrollimisel.		
Iseseisev töö: 42 Õppija:	<ul style="list-style-type: none"> - Koostab nelja uuema turvaelemendi kohta illustreeritud ülevaate - Koostab originaaldokumendi kohta kirjelduse, kasutades selleks II astme kontrollvahendeid - Koostab võltsitud dokumendi kohta kirjelduse, kasutades selleks II astme kontrollvahendeid 		
Kasutatav õppekirjandus/ õppematerjal	<ul style="list-style-type: none"> - Ajakiri Keesing - Turvaelementide tootjate tutvustusbrošüürid 		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
21	Suhtlemisoskused ja konfliktide lahendamine	2 EKAP	külalisõppejõud
Nõuded mooduli alustamiseks:	puuduvad		
Mooduli eesmärk:	õpetusega taotletakse, et õppijal on teadmised efektiivsetest suhtlemisoskustest ning ta oskab neid konfliktide lahendamisel kasutada.		
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:	Hindamiskriteeriumid		
Õppija:	Õppija:		
1. mõistab efektiivseid ja ebaefektiivseid suhtlemistehnikaid ning valib sobivad tehnikad vastavalt suhtlemissituatsioonile; 2. valdab aktiivse kuulamise ja konflikti vahendamise tehnikaid.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Selgitab, millised on efektiivsed suhtlemistehnikad ja millistes suhtlemissituatsioonides neid kasutada. 2. Kasutab aktiivse kuulamise tehnikaid. 3. Kasutab konflikti vahendamise tehnikaid. 		
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Hindamiskriteeriumid		
HM 1. Demonstratsioon - aktiivse kuulamise tehnikate kasutamine (praktiline harjutus).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kasutab aktiivse kuulamise tehnikaid. <u>Lävendikriteeriumid (praktiline harjutus):</u> <ul style="list-style-type: none"> - aktiivse kuulamise tehnikate kasutamine vastab etteantud mudelile. 		
HM 2. Demonstratsioon ja kirjalik eneserefleksioon - aktiivse kuulamise tehnikate kasutamine (praktiline harjutus koos videosalvestusega).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Selgitab, millised on efektiivsed suhtlemistehnikad ja millistes suhtlemissituatsioonides neid kasutada. 2. Kasutab aktiivse kuulamise tehnikaid. <u>Lävendikriteeriumid (praktiline harjutus koos videosalvestusega):</u> <ul style="list-style-type: none"> - aktiivse kuulamise tehnikate kasutamine vastab etteantud mudelile. - õppija annab ülevaate aktiivse kuulamise tehnikate kasutamisest ja selgitab, kas valitud tehnikad olid sobivad. - õppija analüüsib aktiivse kuulamise tehnikate kasutamise kulgu, õnnestumisi ja väljakutseid ning toob välja, kuidas ta kasutas erinevaid suhtlemisoskusi. 		
HM 3. Demonstratsioon ja kirjalik eneserefleksioon - konflikti vahendamise tehnikate kasutamine (kaasuse lahendamine).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Selgitab, millised on efektiivsed suhtlemistehnikad ja millistes suhtlemissituatsioonides neid kasutada. 2. Kasutab aktiivse kuulamise tehnikaid. 3. Kasutab konflikti vahendamise tehnikaid. 		

	<p>Lävendikriteeriumid (kaasuse lahendamine):</p> <ul style="list-style-type: none"> - konflikti vahendamine vastab etteantud mudelile. - õppija annab ülevaate konflikti vahendamise protsessist ja selgitab, kas valitud tehnikad olid sobivad. <p>Õppija analüüsib konflikti vahendamise kulgu, õnnestumisi ja väljakutseid ning toob välja, kuidas ta kasutas erinevaid suhtlemisoskusi.</p>
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt.
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L – 6 S - 8 P - 2 I - 14	<p>Teema: 1. Suhtlemisoskused ja suhtlemistõkked</p> <p>1.1. Suhtlemisoskused, suhtlemist abistavad ja takistavad käitumisviisid. Suhtlustõkked ja nende kahjustav mõju.</p> <p>1.2. Aktiivse kuulamise oskused, peegeldamine ja ümbersõnastamine. Efektive suhtlemisoskuste harjutamine.</p> <p>1.3. Kuulamisioskused emotsioonide juhtimiseks ja konflikti lahendamiseks. Emotsioonide äratundmine ja sõnastamine. Emotsioonide juhtimine konflikti olukorras, tunnete peegeldamine efektiivse tegevusena konflikti lahendamisel.</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Paaris- või rühmatöö, individuaalne töö, praktilised harjutused, rollimängud, juhtumi analüüs, suuline vestlus, arutelu, refleksioon. Praktilised harjutused: aktiivne kuulamine, peegeldamine ja ümbersõnastamine, emotsioonide ja vajaduste ümbersõnastamine.</p>
L - 4 S - 2 P - 2 I - 14	<p>Teema: 2. Konfliktide lahendamine ja vahendamine</p> <p>2.1 Konflikti olemus ja lahendamise võimalused. Agressiooni maandamise tehnikad.</p> <p>2.2 Taastava õiguse mõiste, eesmärgid ja meetodid.</p> <p>2.3 Konflikti vahendamise olemus, protsess ja kasutamise võimalused. Juhtumi sobilikkuse hindamine konfliktivahenduse kasutamiseks.</p> <p>2.4 Lahenduste ja vajaduste seosed ning vajaduste selgitamine. Vajaduste äratundmine ja sõnastamine. Efektive suhtlemisoskuste harjutamine konfliktivahenduse protsessi läbiviimisel.</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Paaris- või rühmatöö, individuaalne töö, praktilised harjutused, rollimängud, juhtumi analüüs, suuline vestlus, arutelu, refleksioon. Praktilised harjutused: vajaduste ja lahenduste sõnastamine, konflikti vahendamine</p>
Mooduli hinde kujunemine	<p>Moodulit hinnatakse mitteeristavalt.</p> <p>Hindamise eelduseks on kõigi hindamisülesannete vähemalt lävendikriteeriumitele sooritamine.</p> <p>Mooduli hinne kujuneb järgmiste hindamisülesannete alusel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. demonstratsioon aktiivse kuulamise tehnikate kasutamise kohta; 2. kirjalik eneserefleksiooni aktiivse kuulamise tehnikate kasutamise kohta; 3. demonstratsioon konflikti vahendamise tehnikate kasutamise kohta; 4. kirjalik eneserefleksiooni konflikti vahendamise tehnikate kasutamise kohta;
Iseseisev töö: Õppija:	<ul style="list-style-type: none"> - kasutab suhtlemissituatsioonis aktiivse kuulamise tehnikaid ja koostab kirjaliku eneserefleksiooni - kasutab suhtlemissituatsioonis aktiivse kuulamise tehnikaid ja salvestab selle

	- viib läbi konflikti vahendamise ja koostab kirjaliku eneserefleksiooni		
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	- Taastava õiguse põhimõtete ja alaealist mõjutavate meetodite kasutamine politseitöös, 2018. Juhendmaterjal. - Ajakavas, loengus ja e-õppekeskkonnas viidatud õppekirjandus, juhendmaterjalid ja veebiallikad.		
22	Elektrišokirelva kasutamine	1 EKAP	Raimo Kiveste, Ants Kalev, Oliver Purik, Andres Kutser, Tõnis Naarits
Nõuded mooduli alustamiseks:	puuduvad		
Mooduli eesmärk:	õpetusega taotletakse, et õppijal käsitseb ja kasutab elektrišokirelva õiguspäraselt, turvaliselt ja tulemuslikult		
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:	Hindamiskriteeriumid Õppija:		
käsitseb ja kasutab elektrišokirelva õiguspäraselt, turvaliselt ja tulemuslikult	<ol style="list-style-type: none"> 1. käsitseb ja kasutab elektrišokirelva õiguspäraselt, turvaliselt ja tulemuslikult; 2. koostöös patrullpaarilisega valib vastavat ründe iseloomule relva, kasutab seda õiguspäraselt ja tõhusalt; 3. juhindub elektrišokirelva kasutamise õiguslikest alustest ja osutab kasutamise järgset esmaabi; 4. hooldab ja käitleb elektrišokirelva vastavalt juhenditele. 		
Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Hindamiskriteeriumid		
HM 1. kirjalik test elektrišokirelva kandmise, hoidmise, tööpõhimõtte, osade ja nende otstarbe, kasutamise õiguslikud alused ning relva ohutu käitlemise põhimõtete kohta.	<ol style="list-style-type: none"> 1. käsitseb ja kasutab elektrišokirelva õiguspäraselt, turvaliselt ja tulemuslikult; <u>Lävendikriteeriumid (test):</u> - valikvastustega ja vabatekstiga testis on antud 75% õigeid vastuseid.		
HM 2. Demonstratsioon - elektrišokirelva puhastamine	<ol style="list-style-type: none"> 2. hooldab ja käitleb elektrišokirelva vastavalt juhenditele; <u>Lävendikriteeriumid:</u> - õppija võtab õigesti ja ohutult elektrišokirelva lahti, puhastab ja paneb kokku; - elektrišokirelva hooldamisel on lähtunud tootja hooldamise juhendist.		
HM 3. Demonstratsioon - Laskeharjutuste sooritamine ning elektrišokirelva kasutamine erinevates ja simulatsiooni olukordades.	<ol style="list-style-type: none"> 3. koostöös patrullpaarilisega valib vastavat ründe iseloomule relva, kasutab seda õiguspäraselt ja tõhusalt; 4. juhindub elektrišokirelva kasutamise õiguslikest alustest ja osutab kasutamise järgset esmaabi. <u>Lävendikriteeriumid (kaasuse lahendamise):</u> - õppija demonstreerib relva ohutut ja õiguspärasest käsitsemist ja sooritab harjutused tabamustega etteantud piirkonda, mahtudes etteantud ajalistesse piirangutesse (kui harjutus on ajalise piiranguga).		
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on kõigi hindamisülesannete vähemalt lävendikriteeriumitele sooritamine. Mooduli hinne kujuneb hindamisülesannete 1-3 alusel.		
Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid		

L – 4 S - 8 P - 0 I - 14	Teema: 1. Elektrišokirelva kasutamine 1.1. Õiguslik regulatsioon 1.2. Elektrišokirelva ohutu käitlemise eeskiri 1.3. Elektrišokirelva hooldus 1.4. Mõju inimesele ja loomadele 1.5. Käsitsemine ja kasutamine 1.6. Kabuur ja kandmine 1.7. Elektrišokirelva kasutamine kontaktis 1.8. Üleminek ühelt relvalt teisele (näiteks: gaas/taser) 1.9. Taktikaline kasutamisoskus 1.10. Järeltegevused Õppemeetodid loeng teemadel: õiguslik regulatsioon, elektrišokirelva mõju inimestele ja loomadele, ohutu käitlemise eeskiri, elektrišokirelva tehnilised andmed, osad- mehhanismid, hooldamine, elektrišokirelva relva laadimine, tühjaks laadimine ja kontrollimine. Praktilised harjutused/ demonstratsioonid teemadel: laskeasend, relvahaare, sihtimine ja päästmine, põhivead laskmisel, vigade analüüs, ründe tõrjumine, relva vahetus, harjutused otsustamiseks kas kasutada elektrišokirelva või mitte, elektrišokirelva hooldus, laadimine, tühjaks laadimine ja kontrollimine.		
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Hindamise eelduseks on kõigi hindamisülesannete vähemalt lävendikriteeriumitele sooritamine. Mooduli hinne kujuneb hindamisülesannete 1-3 alusel.		
Iseseisev töö: 14 Õppija:	- õppematerjalide ja õigusaktide, PPA juhendite läbitöötamine.		
Kasutatav õppekirjandus/ õppematerjal	- Korrakaitseseadus - Korrakaitseseaduse kommenteeritud väljaanne. - PPA siseveeb, turvataktika analüüsid.		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
23	Siseturvalisuse praktika	2 EKAP	Riho Rei, Ülle Vanaisak, Rene Murumaa, Raimo Kimmel, Marek Liiva, Piret Teppan
Nõuded mooduli alustamiseks:		Eeldusained puuduvad	
Mooduli eesmärk:		erialaste teadmiste ja praktiliste kogemuste omandamine konkreetsetes politseitöö valdkonnas (piirkondlik politseitöö, vabatahtlike kaasamine, süüteo ja ohtu sattumise ennetamine, kogukonnaga seotud süütegude lahendamine, avaliku korra tagamine vms) või politsei partnerasutuses (Häirekeskus, Ohvriabi vms)	
Õpiväljundid Mooduli läbimisel õppija:		Hindamiskriteeriumid Õppija:	

<p>1. analüüsib konkreetse politseitöö valdkonna või politsei partnerasutuse eesmärke, töö korraldamise aluseid ja põhimõtteid</p> <p>2. analüüsib konkreetse politseitöö valdkonna või politsei partnerasutuse aktuaalseid probleeme ja esitab lahendusettepanekuid</p> <p>3. analüüsib valdkonna tegevust reguleerivaid õigusakte</p> <p>4. analüüsib siseturvalisuse praktikal omandatud kogemusi</p>	<p>1. koostab praktikakava praktika ülesannete, eesmärkide ja eesmärkideni jõudmise plaani kohta;</p> <p>2. omandab praktikal erialaseid teadmisi ja praktilisi kogemusi konkreetsetes politseitöö valdkonnas või politsei partnerasutuses;</p> <p>3. koostab praktikaaruande praktikal õpitust, õpiväljundite saavutamise tasemest ning teeb ettepanekuid praktika korralduse kohta.</p>
<p>Hindamismeetodid ja hindamisülesanded</p>	<p>Hindamiskriteeriumid</p>
<p>HM 1. Praktikakava koostamine</p> <p>Õppija koostab praktikakava ja kooskõlastab selle praktikajuhendajaks määratud õppejõuga</p>	<p>1. koostab praktikakava praktika ülesannete, eesmärkide ja eesmärkideni jõudmise plaani kohta;</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - praktikakavas on nimetatud politseitöö valdkond või politsei partnerasutus, kus õpilane soovib praktika läbida. - praktikakavas on seatud praktikaülesanded ja -eesmärgid ning koostatud plaan seatud eesmärkideni jõudmise kohta
<p>HM 2. Praktikaaruande koostamine</p> <p>Õppija koostab praktika kohta aruande ja esitab selle praktika juhendajaks määratud õppejõule</p>	<p>2. omandab praktikal erialaseid teadmisi ja praktilisi kogemusi konkreetsetes politseitöö valdkonnas või politsei partnerasutuses;</p> <p>3. koostab praktikaaruande praktikal õpitust, õpiväljundite saavutamise tasemest ning teeb ettepanekuid praktika korralduse kohta.</p> <p><u>Lävendikriteeriumid:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - praktikaaruanne on vormistatud vastavalt üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhendile. Aruandes võib esineda mõningaid vormistus- ja struktuurivigu, mis ei häiri praktikaaruande sisulist mõistmist; - praktikaaruandes on esitatud praktikaasutuse struktuur ja töökorraldus, konkreetse politseitöö valdkonna või partnerasutuse eesmärgid, töö korraldamise alused ja põhimõtted ning koostöö alused teiste politseitöö valdkondade või partnerasutustega. Aruandes on kirjeldatud tööülesannetest tulenevaid kokkupuutekohti erinevate politseitöö valdkondade ja/või politsei partnerasutuste vahel. On analüüsitud valdkonna aktuaalseid probleeme ja esitatud lahendusettepanekuid ning analüüsitud valdkonna tegevust reguleerivaid õigusakte; - esitatud on ettepanekuid ja arvamusi praktika korralduse kohta.
<p>HM 3. Praktikajuhendaja hinnang praktikandi tegevusele praktika ajal (ei toimu suulist kaitsmist komisjoni ees)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Koostatud on praktika kohta praktikaaruanne ja esitatud see praktika juhendajaks määratud õppejõule.
<p>Mooduli hinde kujunemine</p>	<p>Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Moodul on arvestatud, kui on koostatud praktikakava ja selle alusel läbitud praktika konkreetsetes politseitöö valdkonnas või partnerasutuses. Koostatud on praktika kohta analüütiline ülevaade ja esitatud see praktika juhendajaks määratud õppejõule.</p>

Õppemaht (tundides)	Mooduli teemad ja õppemeetodid
L – 0 S – 0 P – 36 I – 16	<p>Teema 1.</p> <p>1.1. Politseitöö valdkonna või politsei partnerasutuse (praktikaasutuse) eesmärgid, töö korraldamise alused ja -põhimõtted ning koostöö alused partnerasutustega</p> <p>1.2. Praktikaasutuse aktuaalsete probleemide analüüs ja lahendusettepanekute esitamine</p> <p>1.3. Praktikaasutuse tegevust reguleerivate õigusaktide analüüsimine</p> <p>1.4. Praktikakogemuste analüüsimine</p> <p>Õppemeetodid</p> <p>Osalemine praktilisel erialaste teadmiste ja praktiliste kogemuste omandamise eesmärgil konkreetses politseitöö valdkonnas või politsei partnerasutuses ning praktikaaruande koostamine</p>
Iseseisev töö: 16 Õppija:	Koostab praktikakava ja praktikaaruande.
Kasutatav õppekirjandus/ õppematerjal	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sisekaitseakadeemia 2017, Üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhend. 2. Praktikaülesannete täitmiseks vajalikud õigusaktid.